

Regeringens proposition

1991/92: 17

Följdlagstiftning till den nya kommunallagen

Prop.
1991/92: 17

Regeringen överlämnar denna proposition till riksdagen.

Föredragande vid regeringssammanträdet har varit chefen för civildepartementet.

Stockholm den 5 september 1991

På regeringens vägnar

Lena Hjelm-Wallén

Bengt K.Å. Johansson

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen läggs fram förslag till lagändringar till följd av den nya kommunallag (1991:900) som riksdagen har antagit.

Förslagen avser huvudsakligen rent formella konsekvensändringar.

De föreslagna lagändringarna avses träda i kraft samtidigt som kommunallagen, den 1 januari 1992.

Propositionens huvudsakliga innehåll	6
1 Inledning	7
2 Regeringens överväganden	7
2.1 Ändringar i speciallagstiftningens bestämmelser om nämnder .	7
2.2 Hänvisningar till kommunallagen	8
2.3 Överföring av föreskrifter från kommunallagen till andra lagar .	10
3 Upprättade lagförslag	10
4 Ärendet till riksdagen	12
Propositionens lagförslag	13

Justitiedepartementets område

1. Förslag till lag om ändring i föräldrabalken (1949: 381)	13
2. Förslag till lag om ändring i allmänna ordningsstadgan (1956: 617)	15
3. Förslag till lag om ändring i lagen (1966: 742) om hotell- och pensionatrförelse	16
4. Förslag till lag om ändring i fastighetsbildningslagen (1970: 988)	17
5. Förslag till lag om ändring i förvaltningsprocesslagen (1971: 291)	20
6. Förslag till lag om ändring i vallagen (1972: 620)	21
7. Förslag till lag om ändring i lagen (1972: 704) om kyrkofullmäktigval, m. m.	24
8. Förslag till lag om ändring i lagen (1973: 188) om arrendenämnder och hyresnämnder	25
9. Förslag till lag om ändring i sekretesslagen (1980: 100)	26
10. Förslag till lag om ändring i förvaltningslagen (1986: 223)	27

Försvarsdepartementets område

11. Förslag till lag om ändring i civilförsvarslagen (1960: 74)	28
12. Förslag till lag om ändring i lagen (1964: 63) om kommunal beredskap	29
13. Förslag till lag om ändring i lagen (1973: 861) om lokal kristidsförvaltning	30
14. Förslag till lag om ändring i räddningstjänstlagen (1986: 1102) .	31
15. Förslag till lag om ändring i lagen (1991: 1032) om ändring i räddningstjänstlagen (1986: 1102)	34

Socialdepartementets område

16. Förslag till lag om ändring i lagen (1964: 47) om krigshjälp ...	35
17. Förslag till lag om ändring i lagen (1980: 12) om förtroendenumnder inom hälso- och sjukvården	36
18. Förslag till lag om ändring i socialtjänstlagen (1980: 620)	37
19. Förslag till lag om ändring i lagen (1981: 292) om tjänsteplikt för hälso- och sjukvårdspersonal samt veterinärpersonal m. m. .	39
20. Förslag till lag om ändring i hälsoskyddslagen (1982: 1080) ...	40
21. Förslag till lag om ändring i lagen (1985: 568) om särskilda	

omsorger om psykiskt utvecklingsstörda m. fl.	46
22. Förslag till lag om ändring i lagen (1985:569) om införande av lagen (1985:568) om särskilda omsorger om psykiskt utvecklingsstörda m. fl.	47
23. Förslag till lag om ändring i lagen (1988:870) om vård av missbrukare i vissa fall	49
24. Förslag till lag om ändring i lagen (1991:1130) om ändring i lagen (1985:569) om införande av lagen (1985:568) om särskilda omsorger om psykiskt utvecklingsstörda m. fl.	51

Kommunikationsdepartementets område

25. Förslag till lag om ändring i lagen (1939:608) om enskilda vägar	52
26. Förslag till lag om ändring i lagen (1978:234) om trafiknämnd .	58
27. Förslag till lag om ändring i lagen (1991:860) om ändring i lagen (1939:608) om enskilda vägar	60

Finansdepartementets område

28. Förslag till lag om ändring i kommunalskattelagen (1928:370) .	61
29. Förslag till lag om ändring i lagen (1965:269) med särskilda bestämmelser om kommuns och annan menighets utdebitering av skatt, m. m.	62
30. Förslag till lag om ändring i fastighetstaxeringslagen (1979:1152)	65
31. Förslag till lag om ändring i sparbankslagen (1987:619)	67
32. Förslag till lag om ändring i taxeringslagen (1990:324)	68

Utbildningsdepartementets område

33. Förslag till lag om ändring i högskolelagen (1977:218)	69
34. Förslag till lag om ändring i skollagen (1985:1100)	71
35. Förslag till lag om ändring i lagen (1985:1101) om införande av skollagen (1985:1100)	72

Jordbruksdepartementets område

36. Förslag till lag om ändring i förordningen (1956:413) om klassificering av kött	73
37. Förslag till lag om ändring i livsmedelslagen (1971:511)	75
38. Förslag till lag om ändring i djurskyddslagen (1988:534)	76

Arbetsmarknadsdepartementets område

39. Förslag till lag om ändring i lagen (1944:475) om arbetslöshetsnämnd	78
40. Förslag till lag om ändring i lagen (1979:47) om regionala stiftelser för skyddat arbete	79

Bostadsdepartementets område

41. Förslag till lag om ändring i lagen (1970:244) om allmänna	
--	--

vatten och avloppsanläggningar	81
42. Förslag till lag om ändring i bostadssaneringslagen (1973:531) ..	82
43. Förslag till lag om ändring i ledningsrättslagen (1973:1144) ..	83
44. Förslag till lag om ändring i anläggningslagen (1973:1149) ...	85
45. Förslag till lag om ändring i plan- och bygglagen (1987:10) ...	87
46. Förslag till lag om ändring i lagen (1987:11) om exploaterings- samverkan	89
47. Förslag till lag om ändring i lagen (1991:908) om ändring i plan- och bygglagen (1987:10)	90

Industridepartementets område

48. Förslag till lag om ändring i fastbränslelagen (1981:599)	91
49. Förslag till lag om ändring i lagen (1988:868) om brandfarliga och explosiva varor	92

Civildepartementets område

50. Förslag till lag om ändring i lagen (1987:439) om inskränkning i rätten att överklaga	94
51. Förslag till lag om ändring i lagen (1979:411) om ändringar i Sveriges indelning i kommuner och landstingskommuner	95
52. Förslag till lag om ändring i lagen (1979:412) om kommunala indelningsdelegerade	98
53. Förslag till lag om ändring i kommunalförbundslagen (1985:894)	104

Miljödepartementets område

54. Förslag till lag om ändring i naturvårdslagen (1964:822)	107
55. Förslag till lag om ändring i lagen (1991:862) om ändring i naturvårdslagen (1964:822)	108
56. Förslag till lag om ändring i miljöskyddslagen (1969:387)	109
57. Förslag till lag om ändring i renhållningslagen (1979:596)	111
58. Förslag till lag om ändring i strålskyddslagen (1988:220)	112

Utdrag ur regeringens protokoll den 5 september 1991	113
--	-----

Regeringens proposition

Följdlagstiftning till den nya kommunallagen

1 Inledning

Den 1 januari 1992 träder den nya kommunallagen (1991:900) i kraft (prop. 1990/91:117, KU38, rskr. 360). Samtidigt upphävs den nuvarande kommunallagen (1977:179, ändrad senast 1991:517).

I samband med att riksdagen behandlade lagförslaget beslutades också vissa ändringar i andra lagar. Det gällde bl. a. sådana ändringar som var nödvändiga för att slå fast principen om en fri nämndorganisation. Beslutet innebär att kravet i vissa speciallagar på obligatoriska nämnder har slopats. De nämnder hos kommunerna som berörs av beslutet är byggnadsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, räddningsnämnden och trafiknämnden och hos landstingen hälso- och sjukvårdsnämnden, tandvårdsnämnden och omsorgsnämnden.

Regeringen aviserade i den nyss anförda prop. 1990/91:117 att ytterligare ändringar skulle behöva göras i speciallagarnas bestämmelser om nämnder som en följd av den fria nämndorganisationen. Vidare konstaterades att följdändringar behöver göras i sådana lagar som i stor utsträckning innehåller hänvisningar till kommunallagen. Dessutom skulle några lagar behöva kompletteras med regler som finns i den nuvarande kommunallagen, men som inte återfinns i den nya lagen. Av propositionen framgår att regeringen senare skulle återkomma med förslag till lagstiftning i de delar som nu har berörts.

Vi tar nu upp frågan om sådana lagändringar.

Berörda lagförslag är av så enkel beskaffenhet att *lagrådets* hörande skulle sakna betydelse.

2 Regeringens överväganden

2.1 Ändringar i speciallagstiftningens bestämmelser om nämnder

Regeringens förslag: Riksdagsbeslutet om en fri nämndorganisation fullföljs genom att den särskilda benämningen på vissa nämnder i olika lagar slopas. Det rör byggnadsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, räddningsnämnden, trafiknämnden och omsorgsnämnden.

Skälen för regeringens förslag: Riksdagen har i samband med behandlingen av kommunallagen beslutat att kommuner och landsting från den 1 januari 1992 skall få ökad frihet att organisera sin nämndverksamhet. Det blir då inte längre obligatoriskt att ha en särskild byggnadsnämnd eller miljö- och hälsoskyddsnämnd i varje kommun. Obligatoriet i fråga om

socialnämnd och skolstyrelse har också tagits bort genom tidigare riksdagsbeslut (1990/91:SoU9, rskr. 97 resp. 1990/91:UbU4, rskr. 76).

Också för s. k. fakultativa specialreglerade nämnder har det beslutats en förändring som innebär att deras uppgifter kan fördelas på flera nämnder. För kommunernas del gäller detta i fråga om räddningsnämnden och trafiknämnden. För landstingens del omfattas hälso- och sjukvårdsnämnden och omsorgsnämnden.

I ett stort antal författningar finns det föreskrifter om att de specialreglerade nämnderna skall fullgöra olika uppgifter. Denna uppgiftsskyldighet förändras inte av beslutet om en fri nämndorganisation. Däremot får kommuner och landsting ökad frihet att bestämma vilka nämnder som skall fullgöra uppgifterna.

För att slå fast principen om en fri nämndorganisation har riksdagen i kommunallagsärendet beslutat om ändringar i 2 § lagen (1978:234) om trafiknämnd, SFS 1991:902, 10 § hälso- och sjukvårdslagen (1982:763), SFS 1991:903, 4 § hälsoskyddslagen (1982:1080), SFS 1991:904, 11 § tandvårdslagen (1985:125), SFS 1991:905, 14 § lagen (1985:568) om särskilda omsorger om psykiskt utvecklingsstörda m. fl., SFS 1991:906, 9 § räddningstjänstlagen (1986:1102), SFS 1991:907, och 1 kap. 7 § plan- och bygglagen (1987:10), SFS 1991:908. Lagändringarna träder i kraft den 1 januari 1992.

De beslutade lagändringarna behöver nu följas upp med ytterligare ändringar i en del av de angivna författningarna och i andra författningar där de olika nämnderna nämns vid namn. I stället för att det i en författning anges att en viss nämnd skall utföra en uppgift, bör det nu i stället uttryckas som att uppgiften skall utföras av den eller de kommunala nämnder som fullgör uppgifter inom området. Vi föreslår att ändringar av detta slag görs i alla de författningar där de berörda nämnderna finns särskilt angivna.

När det gäller plan- och bygglagen föreslår vi en särlösning. I den författningen används ordet byggnadsnämnd på ett mycket stort antal ställen. Av redaktionella och lagtekniska skäl bör därför termen byggnadsnämnd tills vidare behållas i just plan- och bygglagen.

2.2 Hänvisningar till kommunallagen

Regeringens förslag: I de lagar som innehåller hänvisningar till föreskrifter i den nuvarande kommunallagen ersätts dessa med hänvisningar till motsvarande föreskrifter i den nya lagen.

Skälen för regeringens förslag: I ett stort antal författningar finns hänvisningar till föreskrifter i 1977 års kommunallag. Genom en föreskrift i punkt 3 i övergångsbestämmelserna till den nya kommunallagen gäller att

motsvarande föreskrifter i den nya lagen skall tillämpas i stället från och med den 1 januari 1992.

Regeringen föreslår emellertid nu att sådana ändringar görs i de lagar som innehåller hänvisningar till kommunallagen så att hänvisningarna avser föreskrifter i den nya lagen. Skulle ändå på något håll hänvisningar till den äldre lagen finnas kvar, täcks dessa in av den nyss angivna övergångsbestämmelsen.

Utbytet av hänvisningar innebär inte några ändringar i sak.

Några av våra förslag till lagändringar vill vi dock kommentera särskilt.

I lagen (1979:412) om kommunala indelningsdelegerade (ändrad senast 1988:199) och kommunalförbundslagen (1985:894) finns hänvisningar till ett stort antal föreskrifter i kommunallagen. Eftersom båda dessa lagar till stor del utgör återspeglingslagar av kommunallagen, får en del nyheter i kommunallagen genom de föreslagna hänvisningarna giltighet också enligt de båda nämnda lagarna. Det gäller t. ex. föreskrifterna i 3 kap. 16–18 §§ om kommunala företag, i 4 kap. 12–15 §§ om ersättning till förtroendevalda, i 5 kap. 26–34 §§ om hur ärenden bereds, i 6 kap. 33–38 §§ om delegering av ärenden och de nya föreskrifterna i 8 kap. om den ekonomiska förvaltningen.

I kommunalförbundslagen finns för närvarande en hänvisning till kommunallagens regler om arkivvård. Föreskrifter om kommunala arkiv finns numera i arkivlagen (1990:782). Den är tillämplig också på kommunalförbund och därför behövs ingen särskild reglering av detta i kommunalförbundslagen.

I den nya kommunallagen har de landstingskommunala termerna ändrats. Begreppet landstingskommun ersätts av landsting. Som beteckning på det högsta beslutande organet i ett landsting introduceras termen landstingsfullmäktige. Förvaltningsutskottet betecknas i stället landstingsstyrelsen.

I en del av de författningar där vi i detta lagstiftningsärende föreslår ändringar finns landstingskommunala termer. Vi föreslår nu ändringar av dessa, så att de anpassas till termerna i den nya kommunallagen.

Ordet suppleant har i den nya kommunallagen bytts ut mot ersättare. Vi föreslår att ett motsvarande byte görs i de författningar där vi av andra skäl föreslår ändringar.

I en del författningar på det kommunala området finns det regler med anknytning till kommunallagen som kan behöva ses över när den nya lagen har tillämpats någon tid. Vi vill bl. a. peka på regler som inskränker möjligheterna att delegera ärenden. Sådana regler finns bl. a. i socialtjänstlagen (1980:620, omtryckt 1988:871, ändrad senast 1991:526), hälsoskyddslagen (1982:1080, ändrad senast 1991:904) och plan- och bygglagen (1987:10, omtryckt 1987:246, ändrad senast 1991:908). Vi vill i sammanhanget också peka på att vissa frågor om organisationen av kommunernas överförmyndarverksamhet för närvarande bereds i justitiedepartementet.

Regeringens förslag: Vissa föreskrifter om skatt som finns i 6 kap. kommunallagen tas in i skattelagstiftningen.

Vissa föreskrifter i kommunallagen av valteknisk natur tas in i vallagen.

Skälen för regeringens beslut: I nuvarande kommunallag finns ett särskilt kapitel med regler om skatt (6 kap.). Reglerna, som huvudsakligen är av teknisk natur, har inte tagits in i den nya kommunallagen. I prop. 1990/91:117 förordade regeringen i stället att reglerna skulle införlivas med skattelagstiftningen.

I 6 kap. 3 § finns föreskrifter om skyldighet för kommuner och landsting att underrätta skattemyndigheterna och statistiska centralbyrån (SCB) om den skattesats som har bestämts. En motsvarighet till dessa föreskrifter bör i stället tas in lagen (1965:269) med särskilda bestämmelser om kommuns eller annan menighets utdebitering av skatt, m. m. (omtryckt 1973:437, ändrad senast 1990:353). På grund av vissa förändringar i arbetsfördelningen mellan skattemyndigheterna och SCB behöver kommunerna och landstingen dock inte längre särskilt underrätta SCB om skattesatsen. De uppgifter som SCB behöver bl. a. för sin statistikproduktion kan myndigheten få centralt från riksskatteverket. Föreskrifter om detta kan regeringen besluta om.

I 6 kap. 5 § finns en föreskrift om att skattemyndigheterna skall lämna kommuner och landsting redovisning över skatt som tillkommer kommunerna och landstingen. En motsvarande föreskrift bör nu föras in i den tidigare nämnda skattelagen.

I 6 kap. 1 § andra stycket föreskrivs om skyldigheten att betala landstingsskatt. Skyldigheten att betala kommunalskatt regleras däremot i kommunalskattelagen (1928:370, ändrad senast 1991:1153). Vi föreslår att också bestämmelsen om landstingsskatt tas in i den lagen.

I prop. 1990/91:117 föreslog vi att vissa regler av valteknisk natur skulle föras över från kommunallagen till vallagen (1972:620, omtryckt 1991:95, ändrad senast 1991:490). Det gäller bestämmelserna i 2 kap. 2 § andra stycket om beräkning av antalet ersättare i kommunfullmäktige och bestämmelserna i 2 kap. 11 § fjärde stycket om vilka ersättare som skall tjänstgöra när ingen av de ersättare som har utsetts för den frånvarande ledamoten kan tjänstgöra. Vi föreslår nu att regler med ett sådant innehåll tas in i vallagen.

3 Upprättade lagförslag

I enlighet med vad som nu har anförts har inom civildepartementet upprättats förslag till

1. lag om ändring i föräldrabalken (1949:381),

2. lag om ändring i allmänna ordningsstadgan (1956:617),
3. lag om ändring i lagen (1966:742) om hotell- och pensionatrörelse,
4. lag om ändring i fastighetsbildningslagen (1970:988),
5. lag om ändring i förvaltningsprocesslagen (1971:291),
6. lag om ändring i vallagen (1972:620),
7. lag om ändring i lagen (1972:704) om kyrkofullmäktigval, m. m.
8. lag om ändring i lagen (1973:188) om arrendenämnder och hyresnämnder,
9. lag om ändring i sekretesslagen (1980:100),
10. lag om ändring i förvaltningslagen (1986:223),
11. lag om ändring i civilförsvarlagen (1960:74),
12. lag om ändring i lagen (1964:63) om kommunal beredskap,
13. lag om ändring i lagen (1973:861) om lokal kristidsförvaltning,
14. lag om ändring i räddningstjänstlagen (1986:1102),
15. lag om ändring i lagen (1991:1032) om ändring i räddningstjänstlagen (1986:1102),
16. lag om ändring i lagen (1964:47) om krigshjälp,
17. lag om ändring i lagen (1980:12) om förtroendenämnder inom hälso- och sjukvården,
18. lag om ändring i socialtjänstlagen (1980:620),
19. lag om ändring i lagen (1981:292) om tjänsteplikt för hälso- och sjukvårdspersonal samt veterinärpersonal m. m.,
20. lag om ändring i hälsoskyddslagen (1982:1080),
21. lag om ändring i lagen (1985:568) om särskilda omsorger om psykiskt utvecklingsstörda m. fl.,
22. lag om ändring i lagen (1985:569) om införande av lagen (1985:568) om särskilda omsorger om psykiskt utvecklingsstörda m. fl.,
23. lag om ändring i lagen (1988:870) om vård av missbrukare i vissa fall,
24. lag om ändring i lagen (1991:1130) om ändring i lagen (1985:569) om införande av lagen (1985:568) om särskilda omsorger om psykiskt utvecklingsstörda m. fl.,
25. lag om ändring i lagen (1939:608) om enskilda vägar,
26. lag om ändring i lagen (1978:234) om trafiknämnd,
27. lag om ändring i lagen (1991:860) om ändring i lagen (1939:608) om enskilda vägar,
28. lag om ändring i kommunalskattelagen (1928:370),
29. lag om ändring i lagen (1965:269) med särskilda bestämmelser om kommuns och annan menighets utdebitering av skatt, m. m.,
30. lag om ändring i fastighetstaxeringslagen (1979:1152),
31. lag om ändring i sparbankslagen (1987:619),
32. lag om ändring i taxeringslagen (1990:324),
33. lag om ändring i högskolelagen (1977:218),
34. lag om ändring i skollagen (1985:1100),
35. lag om ändring i lagen (1985:1101) om införande av skollagen (1985:1100),
36. lag om ändring i förordningen (1956:413) om klassificering av kött,
37. lag om ändring i livsmedelslagen (1971:511),
38. lag om ändring i djurskyddslagen (1988:534),

39. lag om ändring i lagen (1944:475) om arbetslöshetsnämnd,
40. lag om ändring i lagen (1979:47) om regionala stiftelser för skyddat arbete,
41. lag om ändring i lagen (1970:244) om allmänna vatten och avloppsanläggningar,
42. lag om ändring i bostadssaneringslagen (1973:531),
43. lag om ändring i ledningsrättslagen (1973:1144),
44. lag om ändring i anläggningslagen (1973:1149),
45. lag om ändring i plan- och bygglagen (1987:10),
46. lag om ändring i lagen (1987:11) om exploateringssamverkan,
47. lag om ändring i lagen (1991:908) om ändring i plan- och bygglagen (1987:10),
48. lag om ändring i fastbränslelagen (1981:599),
49. lag om ändring i lagen (1988:868) om brandfarliga och explosiva varor,
50. lag om ändring i lagen (1987:439) om inskränkning i rätten att överklaga,
51. lag om ändring i lagen (1979:411) om ändringar i Sveriges indelning i kommuner och landstingskommuner,
52. lag om ändring i lagen (1979:412) om kommunala indelningsdelegerade,
53. lag om ändring i kommunalförbundslagen (1985:894),
54. lag om ändring i naturvårdslagen (1964:822),
55. lag om ändring i lagen (1991:862) om ändring i naturvårdslagen (1964:822),
56. lag om ändring i miljöskyddslagen (1969:387),
57. lag om ändring i renhållningslagen (1979:596),
58. lag om ändring i strålskyddslagen (1988:220).

Förslag 1 – 10 har upprättats i samråd med justitiedepartementet, förslag 11 – 15 i samråd med försvarsdepartementet, förslag 16 – 24 i samråd med socialdepartementet, förslag 25 – 27 i samråd med kommunikationsdepartementet, förslag 28 – 32 i samråd med finansdepartementet, förslag 33 – 35 i samråd med utbildningsdepartementet, förslag 36 – 38 i samråd med jordbruksdepartementet, förslag 39 och 40 i samråd med arbetsmarknadsdepartementet, förslag 41 – 47 i samråd med bostadsdepartementet, förslag 48 och 49 i samråd med industridepartementet och förslag 54 – 58 i samråd med miljödepartementet.

4 Ärendet till riksdagen

Regeringen föreslår att riksdagen antar de upprättade lagförslagen.

Propositionens lagförslag

Justitiedepartementets område

Prop. 1991/92: 17
Propositionens
lagförslag

1 Förslag till

Lag om ändring i föräldrabalken (1949: 381)

Härigenom föreskrivs att 11 kap. 16 § och 19 kap. 15 och 16 §§ föräldrabalken (1949: 381)¹ skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

11 kap.

16 §

I ärende om förordnande av god man eller förvaltare för någon som har fyllt sexton år skall rätten bereda denne tillfälle att yttra sig, om det kan ske.

I ärende om förordnande av god man enligt 4 § eller förvaltare skall, om det inte är obehövt, rätten också inhämta yttrande från make och närmaste släktingar, överförmyndaren, vårdinrättning, *omsorgsnämnd och socialnämnd*. Den som ansökningen avser skall höras muntligen, om det kan ske utan skada för honom eller henne och det inte är uppenbart att han eller hon inte förstår vad saken gäller. Rätten kan dock underlåta att höra den enskilde muntligen om denne själv har gjort ansökan eller medgivit det ifrågasatta förordnandet eller det annars finns särskilda skäl.

I ärende om förordnande av god man enligt 4 § eller förvaltare skall, om det inte är obehövt, rätten också inhämta yttrande från make och närmaste släktingar, överförmyndaren *och* vårdinrättning. *Yttrande skall också, om det behövs, inhämtas från den eller de kommunala nämnder som fullgör uppgifter inom socialtjänsten och den eller de nämnder som utövar landstingets ledning av omsorgsverksamheten*. Den som ansökningen avser skall höras muntligen, om det kan ske utan skada för honom eller henne och det inte är uppenbart att han eller hon inte förstår vad saken gäller. Rätten kan dock underlåta att höra den enskilde muntligen om denne själv har gjort ansökan eller medgivit det ifrågasatta förordnandet eller det annars finns särskilda skäl.

Myndigheter och inrättningar som anges i andra stycket är skyldiga att lämna rätten sådana uppgifter som kan vara av betydelse i ärendet.

19 kap.

15 §

I fråga om ersättning, arvode, pension och andra ekonomiska förmåner till överförmyndare, ledamot i överförmyndarnämnd och ersättare *äges vad som föreskrives i 2*

I fråga om ersättning, arvode, pension och andra ekonomiska förmåner till överförmyndare, ledamot i överförmyndarnämnd och ersättare *tillämpas föreskrifterna i*

¹ Lagen omtryckt 1990:1526.

kap. 29 § kommunallagen (1977:179) motsvarande tillämpning.

4 kap. 12–15 §§ kommunallagen (1991:900).

16 §

Vad som föreskrives i kommunallagen (1977:179) om nämnd som avses i 3 kap. 13 § andra stycket nämnda lag gäller, med de avvikelser som följa av detta kapitel, i fråga om överförmyndarnämnd och i tillämpliga delar beträffande överförmyndare.

Vad som är föreskrivet om nämnder i kommunallagen (1991:900) gäller, med de avvikelser som följer av detta kapitel, också överförmyndarnämnd och i tillämpliga delar överförmyndare.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1992.

2 Förslag till

Lag om ändring i allmänna ordningsstadgan (1956:617)

Prop. 1991/92: 17
Propositionens
lagförslag

Härigenom föreskrivs att 27 § allmänna ordningsstadgan (1956:617) skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

27 §¹

Beslut som en polismyndighet eller en kommunal myndighet har meddelat på grund av denna stadga eller lokal ordningsstadga överklagas hos länsstyrelsen genom besvär.

I fråga om *besvär över* en kommunal myndighets beslut i fall som avses i 2 och 23 §§ gäller dock vad som föreskrivs i 7 kap. *kommunallagen* (1977:179).

I fråga om *överklagande av* en kommunal myndighets beslut i fall som avses i 2 och 23 §§ gäller dock vad som föreskrivs i 10 kap. *kommunallagen* (1991:900).

Länsstyrelsens beslut om föreläggande av vite eller om ersättningsskyldighet enligt 17 och 17 b § överklagas hos kammarrätten genom besvär.

Annat beslut av länsstyrelsen på grund av denna stadga eller lokal ordningsstadga överklagas hos regeringen genom besvär. Detsamma gäller socialstyrelsens beslut enligt 21 §.

Beslut som på grund av denna stadga eller lokal ordningsstadga meddelas av polismyndigheten, länsstyrelsen eller kammarrätten skall utan hinder av besvär lända till efterrättelse, om ej annorlunda förordnas. Detta gäller dock inte beslut om ersättningsskyldighet enligt 17 eller 17 b §.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1992.

¹ Senaste lydelse 1980:281.

3 Förslag till

Lag om ändring i lagen (1966: 742) om hotell- och pensionatrörelse

Prop. 1991/92: 17
Propositionens
lagförslag

Härigenom föreskrivs att 5 § lagen (1966: 742) om hotell- och pensionatrörelse skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

5 §¹

Ansökan om tillstånd att driva hotell- eller pensionatrörelse skall vara skriftlig och åtföljas av

a) uppgift om sökandens fullständiga namn, firma och postadress samt, om sökanden tidigare haft annat släktnamn, detta;

b) för sökande, som är enskild person, uppgift om födelsetid och yrke eller titel samt bevis att han ej är underårig eller i konkurstillstånd eller har förvaltare enligt 11 kap. 7 § föräldrabalken;

c) uppgift om fullständigt namn, födelsetid och yrke eller titel för den som utsetts till föreståndare eller ersättare samt bevis att han inte är underårig eller har förvaltare enligt 11 kap. 7 § föräldrabalken;

d) uppgift om belägenheten av den byggnad eller lägenhet där rörelsen avses skola drivas, det största antal gäster som skall kunna mottagas samtidigt och det största antal gästrum som rörelsen skall omfatta;

e) om bygglov meddelats för hotellet eller pensionatet, handlingar som visar att så har skett.

Beviljas tillstånd skall skriftligt bevis utfärdas. Har bygglov *ej* meddelats och är det inte uppenbart att lov inte behövs skall beviset innehålla *erinran* om att bygglov kan fordras. Finns *ej* godkänd ersättare eller, i fall när *föreståndare* skall finnas enligt 3 §, godkänd föreståndare, skall i beviset anges att tillståndet *icke* får utnyttjas förrän ersättare eller föreståndare utsetts och godkänts. *Avskrift* av beviset skall *tillställas byggnadsnämnden, brandchefen och miljö- och hälsoskyddsnämnden.*

Beviljas tillstånd skall skriftligt bevis utfärdas. Har bygglov *inte* meddelats och är det inte uppenbart att lov inte behövs, skall beviset innehålla *en upplysning* om att bygglov kan fordras. Finns *inte någon* godkänd ersättare eller, i fall när *det* skall finnas *föreståndare* enligt 3 §, godkänd föreståndare, skall *det* i beviset anges att tillståndet *inte* får utnyttjas förrän ersättare eller föreståndare utsetts och godkänts. *Kopia* av beviset skall *sändas till brandchefen och den eller de kommunala nämnder som fullgör uppgifter inom plan- och byggnadsväsendet och inom miljö- och hälsoskyddsområdet.*

Om godkännande av föreståndare eller ersättare skall skriftligt bevis utfärdas.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1992.

¹ Senaste lydelse 1988:1310.

Härigenom föreskrivs att 4 kap. 15, 24 och 25 a §§, 15 kap. 7 § samt 16 kap. 3, 5 och 11 §§ fastighetsbildningslagen (1970:988)¹ skall ha följande lydelse.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*

4 kap.

15 §²

Finns det anledning antaga att förrättning kan handläggas helt utan sammanträde, skall ansökningshandlingen delges sakägare, som ej biträtt ansökningen, och tillfälle lämnas honom att yttra sig över denna inom utsatt tid. Detta gäller inte den som är sakägare endast därför att han har del i samfällighet, om underrättelse enligt 6 kap. 7 § har lämnats.

Handläggs en förrättning utan sammanträde, skall *byggnadsnämnden* underrättas om förrättningen innan den avslutas.

Handläggs en förrättning utan sammanträde, skall *den eller de kommunala nämnder som fullgör uppgifter inom plan- och byggnadsväsendet* underrättas om förrättningen innan den avslutas.

24 §

Fastighetsbildningsmyndigheten skall underrätta *byggnadsnämnden* om tid och plats för sammanträde.

Fastighetsbildningsmyndigheten skall underrätta *en sådan nämnd som avses i 15 § andra stycket* om tid och plats för sammanträde.

25 a §³

Om *byggnadsnämnden* vid samråd enligt 4 kap. 25 § anser att tillåtligheten enligt 3 kap. 3 § av fastighetsbildning för ny eller befintlig bebyggelse kan sättas i fråga och om det från andra synpunkter finns förutsättningar för att genomföra fastighetsbildningen, skall fastighetsbildningsmyndigheten hänskjuta ärendet till *byggnadsnämnden* för prövning. Finner nämnden att 3 kap. 3 § inte utgör hinder mot fastighetsbildningen, skall nämnden lämna medgivande till denna.

Om *en sådan nämnd som avses i 15 § andra stycket* vid samråd enligt 4 kap. 25 § anser att tillåtligheten enligt 3 kap. 3 § av fastighetsbildning för ny eller befintlig bebyggelse kan sättas i fråga och om det från andra synpunkter finns förutsättningar för att genomföra fastighetsbildningen, skall fastighetsbildningsmyndigheten hänskjuta ärendet till *nämnden* för prövning. Finner nämnden att 3 kap. 3 § inte utgör hinder mot fastighetsbildningen, skall nämnden lämna medgivande till denna.

Beslut *varigenom byggnadsnämnden* vägrat medgivande till fastighetsbildningen eller gjort sådant medgivande beroende av vill-

Beslut *där nämnden* vägrat medgivande till fastighetsbildningen eller gjort sådant medgivande beroende av villkor får överklagas hos

¹ Lagen omtryckt 1971:1035.

² Senaste lydelse 1989:724.

³ Senaste lydelse 1989:724.

kor får överklagas hos länsstyrelsen. Länsstyrelsens beslut får överklagas hos regeringen.

Beslut av byggnadsnämnden eller högre instans varigenom medgivande till fastighetsbildningen vägrats eller gjorts beroende av villkor är bindande för fastighetsbildningsmyndigheten.

länsstyrelsen. Länsstyrelsens beslut får överklagas hos regeringen.

Sådana beslut av nämnden eller högre instans varigenom medgivande till fastighetsbildningen vägrats eller gjorts beroende av villkor är bindande för fastighetsbildningsmyndigheten.

15 kap.

7 §⁴

Tillstånds- eller fastighetsbildningsbeslut får överklagas av byggnadsnämnden på sätt och inom tid som gäller för sakägare.

Tillstånds- eller fastighetsbildningsbeslut får överklagas av *en sådan nämnd som avses i 4 kap. 15 § andra stycket* på sätt och inom tid som gäller för sakägare.

16 kap.

3 §⁵

Om fastighetsdomstolen finner att sakägare bör höras över överklagandet, skall skrivelsen med överklagandet och därvid fogade handlingar delges sakägaren och föreläggande meddelas honom att inkomma med skriftlig förklaring.

Fordras för målets beredande eller avgörande att yttrande inhämtas från länsstyrelsen, byggnadsnämnden eller annan myndighet eller från sakkunnig eller att skriftligt bevis företes, särskilt sammanträde hålles eller annan liknande åtgärd vidtages, skall domstolen utan dröjsmål *förordna därom*.

Om det för målets beredande eller avgörande *krävs* att yttrande inhämtas från länsstyrelsen, *en sådan nämnd som avses i 4 kap. 15 § andra stycket* eller *någon* annan myndighet eller från sakkunnig eller att skriftligt bevis företes, särskilt sammanträde *hålls* eller annan liknande åtgärd *vidtas*, skall domstolen utan dröjsmål *besluta om detta*.

5 §

Till huvudförhandlingen skall sakägarna kallas. Sakägare vars närvaro uppenbarligen är utan betydelse för hans rätt eller eljest för målets avgörande behöver dock ej kallas.

Har talan fullföljts av företrädare för allmänt intresse, skall denne kallas till förhandlingen. När sakägares *besvär* rör allmänt intresse, kallas länsstyrelsen eller, om målet avser sådan fastighetsbildning som anges i 15 kap. 8 § andra stycket, byggnadsnämnden.

Har talan fullföljts av företrädare för allmänt intresse, skall denne kallas till förhandlingen. När sakägares *överklagande* rör allmänt intresse, kallas länsstyrelsen eller, om målet avser sådan fastighetsbildning som anges i 15 kap. 8 § andra stycket, *en sådan nämnd som avses i 4 kap. 15 § andra stycket*.

⁴ Senaste lydelse 1989: 724.

⁵ Senaste lydelse 1989: 724.

Företrädare för eller tjänsteman vid myndighet vars verksamhet beröres av målet kan kallas för att lämna upplysningar. För detta ändamål kan även förrättningslantmätaren kallas.

Kallelse skall delges.

11 §⁶

När överklagande har gjorts av någon sakägare, får fastighetsbildningsmyndighetens beslut eller åtgärd ändras endast om övriga sakägare och, när överklagandet rör allmänt intresse, länsstyrelsen eller byggnadsnämnden fått tillfälle att yttra sig. Ändring till fördel för sakägare får dock ske, även om han inte haft tillfälle att yttra sig. Vad som nu föreskrivits *äger* motsvarande tillämpning, när överklagande har gjorts av en företrädare för allmänt intresse eller av fastighetsregistermyndigheten.

När någon sakägare har överklagat, får fastighetsbildningsmyndighetens beslut eller åtgärd ändras endast om övriga sakägare och, när överklagandet rör allmänt intresse, länsstyrelsen eller en sådan nämnd som avses i 4 kap. 15 § andra stycket fått tillfälle att yttra sig. Ändring till fördel för en sakägare får dock ske, även om han inte haft tillfälle att yttra sig. Vad som nu föreskrivits *skall tillämpas också* när överklagandet har gjorts av en företrädare för allmänt intresse eller av fastighetsregistermyndigheten.

Om domstolen finner att överklagandet bör föranleda ändring i avslutad förrättning eller i fastighetsbildnings- eller fastighetsbestämningsbeslut som har överklagats särskilt, får domstolen göra ändring även i del som inte har överklagats, om det behövs för att uppenbar motstridighet eller oenhetlighet inte skall uppkomma i förrättningen eller beslutet.

Finner domstolen att beträffande förrättning föreligger sådan omständighet som avses i 15 kap. 10 §, får domstolen besluta om behövlig åtgärd, även om överklagandet inte har avsett ifrågavarande del av förrättningen.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1992.

⁶ Senaste lydelse 1989: 724.

5 Förslag till

Lag om ändring i förvaltningsprocesslagen (1971:291)

Prop. 1991/92: 17
Propositionens
lagförslag

Härigenom föreskrivs att 37 § förvaltningsprocesslagen (1971:291) skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

37 §¹

I mål, vari prövningstillstånd kräves, får omständighet eller bevis, som klaganden åberopar först i regeringsrätten, beaktas endast om det föreligger särskilda skäl.

Föreskrifter om *förbud mot anförande av nya omständigheter i kommunalbesvärsmål* finns i 7 kap. 1 § kommunallagen (1977:179) och 13 kap. 1 § församlingslagen (1988:180).

Föreskrifter om *hinder mot att beakta eller anföra nya omständigheter i vissa mål* finns i 10 kap. 10 § kommunallagen (1991:900) och 13 kap. 1 § församlingslagen (1988:180).

Klaganden bör i besvärshandlingen ange de skäl som han åberopar till stöd för sin begäran om prövningstillstånd.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1992.

¹ Senaste lydelse 1988:193.

Häri genom föreskrivs i fråga om vallagen (1972:620)¹

dels att i 1 kap. 4 §, 2 kap. 5, 7, 8 och 13 §§, 3 kap. 3 §, 5 kap. 2–4, 8 och 10 §§, 14 kap. 15 a–15 c, 17, 22 och 23 §§ samt 15 kap. 2, 4, 7 och 8 §§ skall orden "landsting" och "landstingskommun" i olika böjningsformer bytas ut mot "landstingsfullmäktige" respektive "landsting" i motsvarande form,

dels att i 6 kap. 3 §, 14 kap. 3, 17, 18, 22 och 23 §§ samt 15 kap. 2, 7 och 8 §§ skall ordet "suppleant" i olika böjningsformer bytas ut mot "ersättare" i motsvarande form,

dels att 3 kap. 2 § och 14 kap. 19 § skall ha följande lydelse,

dels att det i lagen skall införas en ny paragraf, 14 kap. 18 a §, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

3 kap.

2 §

I fråga om valnämnd tillämpas bestämmelserna i 3 kap. 2 §, 3 § första stycket, 4 §, 5 § tredje stycket, 7 och 8 §§, 9 § första stycket och 10–12 §§ kommunallagen (1977:179) på motsvarande sätt. I annan kommun än Stockholms kommun tillämpas även bestämmelserna i 3 kap. 5 § första stycket och 6 § nämnda lag på motsvarande sätt.

Om en ändring i den kommunala indelningen innebär att en ny kommun bildas, skall indelningsdelegerade snarast möjligt under året innan indelningsändringen träder i kraft välja ledamöter och suppleanter i valnämnd för tiden före ikraftträdandet.

I fråga om valnämnden gäller vad som är föreskrivet om nämnder i kommunallagen (1991:900).

Om en ändring i den kommunala indelningen innebär att en ny kommun bildas, skall indelningsdelegerade snarast möjligt under året innan indelningsändringen träder i kraft välja ledamöter och ersättare i valnämnd för tiden före ikraftträdandet.

14 kap.

18 a §

Kommunfullmäktige bestämmer antalet ersättare som skall finnas för ledamöterna i fullmäktige.

Antalet skall utgöra en viss andel, dock högst hälften, av det antal platser som varje parti får i kommunen. Om det därvid uppkommer ett brutet tal, avrundas detta till närmast

¹ Lagen omtryckt 1991:95.

Senaste lydelse av 5 kap. 3 § 1991:490.

högre hela tal. Beslutet skall fattas före utgången av mars månad valåret. Länsstyrelsen skall genast underrättas om kommunfullmäktiges beslut.

19 §

För kommunfullmäktige utses *suppleanter* på följande sätt.

För varje ledamot görs en sammanräkning inom det parti, för vilket han har blivit vald. Vid varje sammanräkning tas hänsyn endast till de valsedlar som upptar ledamotens namn och som på grund härav gällde för detta namn, när det fick plats i ordning. Varje valseedel gäller som hel röst. Med iakttagande av att namn på kandidat som har blivit genom valet utsedd till ledamot skall anses som obefintligt tillgodoräknas röstvärdet det namn som står främst på sedeln. Den som får högsta röstetalet är utsedd till *suppleant* för den ledamot som sammanräkningen avser. Mellan lika tal avgörs företrädet genom lottning.

Om det antal *suppleanter* som har utsetts enligt andra stycket är mindre än det antal som kommunfullmäktige har bestämt enligt 2 kap. 2 § kommunallagen (1977: 179) och samma *suppleant* har utsetts för tre eller flera ledamöter, görs ytterligare en sammanräkning för var och en av dessa ledamöter. Därvid skall även namn på kandidat som har blivit genom valet utsedd till *suppleant* för den ledamot som sammanräkningen avser anses som obefintligt. I övrigt förfars på sätt som anges i andra stycket.

Om antalet *suppleanter* fortfarande är mindre än det antal som kommunfullmäktige har bestämt enligt 2 kap. 2 § kommunallagen och samma *suppleant* har utsetts för fem eller flera ledamöter, görs ytterligare en sammanräkning för var och en av dessa ledamöter.

Därefter görs på motsvarande sätt successivt ytterligare samman-

För kommunfullmäktige utses *ersättare* på följande sätt.

För varje ledamot görs en sammanräkning inom det parti, för vilket han har blivit vald. Vid varje sammanräkning tas hänsyn endast till de valsedlar som upptar ledamotens namn och som på grund härav gällde för detta namn, när det fick plats i ordning. Varje valseedel gäller som hel röst. Med iakttagande av att namn på kandidat som har blivit genom valet utsedd till ledamot skall anses som obefintligt tillgodoräknas röstvärdet det namn som står främst på sedeln. Den som får högsta röstetalet är utsedd till *ersättare* för den ledamot som sammanräkningen avser. Mellan lika tal avgörs företrädet genom lottning.

Om det antal *ersättare* som har utsetts enligt andra stycket är mindre än det antal som kommunfullmäktige har bestämt enligt 18 a § och samma *ersättare* har utsetts för tre eller flera ledamöter, görs ytterligare en sammanräkning för var och en av dessa ledamöter. Därvid skall även namn på kandidat som har blivit genom valet utsedd till *ersättare* för den ledamot som sammanräkningen avser anses som obefintligt. I övrigt förfars på sätt som anges i andra stycket.

Om antalet *ersättare* fortfarande är mindre än det antal som kommunfullmäktige har bestämt enligt 18 a § och samma *ersättare* har utsetts för fem eller flera ledamöter, görs ytterligare en sammanräkning för var och en av dessa ledamöter.

Därefter görs på motsvarande sätt successivt ytterligare samman-

räkningar för de ledamöter vilkas *suppleanter* har utsetts för sju eller flera ledamöter, nio eller flera ledamöter, och så vidare, så länge antalet *suppleanter* är mindre än det antal som kommunfullmäktige har bestämt enligt 2 kap. 2 § *kommunallagen*.

Kan någon *suppleant* för en viss ledamot inte utses enligt andrafemte styckena, utses ingen *suppleant* för den ledamoten.

räkningar för de ledamöter vilkas *ersättare* har utsetts för sju eller flera ledamöter, nio eller flera ledamöter, och så vidare, så länge antalet *ersättare* är mindre än det antal som kommunfullmäktige har bestämt enligt 18 a §.

Om samtliga ersättare för en ledamot i kommunfullmäktige är förhindrade att inställa sig eller att vidare delta i ett sammanträde, skall i ledamotens ställe den ersättare inträda som enligt den bestämda ordningen står i tur att tjänstgöra för den ledamot som har fått den första platsen för partiet i valkretsen. Om en sådan ersättare inte kan tjänstgöra, skall den ersättare inträda som står i tur att tjänstgöra för den ledamot som har fått den andra platsen för partiet i valkretsen och så vidare efter samma grund.

Om partiets samtliga ersättare i valkretsen är förhindrade att inställa sig eller att vidare delta i ett sammanträde, inträder ersättare som har utsetts för partiet i annan valkrets efter den grund som nyss har sagts. Därvid har den ersättare företräde som har utsetts i den valkrets där partiets röstetal är högst.

Kan någon *ersättare* för en viss ledamot inte utses enligt andrafemte styckena, utses ingen *ersättare* för den ledamoten.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1992.

7 Förslag till

Lag om ändring i lagen (1972:704) om kyrkofullmäktigval, m. m.

Prop. 1991/92:17
Propositionens
lagförslag

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1972:704) om kyrkofullmäktigval, m. m.¹

dels att i 11, 49, 50 och 52 §§ skall ordet "suppleant" i olika böjningsformer bytas ut mot "ersättare" i motsvarande form,

dels att 43 § skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

43 §

Den slutliga sammanräkningen verkställs av länsstyrelsen vid offentlig förrättning som påbörjas så snart det kan ske. Länsstyrelsen skall kungöra tid och plats för sammanräkningen. I kungörelsen anges i förekommande fall i vilken ordning som de olika valen kommer att räknas, om ej hinder möter. Kungörelsen skall anslås på församlingarnas anslagstavlor samt senast dagen före sammanräkningens början införas i ortstidning inom länet.

I fråga om den slutliga sammanräkningen tillämpas i övrigt de bestämmelser i 14 kap. 1 § andra stycket, 2–4 §§, 5 § första stycket 1 och 2 samt 15, 15 d, 16, 17 och 19–24 §§ vallagen (1972:620) som avser val av kommunfullmäktige och utseende av *suppleanter* för fullmäktige.

Vad som sägs i 14 kap. 19 § vallagen om beslut som har fattats med stöd av 2 kap. 2 § *kommunallagen* (1977:179) skall vid tillämpningen av första stycket i stället gälla beslut som har fattats med stöd av 2 kap. 3 §, 5 kap. 2 § eller 7 kap. 5 § församlingslagen (1988:180).

I fråga om den slutliga sammanräkningen tillämpas i övrigt de bestämmelser i 14 kap. 1 § andra stycket, 2–4 §§, 5 § första stycket 1 och 2 samt 15, 15 d, 16, 17 och 19–24 §§ vallagen (1972:620) som avser val av kommunfullmäktige och utseende av *ersättare* för fullmäktige.

Vad som sägs i 14 kap. 19 § vallagen om beslut som har fattats med stöd av 14 kap. 18 a § *nämnda lag* skall vid tillämpningen av första stycket i stället gälla beslut som har fattats med stöd av 2 kap. 3 §, 5 kap. 2 § eller 7 kap. 5 § församlingslagen (1988:180).

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1992.

¹ Lagen omtryckt 1991:96.

Lag om ändring i lagen (1973:188) om arrendenämnder och hyresnämnder

Härigenom föreskrivs att 17 § lagen (1973:188) om arrendenämnder och hyresnämnder¹ skall ha följande lydelse.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*17 §²

Om anledning därtill förekommer, skall nämnd eller den nämnden förordnar besiktiga den fastighet som ärendet rör. Parterna skall beredas tillfälle att närvara vid sådan besiktning. Nämnd får också föranstalta om annan nödvändig utredning.

I ärende som avses i 9 kap. 17 a, 18, 21 eller 31 § jordabalken skall arrendenämnden inhämta yttrande från länsstyrelsen. Sådant yttrande skall också inhämtas om det beträffande jordbruksarrende uppkommer fråga om tillämpning av 6 § första stycket 3 eller 4 eller 7 § tredje stycket lagen (1985:658) om arrendatorers rätt att förvärva arrendestället. I ärende som avses i 9 kap. 9 § jordabalken får arrendenämnden, om utredningen ger anledning till det, inhämta yttrande från länsstyrelsen om arrendeställets avkastningsförmåga. Hyresnämnd får i ärende som avses i 2 a § bostadssaneringslagen (1973:531) inhämta yttrande från byggnadsnämnden. Yttrande som sagts nu inhämtas från den länsstyrelse eller byggnadsnämnd inom vars område fastigheten är belägen.

I ärende som avses i 9 kap. 17 a, 18, 21 eller 31 § jordabalken skall arrendenämnden inhämta yttrande från länsstyrelsen. Sådant yttrande skall också inhämtas om det beträffande jordbruksarrende uppkommer fråga om tillämpning av 6 § första stycket 3 eller 4 eller 7 § tredje stycket lagen (1985:658) om arrendatorers rätt att förvärva arrendestället. I ärende som avses i 9 kap. 9 § jordabalken får arrendenämnden, om utredningen ger anledning till det, inhämta yttrande från länsstyrelsen om arrendeställets avkastningsförmåga. Hyresnämnd får i ärende som avses i 2 a § bostadssaneringslagen (1973:531) inhämta yttrande från *den eller de kommunala nämnder som fullgör uppgifter inom plan- och byggnadsväsendet*. Yttrandena skall inhämtas från den länsstyrelse eller *den nämnd* inom vars område fastigheten är belägen.

I ärende angående tvist om hyresvillkor enligt 22 § hyresförhandlingslagen (1978:304) skall hyresnämnden, om det finnes erforderligt, bereda den hyresgästorganisation som ingått den klandrade överenskommelsen tillfälle att yttra sig.

Begärs prövning av fråga som avses i 4 § andra stycket hyresförhandlingslagen inträder organisation med vilken förhandlingsordning gäller som medpart till hyresvärden vid handläggningen av ärendet i den delen.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1992.

¹ Lagen omtryckt 1985:660.

² Senaste lydelse 1990:1482.

Härigenom föreskrivs att 8 kap. 7 § sekretesslagen (1980:100)¹ skall ha följande lydelse.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*

8 kap.

7 §

Sekretess gäller i verksamhet, som bedrivs av annan än statlig myndighet och som består i tillsyn eller stödverksamhet med avseende på näringslivet, för uppgift om

1. enskilda affärs- eller driftförhållanden, uppfinningar eller forskningsresultat, om det kan antas att den enskilde lider skada om uppgiften röjs,

2. andra ekonomiska eller personliga förhållanden för den, som har trätt i affärsförbindelse eller liknande förbindelse med den som är föremål för tillsyns- eller stödverksamhet som avses i denna paragraf.

Motsvarande sekretess gäller hos kommunal myndighet i ärende om tillstånd till hantering av brandfarliga varor. Sekretessen gäller dock inte beslut i sådant ärende.

Sekretess enligt första stycket 1. gäller dock inte för uppgift i *miljö- och hälsoskyddsnämnds tillsynsverksamhet*, om intresset av allmän kännedom om förhållande som rör människors hälsa, miljön eller redligheten i handeln eller ett liknande allmänintresse har sådan vikt att uppgiften bör lämnas ut. Regeringen kan för särskilt fall förordna om undantag från nämnda sekretess, om den finner det vara av vikt att uppgiften lämnas.

Sekretess enligt första stycket 1 gäller dock inte för uppgift i *tillsynsverksamhet som bedrivs av den eller de kommunala nämnder som fullgör uppgifter inom miljö- och hälsoskyddsområdet*, om intresset av allmän kännedom om förhållande som rör människors hälsa, miljön eller redligheten i handeln eller ett liknande allmänintresse har sådan vikt att uppgiften bör lämnas ut. Regeringen kan för särskilt fall förordna om undantag från nämnda sekretess, om den finner det vara av vikt att uppgiften lämnas.

I fråga om uppgift i allmän handling gäller sekretessen i högst tjugo år.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1992.

¹ Lagen omtryckt 1989:713.

10 Förslag till
Lag om ändring i förvaltningslagen (1986:223)

Prop. 1991/92:17
Propositionens
lagförslag

Härigenom föreskrivs att 31 § förvaltningslagen (1986:223) skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

31 §¹

Bestämmelserna i 13–30 §§ gäller inte sådana ärenden hos *kommunala, landstingskommunala och kyrkokommunala myndigheter* i vilka besluten kan överklagas enligt 7 kap. kommunallagen (1977:179) eller 13 kap. församlingslagen (1988:180).

Bestämmelserna i 13–30 §§ gäller inte sådana ärenden hos *myndigheter i kommuner, landsting och kyrkliga kommuner* där besluten kan överklagas enligt 10 kap. kommunallagen (1991:900) eller 13 kap. församlingslagen (1988:180).

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1992.

¹ Senaste lydelse 1988:201.

Härigenom föreskrivs att 41 § 1 och 2 mom. civilförsvarslagen (1960:74)¹ skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

41 §
1 mom.

I varje kommun skall den planläggning och de andra förberedelser som enligt denna lag *ankommer på kommunen handhas* av en civilförsvarsnämnd, om *ej* annat följer av andra stycket *eller av sådant beslut som avses i 3 kap. 14 § kommunallagen (1977:179)*.

I varje kommun skall den planläggning och de andra förberedelser som *kommunen* enligt denna lag *svarar för genomföras* av en civilförsvarsnämnd, om *inte något* annat följer av andra stycket.

Kommunfullmäktige äger uppdraga åt annan nämnd än civilförsvarsnämnden att upprätta de civilförsvarsplaner som avses i 10 b § samt lämna besked enligt 32 § och godkännande enligt 33 a §. Beslut om antagande av civilförsvarsplanerna fattas av kommunfullmäktige.

Kommun får tillsätta särskild civilförsvarsnämnd eller uppdraga åt annan nämnd att vara civilförsvarsnämnd. Har så ej skett är kommunstyrelsen civilförsvarsnämnd.

41 §
2 mom.²

I fråga om särskild civilförsvarsnämnd *tillämpas bestämmelserna i 3 kap. 2 §, 3 § första stycket, 4 §, 5 § tredje stycket, 7 och 8 §§, 9 § första stycket och 10–12 §§ kommunallagen (1977:179) på motsvarande sätt. I annan kommun än Stockholms kommun tillämpas även bestämmelserna i 3 kap. 5 § första stycket och 6 § nämnda lag på motsvarande sätt.*

I fråga om *en* särskild civilförsvarsnämnd *gäller vad som är föreskrivet om nämnder i kommunallagen (1991:900)*.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1992.

¹ Lagen omtryckt 1984:1026.

² Senaste lydelse 1986:1148.

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1964:63) om kommunal beredskap¹

dels att i 1, 5–8, 11–16 a och 18–20 §§, i rubriken närmast före 1 § samt i övergångsbestämmelserna till lagen (1979:405) om ändring i nämnda lag orden "landstingskommun" och "förvaltningsutskott" i olika böjningsformer skall bytas ut mot "landsting" respektive "landstingsstyrelse" i motsvarande form,

dels att 9 och 10 §§ skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

9 §

Uppgift som kommun skall fullgöra under beredskapstillstånd och som saknar motsvarighet i fredstid skall, i den mån föreskrifter för uppgiftens handhavande ej meddelats i särskild lag eller författning eller annat följer av sådant beslut som avses i 3 kap. 14 § kommunallagen (1977:179), handhavas av en beredskapsnämnd. Beredskapsnämnd får tillsättas redan i fredstid.

Uppgifter som en kommun skall fullgöra under beredskapstillstånd och som saknar motsvarighet i fredstid skall, i den mån föreskrifter för uppgifternas fullgörande inte har meddelats i särskild lag eller författning, fullgöras av en beredskapsnämnd. Beredskapsnämnd får tillsättas redan i fredstid.

Kommun får tillsätta särskild beredskapsnämnd eller uppdraga åt annan nämnd att vara beredskapsnämnd. Har så ej skett är kommunstyrelsen beredskapsnämnd.

10 §²

I fråga om särskild beredskapsnämnd tillämpas bestämmelserna i 3 kap. 2 §, 3 § första stycket, 4 §, 5 § tredje stycket, 7 och 8 §§, 9 § första stycket och 10–12 §§ kommunallagen (1977:179) på motsvarande sätt. I annan kommun än Stockholms kommun tillämpas även bestämmelserna i 3 kap. 5 § första stycket och 6 § nämnda lag på motsvarande sätt.

I fråga om en särskild beredskapsnämnd gäller vad som är föreskrivet om nämnder i kommunallagen (1991:900).

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1992.

¹ Lagen omtryckt 1984:1027.

Senaste lydelse av

5 § 1986:1153

11 § 1988:98

20 § 1986:1153.

² Senaste lydelse 1986:1153.

13 Förslag till

Lag om ändring i lagen (1973:861) om lokal kristidsförvaltning

Prop. 1991/92:17
Propositionens
lagförslag

Härigenom föreskrivs att 5 § lagen (1973:861) om lokal kristidsförvaltning¹ skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

5 §²

I fråga om särskild kristidsnämnd tillämpas bestämmelserna i 3 kap. 2 §, 3 § första stycket, 4 §, 5 § tredje stycket, 7 och 8 §§, 9 § första stycket och 10–12 §§ kommunallagen (1977:179) på motsvarande sätt. I annan kommun än Stockholms kommun tillämpas även bestämmelserna i 3 kap. 5 § första stycket och 6 § nämnda lag på motsvarande sätt.

I fråga om en särskild kristidsnämnd gäller vad som är föreskrivet om nämnder i kommunallagen (1991:900).

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1992.

¹ Lagen omtryckt 1978:270.

² Senaste lydelse 1986:1170.

Härigenom föreskrivs att 11, 15, 16, 44, 45, 47, 54, 60 och 63 §§ räddningstjänstlagen (1986:1102) samt övergångsbestämmelserna till nämnda lag skall ha följande lydelse.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*

11 §

Uppdrag att besluta på *räddningsnämndens* vägnar får inte omfatta förelägganden eller förbud vid vite eller verkställande av åtgärd på den försumliges bekostnad.

Räddningsnämnden får meddela den som utan att vara tjänsteman hos kommunen *fullgör uppgifter åt nämnden* befogenhet att på nämndens vägnar meddela i verksamheten erforderliga förelägganden och förbud enligt 56 § första stycket.

Uppdrag att besluta på *nämndens* vägnar får inte omfatta förelägganden eller förbud vid vite eller verkställande av åtgärd på den försumliges bekostnad.

Nämnden får meddela den som *fullgör uppgifter åt nämnden* utan att vara tjänsteman hos kommunen befogenhet att på nämndens vägnar meddela i verksamheten erforderliga förelägganden och förbud enligt 56 § första stycket.

15 §

Räddningsnämnden skall svara för att brandsyn och sotning utförs regelbundet.

En sådan nämnd som avses i 10 § skall svara för att brandsyn och sotning utförs regelbundet.

16 §

Brandsyn skall avse kontroll av brandskyddet vid byggnader eller anläggningar som bestäms av regeringen eller den myndighet som regeringen utser. En myndighet som utövar tillsyn enligt 54 § kan besluta om brandsyn också i andra fall.

Brandsyn skall förrättas av särskilda brandsyneförrättare som utses av *räddningsnämnden*.

Brandsyn skall förrättas av särskilda brandsyneförrättare som utses av *den kommunala nämnden*.

44 §

När det behövs, är var och en som under kalenderåret fyller lägst arton och högst sextiofem år skyldig att medverka i räddningstjänst, i den mån hans kunskaper, hälsa och kroppskrafter tillåter det.

Tjänsteplikten fullgörs på anmodan av räddningsledaren.

Bland dem som är tjänstepliktiga enligt första stycket och som är bosatta i kommunen får *räddningsnämnden* ta ut lämpliga personer för att ingå i kommunens räddningsvärn. I första hand skall frivilliga tas ut. Den som har tagits ut är skyldig att delta i övning med räddningsvärnets under högst tjugo timmar årligen.

Bland dem som är tjänstepliktiga enligt första stycket och som är bosatta i kommunen får *en sådan nämnd som avses i 10 §* ta ut lämpliga personer för att ingå i kommunens räddningsvärn. I första hand skall frivilliga tas ut. Den som har tagits ut är skyldig att delta i övning med räddningsvärnets under högst tjugo timmar årligen.

45 §

Om fara för liv, hälsa eller egendom eller för skada i miljön inte lämpligen kan hindras på något annat sätt, får räddningsledaren vid en räddningsinsats bereda sig och medverkande personal tillträde till annans fastighet, avspärra eller utrymma områden, använda, föra bort eller förstöra egendom samt företa andra ingrepp i annans rätt, i den mån ingreppet är försvarligt med hänsyn till farans beskaffenhet, den skada som vållas genom ingreppet och omständigheterna i övrigt. Sådana ingrepp får också företas av *räddningsnämnden* eller, i fråga om statlig räddningstjänst, av den myndighet som svarar för räddningstjänsten.

Om fara för liv, hälsa eller egendom eller för skada i miljön inte lämpligen kan hindras på något annat sätt, får räddningsledaren vid en räddningsinsats bereda sig och medverkande personal tillträde till annans fastighet, avspärra eller utrymma områden, använda, föra bort eller förstöra egendom samt företa andra ingrepp i annans rätt, i den mån ingreppet är försvarligt med hänsyn till farans beskaffenhet, den skada som vållas genom ingreppet och omständigheterna i övrigt. Sådana ingrepp får också företas av *den kommunala nämnden* eller, i fråga om statlig räddningstjänst, av den myndighet som svarar för räddningstjänsten.

Förbud eller föreläggande som avses i 7 kap. 5 § lagen (1980:424) om åtgärder mot vattenförorening från fartyg får meddelas med stöd av denna paragraf bara om sjöfartsverkets beslut inte kan avvaktas.

Polismyndigheten skall lämna det biträde som behövs.

47 §

Anordning som varaktigt behövs för räddningstjänsten får placeras på annans mark eller byggnad, om det inte medför inverkan av någon betydelse på markens eller byggnadens användningssätt.

Beslut om en sådan åtgärd meddelas av *räddningsnämnden* eller, i fråga om statlig räddningstjänst, av den myndighet som svarar för räddningstjänsten.

Beslut om en sådan åtgärd meddelas av *en sådan nämnd som avses i 10 §* eller, i fråga om statlig räddningstjänst, av den myndighet som svarar för räddningstjänsten.

54 §

Inom kommunen utövar *räddningsnämnden* den omedelbara tillsynen över efterlevnaden av denna lag och föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen. Inom länet utövas tillsynen av länsstyrelsen. Den centrala tillsynen utövas av statens räddningsverk eller, i fråga om statlig räddningstjänst, av annan myndighet som regeringen bestämmer.

Inom kommunen utövar *en sådan nämnd som avses i 10 §* den omedelbara tillsynen över efterlevnaden av denna lag och föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen. Inom länet utövas tillsynen av länsstyrelsen. Den centrala tillsynen utövas av statens räddningsverk eller, i fråga om statlig räddningstjänst, av annan myndighet som regeringen bestämmer.

60 §

Ett beslut av en räddningsledare om fullgörande av tjänsteplikt enligt 44 § eller om ingrepp i annans rätt enligt 45 § får överklagas hos länsstyrelsen. I övrigt får räddningsledarens beslut med stöd av denna lag eller föreskrifter som meddelats med stöd av lagen inte överklagas.

Räddningsnämndens beslut enligt denna lag eller enligt föreskrifter som meddelats med stöd av lagen får överklagas hos länsstyrelsen.

En kommunal nämnds beslut enligt denna lag eller enligt föreskrifter som meddelats med stöd av lagen får överklagas hos länsstyrelsen.

Länsstyrelsens beslut får överklagas hos kammarrätten.

Andra tillsynsmyndigheters beslut får överklagas hos kammarrätten. Detsamma gäller en statlig myndighets beslut enligt 45 och 47 §§.

63 §

Under krig och när det annars råder civilförsvarsberedskap skall *räddningsnämndens uppgifter* övertas av kommunstyrelsen och räddningskårens uppgifter övertas av civilförsvarsorganisationen i kommunen.

Under krig och när det annars råder civilförsvarsberedskap skall *de uppgifter som fullgörs av en sådan nämnd som avses i 10 §* övertas av kommunstyrelsen och räddningskårens uppgifter övertas av civilförsvarsorganisationen i kommunen.

Kommun skall senast den 1 januari 1988 ha antagit räddningstjänstplan. Intill dess räddningstjänstplanen har antagits skall den kommunala brandordningen gälla.

Vad som föreskrivs om brandchef i lag eller annan författning skall i stället gälla *räddningsnämnd*.

Vad som föreskrivs om brandchef i lag eller annan författning skall i stället gälla *en sådan nämnd som avses i 10 §*.

Om det i lag eller annan författning hänvisas till någon av de gamla lagarna eller brandstadgan eller till en föreskrift i dessa som har ersatts genom en föreskrift i den nya lagen, tillämpas i stället den nya lagen eller den nya föreskriften.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1992.

Härigenom föreskrivs att 17 § räddningstjänstlagen (1986:1102) i paragrafens lydelse enligt lagen (1991:1032) om ändring i nämnda lag skall ha följande lydelse.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*

17 §

Genom sotningen skall eldstäder och andra fasta förbränningsanordningar, som inte är inrättade för eldning uteslutande med gas, och därtill hörande rökkanaler samt imkanaler göras rena. I samband med sotning skall det som rengörs samt skorstenar och tak med därtill hörande byggnadsdelar kontrolleras från brandskyddssynpunkt. Sådan kontroll skall också göras av kanalanslutna eldstäder och andra fasta förbränningsanordningar, som är inrättade för eldning uteslutande med gas, och av därtill hörande avgaskanaler. En tillsynsmyndighet kan besluta om kontroll av brandskyddet också i andra fall.

Sotning och kontroll enligt första stycket av brandskyddet skall utföras av skorstensfejarmästare eller skorstensfejare som biträder skorstensfejarmästaren. *Räddningsnämnden* får i fråga om speciella anläggningar och enstaka avlägset belägna bostadshus medge att någon annan utför sotningen och kontrollen.

Sotning och kontroll enligt första stycket av brandskyddet skall utföras av skorstensfejarmästare eller skorstensfejare som biträder skorstensfejarmästaren. *En sådan nämnd som avses i 10 §* får i fråga om speciella anläggningar och enstaka avlägset belägna bostadshus medge att någon annan utför sotningen och kontrollen.

16 Förslag till

Lag om ändring i lagen (1964:47) om krigshjälp

Härigenom föreskrivs att 6 § lagen (1964:47) om krigshjälp skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Förelagen lydelse

6 §¹

I varje kommun skall finnas en krigshjälpnämnd för att sköta kommunens uppgifter enligt denna lag. Kommunen får tillsätta en särskild krigshjälpnämnd eller uppdra åt en annan nämnd att vara krigshjälpnämnd. Har så ej skett är socialnämnden krigshjälpnämnd.

I fråga om särskild krigshjälpnämnd tillämpas bestämmelserna i 3 kap. 2 §, 3 § första stycket, 4 §, 5 § tredje stycket, 7 och 8 §§, 9 § första stycket och 10–12 §§ kommunallagen (1977:179) på motsvarande sätt. I annan kommun än Stockholms kommun tillämpas även bestämmelserna i 3 kap. 5 § första stycket och 6 § nämnda lag på motsvarande sätt.

I fråga om en särskild krigshjälpnämnd gäller vad som är föreskrivet om nämnder i kommunallagen (1991:900).

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1992.

¹ Senaste lydelse 1986:1152.

17 Förslag till

Lag om ändring i lagen (1980: 12) om förtroendenämnder inom hälso- och sjukvården

Prop. 1991/92:17
Propositionens
lagförslag

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1980: 12) om förtroendenämnder inom hälso- och sjukvården¹

dels att i 1 § ordet "landstingskommun" i olika böjningsformer skall bytas ut mot "landsting" i motsvarande form,

dels att 2 § skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 §

I fråga om de särskilda förtroendenämnderna tillämpas bestämmelserna i 3 kap. 2 – 12 §§ kommunallagen (1977: 179) på motsvarande sätt.

För en särskild förtroendenämnd gäller vad som är föreskrivet om nämnder i kommunallagen (1991: 900).

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1992.

¹ Senaste lydelse av 1 § 1982:765.

Härigenom föreskrivs i fråga om socialtjänstlagen (1980: 620)¹
dels att i 20 a, 23, 76 och 77 §§ ordet "landstingskommun" i olika
böjningsformer skall bytas ut mot "landsting" i motsvarande form,
dels att i 47 § ordet "suppleanter" skall bytas ut mot "ersättare",
dels att 38, 39 och 46 §§ skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

38 §

Följande bestämmelser i 3 kap. kommunallagen (1977: 179) gäller i tillämpliga delar socialnämnd

För en socialnämnd gäller vad som är föreskrivet om nämnder i kommunallagen (1991: 900).

*2 § om antalet ledamöter m. m.,
3 § första stycket om valbarhet m. m.,*

4 § om rätt till ledighet från anställning,

*5 § första stycket om mandattid,
5 § tredje stycket om verkan av ledamots avgång,*

6 § om ordförande och vice ordförande,

7 § om tid och plats för sammanträde samt om närvarorätt vid sammanträde,

8 § om suppleants tjänstgöring m. m.,

*9 § första stycket om beslutförhet,
10 § om beslutsförfarande och protokoll m. m.,*

11 § om delgivning,

12 § om reglemente och delegation.

För Stockholms kommun gäller dock inte 3 kap. 5 § första stycket eller 6 § kommunallagen.

39 §

Socialnämnden skall själv eller genom ombud föra kommunens talan i mål och ärenden som enligt denna lag eller annan författning ankommer på socialnämnden.

Socialnämnden skall även i övrigt ha hand om förvaltning och verkställighet inom sitt verksamhetsområde, i den mån dessa uppgifter inte tillkommer någon annan enligt beslut som avses i 3 kap. 14 § kommunallagen (1977: 179).

¹ Lagen omtryckt 1988: 871.

Senaste lydelse av 20 a § 1988: 1471.

46 §

Vad som sägs i denna lag eller annan författning om socialnämnd tillämpas också på sociala distriktsnämnder. *Bestämmelsen i 39 § andra stycket gäller dock inte distriktsnämnder om inte annat följer av bestämmelserna i 44 §.* Distriktsnämnder får *inte heller* göra framställning hos fullmäktige med stöd av 40 § första stycket.

Vad som sägs i denna lag eller annan författning om *en* socialnämnd tillämpas också på sociala distriktsnämnder. Distriktsnämnder får *dock inte* göra framställning hos fullmäktige med stöd av 40 § första stycket.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1992.

Lag om ändring i lagen (1981:292) om tjänsteplikt för hälso- och sjukvårdspersonal samt veterinärpersonal m. m.

Härigenom föreskrivs att 4 § lagen (1981:292) om tjänsteplikt för hälso- och sjukvårdspersonal samt veterinärpersonal m. m. skall ha följande lydelse.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*4 §¹

Den som är sysselsatt inom hälso- och sjukvården eller veterinärverksamheten är skyldig att efter anvisning av den myndighet regeringen bestämmer fullgöra sådan tjänstgöring inom verksamhetsområdet, som hans kroppskrafter och hälsotillstånd medger. Detsamma gäller den som är anställd med tillsynsuppgifter hos *en miljö- och hälsoskyddsnämnd*.

Den som är sysselsatt inom hälso- och sjukvården eller veterinärverksamheten är skyldig att efter anvisning av den myndighet regeringen bestämmer fullgöra sådan tjänstgöring inom verksamhetsområdet, som hans kroppskrafter och hälsotillstånd medger. Detsamma gäller den som är anställd med tillsynsuppgifter hos *en kommunal nämnd som fullgör uppgifter inom miljö- och hälsoskyddsområdet*.

Detsamma gäller personer som har tidigare yrkeserfarenhet inom något av dessa verksamhetsområden och som har legitimation för yrket, har erhållit en kvalificerad behörighet inom yrket eller har avslutat sin tjänstgöring inom verksamhetsområdet en kortare tid före den tidpunkt då tjänsteplikten görs gällande.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1992.

¹ Senaste lydelse 1983:305.

Härigenom föreskrivs att 5, 7, 7 a, 11, 12, 14–16, 18–20 och 25 §§ hälsoskyddslagen (1982:1080) samt punkt 3 i övergångsbestämmelserna till lagen (1988:926) om ändring i nämnda lag skall ha följande lydelse.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*5 §¹

Följande föreskrifter i 3 kap. kommunallagen (1977:179) gäller i tillämpliga delar miljö- och hälsoskyddsnämnd:

2 § om antalet ledamöter m. m.,

3 § första stycket om valbarhet m. m.,

4 § om rätt till ledighet från anställning,

5 § första stycket om mandattid,

5 § tredje stycket om verkan av ledamots avgång,

6 § om ordförande och vice ordförande,

7 § om tid och plats för sammanträde samt om närvarorätt vid sammanträde,

8 § om suppleants tjänstgöring m. m.,

9 § första stycket om beslutförhet,

10 § om beslutsförfarande och protokoll m. m.,

11 § om delgivning,

12 § om reglemente och delegation.

För Stockholms kommun gäller dock inte 3 kap. 5 § första stycket eller 6 § kommunallagen.

Ett delegationsuppdrag enligt 3 kap. 12 § andra stycket kommunallagen får ej omfatta befogenhet att besluta om föreläggande vid vite eller om verkställande av åtgärd på den försumliga bekostnad.

För den kommunala nämnden gäller vad som är föreskrivet om nämnder i kommunallagen (1991:900).

Ett delegationsuppdrag enligt 6 kap. 33 § kommunallagen får inte omfatta befogenhet att besluta om föreläggande vid vite eller om verkställande av åtgärd på den försumliga bekostnad.

7 §

Avloppsvatten skall avledas, renas eller på annat sätt tas om hand så att sanitär olägenhet inte uppkommer. För detta ändamål skall lämpliga avloppsanordningar inrättas.

För att inrätta en avloppsanord-

För att inrätta en avloppsanord-

¹ Senaste lydelse 1986:1188.

Nuvarande lydelse

ning krävs tillstånd av *miljö- och hälsoskyddsnämnden* om en vattentoalett är ansluten till anordningen. Är ingen vattentoalett ansluten krävs endast en skriftlig anmälan till nämnden. Kommunen får dock föreskriva att det skall fordras tillstånd även i ett sådant fall inom vissa delar av kommunen, om det behövs för att hindra uppkomsten av sanitär olägenhet.

Andra stycket skall inte tillämpas i de fall då avloppsanordningen kräver tillstånd enligt miljöskyddslagen (1969:387) eller då avloppsanordningen är avsedd att föra avloppsvattnet enbart till en allmän avloppsanläggning.

Ett tillstånd av *miljö- och hälsoskyddsnämnden* gäller i fem år men förfaller om arbetet med anordningen inte har påbörjats inom två år.

Vad som avses med avloppsvatten anges i miljöskyddslagen.

7 a §²

Värmepumpsanläggningar skall inrättas och användas så att sanitär olägenhet inte uppkommer.

Värmepumpsanläggning för utvinning av värme ur mark, ytvatten eller grundvatten får inrättas endast efter anmälan till *miljö- och hälsoskyddsnämnden*. Om det behövs för att hindra uppkomsten av sanitär olägenhet, får kommunen föreskriva att det skall fordras tillstånd av nämnden för inrättande av en sådan anläggning inom kommunen eller inom vissa delar av denna.

Anmälan eller tillstånd enligt andra stycket fordras inte om värmepumpsanläggningen kräver anmälan eller tillstånd enligt miljöskyddslagen (1969:387) eller vattenlagen (1983:291).

Ett tillstånd av *miljö- och hälsoskyddsnämnden* gäller i fem år men förfaller om arbetet med anläggningen inte har påbörjats inom två år.

Föreslagen lydelse

ning krävs tillstånd av *en sådan nämnd som avses i 4 §* om en vattentoalett är ansluten till anordningen. Är ingen vattentoalett ansluten krävs endast en skriftlig anmälan till nämnden. Kommunen får dock föreskriva att det skall fordras tillstånd även i ett sådant fall inom vissa delar av kommunen, om det behövs för att hindra uppkomsten av sanitär olägenhet.

Ett tillstånd av *nämnden* gäller i fem år men förfaller om arbetet med anordningen inte har påbörjats inom två år.

Värmepumpsanläggning för utvinning av värme ur mark, ytvatten eller grundvatten får inrättas endast efter anmälan till *en sådan nämnd som avses i 4 §*. Om det behövs för att hindra uppkomsten av sanitär olägenhet, får kommunen föreskriva att det skall fordras tillstånd av nämnden för inrättande av en sådan anläggning inom kommunen eller inom vissa delar av denna.

Ett tillstånd av *nämnden* gäller i fem år men förfaller om arbetet med anläggningen inte har påbörjats inom två år.

² Senaste lydelse 1988:926.

11 §³

Husdjur och andra djur som hålls i fångenskap skall förvaras och skötas så att sanitär olägenhet inte uppstår.

Regeringen får föreskriva att vissa slag av djur inte utan särskilt tillstånd av *miljö- och hälsoskyddsnämnden* får hållas inom områden med detaljplan, om sådana bestämmelser behövs för att hindra att sanitär olägenhet uppkommer. Regeringen får överlåta åt kommunen att meddela sådana bestämmelser.

Regeringen får föreskriva att vissa slag av djur inte utan särskilt tillstånd av *en sådan nämnd som avses i 4 §* får hållas inom områden med detaljplan, om sådana bestämmelser behövs för att hindra att sanitär olägenhet uppkommer. Regeringen får överlåta åt kommunen att meddela sådana bestämmelser.

12 §

Den som avser att driva

1. hotell, pensionat eller liknande lokaler där allmänheten yrkesmässigt erbjuds tillfällig bostad,
2. idrottsanläggningar, badanläggningar, strandbad eller andra liknande anläggningar som är upplåtna för allmänheten eller som annars utnyttjas av många människor,
3. lokaler där allmänheten yrkesmässigt erbjuds hygienisk behandling

skall göra anmälan till *miljö- och hälsoskyddsnämnden* innan lokalen eller anläggningen tas i bruk.

skall göra anmälan till *en sådan nämnd som avses i 4 §*, innan lokalen eller anläggningen tas i bruk.

14 §

Miljö- och hälsoskyddsnämnden får i särskilda fall meddela de villkor som behövs för att hindra uppkomsten av sanitär olägenhet och för att undanröja sådan olägenhet vid viss verksamhet eller i samband med utnyttjande av en plats eller en lokal som allmänheten har tillträde till.

Den kommunala nämnden får i särskilda fall meddela de villkor som behövs för att hindra uppkomsten av sanitär olägenhet och för att undanröja sådan olägenhet vid viss verksamhet eller i samband med utnyttjande av en plats eller en lokal som allmänheten har tillträde till.

15 §

Miljö- och hälsoskyddsnämnden utövar den omedelbara tillsynen inom varje kommun över efterlevnaden av denna lag och bestämmelser meddelade med stöd av lagen. Inom länet utövas tillsynen av länsstyrelsen. Den centrala tillsynen utövas av socialstyrelsen och statens naturvårdsverk enligt regeringens bestämmande.

En sådan nämnd som avses i 4 § utövar den omedelbara tillsynen inom varje kommun över efterlevnaden av denna lag och bestämmelser meddelade med stöd av lagen. Inom länet utövas tillsynen av länsstyrelsen. Den centrala tillsynen utövas av socialstyrelsen och statens naturvårdsverk enligt regeringens bestämmande.

Försvarets sjukvårdsstyrelse utövar tillsynen inom försvarsmakten.

I sin tillsyn enligt denna lag har

I sin tillsyn enligt denna lag har

³ Senaste lydelse 1987: 161.

länsstyrelsen och försvarets sjukvårdsstyrelse samma befogenhet som *miljö- och hälsoskyddsnämnden*.

länsstyrelsen och försvarets sjukvårdsstyrelse samma befogenhet som *en kommunal nämnd*.

16 §

Miljö- och hälsoskyddsnämnden skall i sin tillsynsverksamhet ägna särskild uppmärksamhet åt följande byggnader, lokaler och anläggningar:

Den kommunala nämnden skall i sin tillsynsverksamhet ägna särskild uppmärksamhet åt följande byggnader, lokaler och anläggningar:

1. byggnader som innehåller en eller flera bostäder och tillhörande utrymmen,
2. lokaler för undervisning, vård eller annat omhändertagande,
3. samlingslokaler där många människor brukar samlas,
4. anläggningar för hantverk eller andra näringar,
5. hotell, pensionat och liknande lokaler där allmänheten yrkesmässigt erbjuds tillfällig bostad,
6. idrottsanläggningar, badanläggningar, strandbad och andra liknande anläggningar som är upplåtna för allmänheten eller som annars utnyttjas av många människor,
7. lokaler där allmänheten yrkesmässigt erbjuds hygienisk behandling,
8. lokaler för förvaring av djur.

18 §⁴

Miljö- och hälsoskyddsnämnden får meddela de förelägganden och förbud som behövs för att denna lag eller bestämmelser som meddelats med stöd av lagen skall efterlevas. I brådskande fall eller när det annars finns särskilda skäl får ett föreläggande eller förbud meddelas omedelbart och i andra fall först sedan det visat sig att nämndens råd och anvisningar *ej* har följts.

En sådan nämnd som avses i 4 § får meddela de förelägganden och förbud som behövs för att denna lag eller bestämmelser som meddelats med stöd av lagen skall efterlevas. I brådskande fall eller när det annars finns särskilda skäl får ett föreläggande eller förbud meddelas omedelbart och i andra fall först sedan det visat sig att nämndens råd och anvisningar *inte* har följts.

I ett beslut om föreläggande eller förbud kan nämnden utsätta vite. Vitet får *ej* förvandlas.

Underlåter någon att vidta en åtgärd som åligger honom enligt denna lag eller enligt bestämmelser som har meddelats med stöd av denna lag och *efterkommer* han inte *miljö- och hälsoskyddsnämndens* föreläggande om rättelse, får nämnden förordna om rättelse på hans bekostnad. I brådskande fall får sådant förordnande meddelas också utan föregående föreläggande.

Underlåter någon att vidta en åtgärd som åligger honom enligt denna lag eller enligt bestämmelser som har meddelats med stöd av denna lag och *följer* han inte *den kommunala nämndens* föreläggande om rättelse, får nämnden förordna om rättelse på hans bekostnad. I brådskande fall får sådant förordnande meddelas också utan föregående föreläggande.

⁴ Senaste lydelse 1985:210.

19 §

Ett föreläggande eller förbud kan allt efter omständigheterna riktas mot ägaren, mot den som har nyttjanderätt till berörd egendom eller mot båda.

Vid meddelande av ett föreläggande eller förbud som avses i första stycket får *miljö- och hälsoskyddsnämnden* ålägga ägaren eller nyttjanderättshavaren att, om hans ställning som sådan upphör, utan dröjsmål lämna uppgift om den nye ägarens eller nyttjanderättshavarens namn och adress.

Vid meddelande av ett föreläggande eller förbud som avses i första stycket får *en sådan nämnd som avses i 4 §* ålägga ägaren eller nyttjanderättshavaren att, om hans ställning som sådan upphör, utan dröjsmål lämna uppgift om den nye ägarens eller nyttjanderättshavarens namn och adress.

20 §⁵

Om *miljö- och hälsoskyddsnämnden* i fråga om en fastighet eller byggnad har meddelat föreläggande eller förbud samt föreläggandet eller förbudet är av större betydelse och förenat med ett vite som uppgår till minst ett basbelopp enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring eller med ett löpande vite enligt 4 § lagen (1985:206) om viten, får nämnden översända beslutet om föreläggandet eller förbudet till inskrivningsmyndigheten för anteckning i fastighetsboken eller tomträttsboken. Är föreläggandet förenat med löpande vite, skall även detta antecknas. Inskrivningsmyndigheten skall genast i rekommenderat brev underrätta den som senast har sökt lagfart eller inskrivning av förvärv av tomträtt om anteckningen, om denne *ej* är föreläggandets adressat.

Om *den kommunala nämnden* i fråga om en fastighet eller byggnad har meddelat *ett* föreläggande eller förbud samt föreläggandet eller förbudet är av större betydelse och förenat med ett vite som uppgår till minst ett basbelopp enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring eller med ett löpande vite enligt 4 § lagen (1985:206) om viten, får nämnden översända beslutet om föreläggandet eller förbudet till inskrivningsmyndigheten för anteckning i fastighetsboken eller tomträttsboken. Är föreläggandet förenat med löpande vite, skall även detta antecknas. Inskrivningsmyndigheten skall genast i rekommenderat brev underrätta den som senast har sökt lagfart eller inskrivning av förvärv av tomträtt om anteckningen, om denne *inte* är föreläggandets adressat.

Har anteckning enligt första stycket skett, gäller föreläggandet eller förbudet mot ny ägare av egendomen. Har denne förvärvat egendomen genom köp, byte eller gåva och utgör egendomen fastighet eller tomträtt, gäller även löpande vite mot honom räknat från tidpunkten för äganderättsövergången. I annat fall gäller vitet inte mot ny ägare av egendomen, men nämnden får utsätta nytt vite för denne.

Löpande vite som avser viss period får tas ut endast av den som var ägare vid periodens början.

Har ett antecknat föreläggande eller förbud upphävts genom laga-kraftvunnet beslut eller har den åtgärd som avses med föreläggandet vidtagits eller har ändamålet med

Har ett antecknat föreläggande eller förbud upphävts genom laga-kraftvunnet beslut eller har den åtgärd som avses med föreläggandet vidtagits eller har ändamålet med

⁵ Senaste lydelse 1985:210.

föreläggandet förlorat sin betydelse, skall *miljö- och hälsoskyddsnämnden*, så snart den fått vetskap om förhållandet, anmäla det till inskrivningsmyndigheten för anteckning i fastighetsboken eller tomträttsboken. Om nämnden inte gör anmälan skall länsstyrelsen på ansökan av egendomens ägare göra sådan anmälan.

föreläggandet förlorat sin betydelse, skall *den kommunala nämnden*, så snart den fått vetskap om förhållandet, anmäla det till inskrivningsmyndigheten för anteckning i fastighetsboken eller tomträttsboken. Om nämnden inte gör anmälan skall länsstyrelsen på ansökan av egendomens ägare göra sådan anmälan.

25 §

Miljö- och hälsoskyddsnämndens beslut enligt denna lag eller enligt bestämmelse som meddelats med stöd av lagen får överklagas hos länsstyrelsen genom besvär.

Ett beslut av en sådan nämnd som avses i 4 § i en fråga som regleras i denna lag eller i bestämmelser som meddelats med stöd av lagen får överklagas hos länsstyrelsen.

Länsstyrelsens beslut får överklagas hos kammarrätten genom besvär.

3. Föreskrifterna i 2 gäller inte anläggningar som *miljö- och hälsoskyddsnämnden* har fått kännedom om genom en anmälan eller en ansökan enligt hälsoskyddslagen (1982:1080) eller miljöskyddslagen (1969:387) eller enligt bestämmelser som meddelats med stöd av dessa lagar.

3. Föreskrifterna i 2 gäller inte anläggningar som *en sådan kommunal nämnd som fullgör uppgifter inom miljö- och hälsoskyddsområdet* har fått kännedom om genom en anmälan eller en ansökan enligt hälsoskyddslagen (1982:1080) eller miljöskyddslagen (1969:387) eller enligt bestämmelser som meddelats med stöd av dessa lagar.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1992.

Lag om ändring i lagen (1985: 568) om särskilda omsorger om psykiskt utvecklingsstörda m. fl.

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1985: 568) om särskilda omsorger om psykiskt utvecklingsstörda m. fl.¹

dels att i 2, 7–9 och 11–13 §§ samt i rubriken närmast före 7 § orden "landstingskommun" och "förvaltningsutskott" i olika böjningsformer skall bytas ut mot "landsting" respektive "landstingsstyrelse" i motsvarande form,

dels att 17 och 20 §§ skall ha följande lydelse.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*

17 §

Om en enskild yrkesmässigt vill bedriva sådan verksamhet för psykiskt utvecklingsstörda som anges i 4 § första stycket 2–5, skall den enskilde söka tillstånd hos socialstyrelsen. Tillstånd får inte lämnas utan att *omsorgsnämnden i den landstingskommun där verksamheten skall bedrivas* har tillstyrkt det.

Enskild verksamhet skall stå under tillsyn av *omsorgsnämnden*. Nämnden har rätt att inspektera verksamheten.

Om en enskild yrkesmässigt vill bedriva sådan verksamhet för psykiskt utvecklingsstörda som anges i 4 § första stycket 2–5, skall den enskilde söka tillstånd hos socialstyrelsen. Tillstånd får inte lämnas utan att *en sådan nämnd som avses i 14 §* har tillstyrkt det.

Enskild verksamhet skall stå under tillsyn av *nämnden*. Nämnden har rätt att inspektera verksamheten.

20 §

Omsorgsnämndens beslut om särskilda omsorger åt enskilda enligt 4 § får överklagas hos länsrätten.

Socialstyrelsens beslut i fråga om tillstånd enligt 17 § eller om föreläggande eller förbud enligt 21 § får överklagas hos kammarrätten.

De beslut som *omsorgsnämnden*, socialstyrelsen, länsrätten eller kammarrätten meddelar i frågor som avses i första och andra styckena gäller omedelbart. Länsrätten eller kammarrätten får dock förordna att dess beslut skall gälla först sedan det har vunnit laga kraft.

Ett beslut av en sådan nämnd som avses i 14 § om särskilda omsorger åt enskilda enligt 4 § får överklagas hos länsrätten.

De beslut som *nämnden*, socialstyrelsen, länsrätten eller kammarrätten meddelar i frågor som avses i första och andra styckena gäller omedelbart. Länsrätten eller kammarrätten får dock förordna att dess beslut skall gälla först sedan det har vunnit laga kraft.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1992.

¹ Senaste lydelse av
11 § 1988:1276
12 § 1990:494
12 a § 1990:494.

Lag om ändring i lagen (1985:569) om införande av lagen (1985:568) om särskilda omsorger om psykiskt utvecklingsstörda m. fl.

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1985:569) om införande av lagen (1985:568) om särskilda omsorger om psykiskt utvecklingsstörda m.fl.

dels att 12 § skall upphöra att gälla,

dels att 2, 3 och 5 §§ skall ha följande lydelse.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*

2 §

Den som vid lagens ikraftträdande erhåller omsorger enligt den upphävda lagen skall utan särskilt beslut anses ha fortsatt rätt till motsvarande särskilda omsorger enligt den nya lagen. Om någon erhåller omsorger i former som saknar motsvarighet i den nya lagen, är *landstingskommunen skyldig* att tillhandahålla den enskilde samma omsorger så länge behovet kvarstår.

Den som vid lagens ikraftträdande erhåller omsorger enligt den upphävda lagen skall utan särskilt beslut anses ha fortsatt rätt till motsvarande särskilda omsorger enligt den nya lagen. Om någon erhåller omsorger i former som saknar motsvarighet i den nya lagen, är *landstinget skyldigt* att tillhandahålla den enskilde samma omsorger så länge behovet kvarstår.

3 §¹

Landstingskommunerna skall, i samband med att planeringen enligt 9 § i den nya lagen görs, även planera för avveckling av befintliga specialsjukhus och vårdhem.

Intill dess avveckling av specialsjukhus och vårdhem har ägt rum får omsorg alltjämt tillhandahållas vid sådana institutioner. Ledningen av verksamheten skall utövas av *den nämnd som är omsorgsnämnd* enligt den nya lagen.

Landstingen skall, i samband med att planeringen enligt 9 § i den nya lagen görs, även planera för avveckling av befintliga specialsjukhus och vårdhem.

Intill dess avveckling av specialsjukhus och vårdhem har ägt rum får omsorg alltjämt tillhandahållas vid sådana institutioner. Ledningen av verksamheten skall utövas av *den eller de nämnder som utövar ledningen* enligt den nya lagen.

En överlåtelse enligt 12 § i den nya lagen får innefatta uppgiften att tillhandahålla omsorger vid vårdhem. En kommun som har övertagit ansvaret för sådana omsorger skall, inom tid som regeringen bestämmer i varje särskilt fall, till socialstyrelsen ge in en plan för avveckling av vårdhemmet.

5 §

Nyintagning i vårdhem för barn och ungdom får inte ske. Nyintagning i specialsjukhus eller i vårdhem för vuxna får ske om det finns synnerliga skäl.

Med avseende på den som bor i

Med avseende på den som bor i

¹ Senaste lydelse 1990:496.

Nuvarande lydelse

specialsjukhus eller i vårdhem skall omsorgsnämnden regelbundet och minst en gång om året överväga om boendet kan fortsätta i någon boendeform enligt den nya lagen.

Föreslagen lydelse

specialsjukhus eller i vårdhem skall en sådan nämnd som avses i 3 § andra stycket regelbundet och minst en gång om året överväga om boendet kan fortsätta i någon boendeform enligt den nya lagen.

Prop. 1991/92: 17
Propositionens
lagförslag

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1992.

23 Förslag till

Lag om ändring i lagen (1988:870) om vård av missbrukare i vissa fall

Prop. 1991/92:17
Propositionens
lagförslag

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1988:870) om vård av missbrukare i vissa fall

dels att i 22 § ordet "landstingskommuner" skall bytas ut mot "landsting",

dels att 48 § skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

48 §

Landstingskommunen eller kommunen får för ett LVM-hem antingen utse en särskild styrelse eller uppdra åt någon annan nämnd att vara styrelse. Två eller flera LVM-hem kan ha en gemensam styrelse.

Följande bestämmelser i 3 kap. kommunallagen (1977:179) gäller i tillämpliga delar i fråga om en särskild styrelse, nämligen

2 § om antalet ledamöter m. m.,

3 § första stycket om valbarhet m. m.,

4 § om rätt till ledighet från anställning.

5 § första stycket om mandattid,

5 § tredje stycket om verkan av ledamots avgång,

6 § om ordförande och vice ordförande,

7 § om tid och plats för sammanträde samt om närvarorätt vid sammanträde,

8 § om suppleants tjänstgöring m. m.,

9 § första stycket om beslutförhet,

10 § om beslutsförfarande och protokoll m. m.,

11 § om delgivning.

12 § om reglemente och delegation.

För Stockholms kommun gäller dock inte 3 kap. 5 § första stycket eller 6 § kommunallagen.

Landstinget eller kommunfullmäktige får besluta att även andra än ledamöter eller *suppleanter* i styrelsen får närvara vid styrelsens sammanträden och delta i överlägg-

Landstinget eller kommunen får för ett LVM-hem antingen utse en särskild styrelse eller uppdra åt någon annan nämnd att vara styrelse. Två eller flera LVM-hem kan ha en gemensam styrelse.

För en särskild styrelse gäller vad som är föreskrivet om nämnder i kommunallagen (1991:900).

Landstingsfullmäktige eller kommunfullmäktige får besluta att även andra än ledamöter eller *ersättare* i styrelsen får närvara vid styrelsens sammanträden och delta i överlägg-

Nuvarande lydelse

ningarna men *ej* i besluten samt få
sin mening antecknad i protokollet.

Förelagen lydelse

ningarna men *inte* i besluten samt få
sin mening antecknad i protokollet.

Prop. 1991/92: 17
Propositionens
lagförslag

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1992.

24 Förslag till

Lag om ändring i lagen (1991:1130) om ändring i lagen (1985:569) om införande av lagen (1985:568) om särskilda omsorger om psykiskt utvecklingsstörda m. fl.

Prop. 1991/92: 17
Propositionens
lagförslag

Härigenom föreskrivs att i 7 § lagen (1985:569) om införande av lagen (1985:568) om särskilda omsorger om psykiskt utvecklingsstörda m. fl. i paragrafens lydelse enligt lagen (1991:1130) om ändring i nämnda lag ordet "landstingskommunen" skall bytas ut mot "landstinget".

25 Förslag till

Lag om ändring i lagen (1939:608) om enskilda vägar

Häri genom föreskrivs att 19, 25, 36, 39, 78, 80, 81, 84 och 93 §§ lagen (1939:608) om enskilda vägar skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

19 §¹

Till förrättningsman skall länsstyrelsen förordna sådan person, lantmätare eller annan, som finnes äga erforderlig kunskap och erfarenhet samt jämväl i övrigt vara till uppdraget lämplig.

För förrättning, som sker efter anmälan enligt 16 § andra stycket, skall den förrättningslantmätare som handlägger fastighetsregleringen förordnas till förrättningsman, om ej särskilda skäl föranleda annat.

Hava samtliga uppgivna sakägare förenat sig om förslag till viss förrättningsman, varde den föreslagne förordnad, där ej annat föranledes av stadgandena i första och andra styckena eller eljest laga hinder möter.

Om förordnandet skall underrättelse av länsstyrelsen meddelas länets lantmäterikontor eller, därest förrättningsakten jämlikt 39 § skall redovisas till *byggnadsnämnd*, denna nämnd. Har i fall, som avses i andra stycket, till förrättningsman förordnats annan än den förrättningslantmätare som handlägger fastighetsregleringen, skall den senare underrättas.

Om förordnandet skall underrättelse av länsstyrelsen meddelas länets lantmäterikontor eller, därest förrättningsakten jämlikt 39 § skall redovisas till *en kommunal nämnd*, denna nämnd. Har i fall, som avses i andra stycket, till förrättningsman förordnats annan än den förrättningslantmätare som handlägger fastighetsregleringen, skall den senare underrättas.

25 §²

Bestämmelserna i 4 kap. 18–24 §§ fastighetsbildningslagen (1970: 988) om kallelse och delgivning samt om underrättelse till *byggnadsnämnden äga motsvarande tillämpning* vid förrättning enligt detta kapitel.

Bestämmelserna i 4 kap. 18–24 §§ fastighetsbildningslagen (1970: 988) om kallelse och delgivning samt om underrättelse till *en sådan nämnd som avses i 19 § fjärde stycket skall tillämpas också* vid förrättning enligt detta kapitel.

Där fråga är om vägs byggande så att den korsar eller eljest berör allmän väg, järnväg, spårväg, kanal eller flottled, vare förvaltningen av denna andra trafikled kallad att såsom sakägare deltaga i förrättningen.

36 §³

Avskrift av förrättningsprotokollet med det i 35 § omnämnda utlåtande samt de vid förrättningen ingångna föreningar och övriga vid förrättningen upprättade handlingar ävensom kopia av karta, där sådan vid förrättningen upprättats, skola av förrättningsmannen inom tjugu dagar eller, om

¹ Senaste lydelse 1971:1049.

² Senaste lydelse 1971:1049.

³ Senaste lydelse 1971:1049.

vägen eller största delen därav är belägen inom något av rikets fyra nordligaste län, inom trettio dagar efter förrättningens avslutande överlämnas till ordföranden i styrelse, varom i 50 § förmäles, eller där sådan styrelse ej är tillsatt, till någon i orten boende pålitlig person, som av sakägarna eller, om dessa ej äro ense, av förrättningsmannen med gode männen, där han av sådana biträdes, utses att mottaga samma handlingar; och vare handlingarna hos den, som sålunda mottagit dem, tillgängliga för envar, som åstundar att granska eller avskrika desamma. Kvitto å handlingarnas mottagande skall vidfogas huvudskriften av förrättningsutlåtandet.

Förrättningsmannen *äligge jämväl att* inom tid, som i första stycket sägs, om dagen för förrättningens avslutande skriftligen underrätta länets lantmäterikontor eller, därest förrättningsakten jämlikt 39 § skall redovisas till *byggnadsnämnd*, denna nämnd. Har i fall, som avses i 19 § andra stycket, till förrättningsman förordnats annan än den förrättningslantmätare som handlägger fastighetsregleringen, skall den senare underrättas.

Förrättningsmannen *skall* inom tid, som i första stycket sägs, om dagen för förrättningens avslutande skriftligen underrätta länets lantmäterikontor eller, därest förrättningsakten jämlikt 39 § skall redovisas till *en sådan nämnd som avses i 19 § fjärde stycket*, denna nämnd. Har i fall, som avses i 19 § andra stycket, till förrättningsman förordnats annan än den förrättningslantmätare som handlägger fastighetsregleringen, skall den senare underrättas.

39 §⁴

Efter det mål, som i 38 § sägs, blivit genom lagakraftägande dom avgjort, skall förrättningsakten översändas, där målet återförvisats till förrättningsmannen, till denne men eljest till länets lantmäterikontor eller, om vägen varom fråga är eller största delen därav är belägen inom stad eller samhälle, för vilket byggnadslagets bestämmelser för stad äga tillämpning, till *byggnadsnämnden* för att där förvaras. Avskrift av dom i målet skall, evad domen vunnit laga kraft eller *ej*, översändas till nämnda lantmäterikontor eller *byggnadsnämnd* ävensom till förrättningsmannen och den, som jämlikt 36 § har att förvara avskrift av förrättningshandlingarna. Har i fall, som avses i 19 § andra stycket, till förrättningsman förordnats annan än den förrättningslantmätare som handlägger fastighetsregleringen, skall avskrift

Efter det mål, som i 38 § sägs, blivit genom lagakraftägande dom avgjort, skall förrättningsakten översändas, där målet återförvisats till förrättningsmannen, till denne men eljest till länets lantmäterikontor eller, om vägen varom fråga är eller största delen därav är belägen inom stad eller samhälle, för vilket byggnadslagets bestämmelser för stad äga tillämpning, *till den eller de kommunala nämnder som fullgör uppgifter inom plan- och byggnadsväsendet* för att där förvaras. Avskrift av dom i målet skall, evad domen vunnit laga kraft eller *inte*, översändas till nämnda lantmäterikontor eller *till nämnden* ävensom till förrättningsmannen och den, som jämlikt 36 § har att förvara avskrift av förrättningshandlingarna. Har i fall, som avses i 19 § andra stycket, till förrättningsman förordnats annan än den förrättningslant-

⁴ Senaste lydelse 1975:677.

av domen översändas till den senare.

Föres ej talan mot förrättningen, har förrättningsmannen att insända förrättningsutlåtandet till fastighetsdomstolen, vilken åteckne detsamma bevis, att besvär ej anförts; och åligge det förrättningsmannen att, sedan utlåtandet återställts till honom, inom fyra månader efter förrättningens avslutande översända förrättningsakten till den myndighet, hos vilken, enligt vad i första stycket sägs, akten skall förvaras.

Där förrättningen avser väg, som är belägen dels i stad eller samhälle, varom i första stycket förmäles, och dels å egentliga landsbygden, skall förrättningsmannen verkställa avskrift av förrättningshandlingarna, vilken avskrift skall åtfölja akten, tills densamma inlämnats till förvar hos *vederbörande byggnadsnämnd* eller lantmäterikontor; och åligge det den av dessa myndigheter, som mottagit akten, att därom teckna bevis å avskriften och översända denna till den andra av ifrågavarande myndigheter. I fall, som i detta stycke avses, varde, då avskrift av dom, efter ty ovan är sagt, skall översändas till *byggnadsnämnden* eller lantmäterikontoret, dylik avskrift tillställd dem båda.

Huru förrättningsman må genom vite tillhållas att fullgöra sin skyldighet att redovisa förrättningsakt och andra honom enligt denna lag åliggande uppgifter, därom förordnar regeringen. Närmare anvisningar till ledning för förrättningsmän vid handläggning av förrättningar utfärdar regeringen eller den regeringen förordnar.

78 §⁵

Finner länsstyrelsen anledning till antagande att förhållandena på viss ort inom länet påkallar att en vägförening bildas, skall frågan tas upp och handläggas vid förrättning i den ordning som föreskrivs i det följande. Detsamma skall gälla om en ägare till fastighet, som enligt en detaljplan helt eller till viss del skall användas till en sådan väg eller annan allmän plats, för vilken kommunen inte är huvudman, begär det och det inte är uppenbart onödigt.

Rätt att föra talan vid förrättningen tillkommer ägare och i 5 § avsedd innehavare av fastighet, som saken förmenas angå, samt innehavare av nyttjande- eller servitutsrätt med avseende å fastigheten, envar i vad frågan rör hans rätt.

Om förordnande av förrättningsman, biträde vid förrättningen av gode män samt utseende av sak-

mätare som handlägger fastighetsregleringen, skall avskrift av domen översändas till den senare.

Där förrättningen avser väg, som är belägen dels i stad eller samhälle, varom i första stycket förmäles, och dels å egentliga landsbygden, skall förrättningsmannen verkställa avskrift av förrättningshandlingarna, vilken avskrift skall åtfölja akten, tills densamma inlämnats till förvar hos *den kommunala nämnden* eller lantmäterikontor; och åligge det den av dessa myndigheter, som mottagit akten, att därom teckna bevis å avskriften och översända denna till den andra av ifrågavarande myndigheter. I fall, som i detta stycke avses, varde, då avskrift av dom, efter ty ovan är sagt, skall översändas till *nämnden* eller lantmäterikontoret, dylik avskrift tillställd dem båda.

Om förordnande av förrättningsman, biträde vid förrättningen av gode män samt utseende av sak-

⁵ Senaste lydelse 1987:460.

kunnigt biträde åt förrättningsman gäller vad i 19 § första stycket, 20 § och 22 § första stycket första punkten sägs. Beträffande förrättningen i övrigt skola bestämmelserna i 23 §, 24 § första stycket, 25 § och 29–31 §§ äga motsvarande tillämpning, dock att underrättelse om tid och ställe för sammanträde städe skall tillställas *byggnadsnämnden* samt att anteckning som omförmäles i 31 § andra stycket må underlåtas.

kunnigt biträde åt förrättningsman gäller vad i 19 § första stycket, 20 § och 22 § första stycket första punkten sägs. Beträffande förrättningen i övrigt skola bestämmelserna i 23 §, 24 § första stycket, 25 § och 29–31 §§ äga motsvarande tillämpning, dock att underrättelse om tid och ställe för sammanträde städe skall tillställas *en sådan nämnd som avses i 39 § första stycket* samt att anteckning som omförmäles i 31 § andra stycket må underlåtas.

Förrättningsmannen och hans biträden samt gode männen vare berättigade att erhålla tillträde till fastigheter och byggnader samt att därvid övergå ägor och anbringa märken eller signaler i vad det finnes erforderligt för uppdragets fullgörande, varvid skall iakttagas att skada å egendom såvitt möjligt undvikas.

Förrättningsmannen och sakkunnigt biträde äge för uppdraget njuta ersättning med belopp som, där ej annorlunda är eller varder särskilt stadgat, på ansökan bestämmas av länsstyrelsen. Om ersättning åt god man gälle vad som är eller varder stadgat om gode män vid fastighetsbildningsförrättningar.

Ersättning enligt femte stycket skall, liksom annan kostnad som föranleds av förrättningen, betalas av vägföreningen eller, om en vägförening inte kommer till stånd, av staten. Om en kostnad föranletts uteslutande av en viss sakägares yrkande eller bestridande, får dock, om så anses skäligt, sakägaren förpliktas att betala kostnaden.

80 §⁶

Sedan vid förrättningen tillfälle beretts sakägarna att yttra sig samt erforderlig utredning verkstälts, skall förrättningsmannen med gode männen, där han av sådana biträdes, upprätta skriftligt utlåtande angående de i 79 § omförmälda frågorna. I utlåtandet skall tillika angivas, huru kostnaderna för förrättningen skola gäldas.

Skall enligt utlåtandet vägförening bildas, utmärke förrättningsmannen å karta föreningens område och vägar. Vid utlåtandet skola i ty fall fogas dels förteckning över vägarna med uppgift om de fastigheter, å vilka vägarna äro belägna eller skola anläggas, dels ock förteckning över fastigheterna inom föreningens område med uppgift för varje fastighet om ägarens namn och hemvist jämte andelstal. Förteckningarna skola innehålla erforderliga hänvisningar till kartan.

Utlåtandet skall innehålla besked, huruvida underställning skall äga rum enligt vad i 81 § första stycket sägs, samt uppgift om vad den, som vill anföra besvär över utlåtandet, har att iakttaga.

Förrättningen skall avslutas med att utlåtandet framlägges för sakägarna å tid och plats som vid sam-

Förrättningen skall avslutas med att utlåtandet framlägges för sakägarna å tid och plats som vid sam-

⁶ Senaste lydelse 1977:688.

mantråde bestämts; och skall utlå-
tandet därefter jämte övriga i andra
stycket omförmälda handlingar å
sådan plats vara utställt till gransk-
ning under den tid, som efter ty i
81 § sägs gäller för anförande av be-
svär över utlåtagendet. Innan förrätt-
ningen avslutas, skall kungörelse
om tiden och platsen, där utlåtan-
det kommer att hållas tillgängligt,
införas i ortstidning samt översän-
das till byggnadsnämnden.

Sedan förrättningen avslutats, skall förrättningsmannen så snart ske kan
till länsstyrelsen översända samtliga till förrättningen hörande handlingar
jämte nödigt antal avskrifter av desamma.

81 §

Finner länsstyrelsen med hänsyn till att samband råder mellan fråga,
som förekommer vid förrättningen, och fråga, som handlägges av länssty-
relsen, eller av annan orsak lämpligt att utlåtagendet underställes länsstyrel-
sens prövning, äger länsstyrelsen meddela föreskrift därom, såframt för-
rättningen ännu ej avslutats. Jämväl förrättningsmannen äger med gode
männen, där han av sådana biträdes, besluta att utlåtagendet skall understäl-
las länsstyrelsens prövning.

Sakägare *så och byggnadsnäm-
den äga* i händelse av missnöje med
utlåtagendet föra talan däremot hos
länsstyrelsen genom besvär, som
skola vara dit inkomna inom trettio
dagar från den dag, då förrättning-
en avslutats.

mantråde bestämts; och skall utlå-
tandet därefter jämte övriga i andra
stycket omförmälda handlingar å
sådan plats vara utställt till gransk-
ning under den tid, som efter ty i
81 § sägs gäller för anförande av be-
svär över utlåtagendet. Innan förrätt-
ningen avslutas, skall kungörelse
om tiden och platsen, där utlåtan-
det kommer att hållas tillgängligt,
införas i ortstidning samt översän-
das till *en sådan nämnd som avses i*
39 § första stycket.

Sakägare *och den kommunala
nämnden får* i händelse av missnöje
med utlåtagendet föra talan däremot
hos länsstyrelsen genom besvär,
som skola vara dit inkomna inom
trettio dagar från den dag, då för-
rättningen avslutats.

84 §⁷

Då det slutligen har avgjorts att
en vägförening skall bildas samt
förrättningskartan har komplette-
rats i erforderlig mån, skall kopior
av kartan samt avskrifter av förrätt-
ningsutlåtagendet och av de förteck-
ningar som nämns i 80 § jämte be-
slut, som kan ha meddelats över
utlåtagendet, av länsstyrelsen över-
lämnas till vägföreningen, ävensom
till fastighetsbildningsmyndigheten
och fastighetsregistermyndigheten,
om inte länsstyrelsen är fastighets-
register myndighet, samt till *byggnadsnämnden.*

Då det slutligen har avgjorts att
en vägförening skall bildas samt
förrättningskartan har komplette-
rats i erforderlig mån, skall kopior
av kartan samt avskrifter av förrätt-
ningsutlåtagendet och av de förteck-
ningar som nämns i 80 § jämte be-
slut, som kan ha meddelats över
utlåtagendet, av länsstyrelsen över-
lämnas till vägföreningen, ävensom
till fastighetsbildningsmyndigheten
och fastighetsregistermyndigheten,
om inte länsstyrelsen är fastighets-
register myndighet, samt till *en så-
dan nämnd som avses i 39 § första
stycket.*

⁷ Senaste lydelse 1987:460.

93 §⁸

Då länsstyrelse meddelat beslut i ärende, som avses i detta kapitel, skall, utom i fall som avses i fjärde stycket, genom länsstyrelsens försorg antingen underrättelse om beslutets innehåll i vederbörliga delar tillställas envar, som beslutet rör, eller ock beslutet hållas tillgängligt på lämplig plats inom orten, varom kungörelse skall införas i ortstidning och översändas till *byggnadsnämnden*.

Då länsstyrelse meddelat beslut i ärende, som avses i detta kapitel, skall, utom i fall som avses i fjärde stycket, genom länsstyrelsens försorg antingen underrättelse om beslutets innehåll i vederbörliga delar tillställas envar, som beslutet rör, eller ock beslutet hållas tillgängligt på lämplig plats inom orten, varom kungörelse skall införas i ortstidning och översändas till *en sådan nämnd som avses i 39 § första stycket*.

Mot länsstyrelsens beslut enligt detta kapitel i fråga om skyldighet för fastighet, som ingår i vägförening, att bidra till föreningens utgifter, om skyldighet att gälda kostnad för förrättning eller utredning, om föreläggande som avses i 87 §, om fastställelse av stadgar eller av beslut om ändring däri, om meddelande av föreskrifter att gälla såsom stadgar, om förordnande eller entledigande av syssloman, om ersättning för uppdrag eller om beslut av vägförening föres talan hos kammarrätten genom besvär.

Talan mot annat beslut av länsstyrelse enligt detta kapitel föres, där ej enligt vad nedan föreskrives vid beslutet skall förbliva, hos regeringen genom besvär.

Över beslut, varigenom länsstyrelse förordnat förrättningsman eller sakkunnigt biträde eller föreskrivit underställning av utlåtande, må ej klagas. Ej heller må talan föras mot länsstyrelsens beslut rörande fastställande av särskilt värde å fastighet eller mot beslut, varigenom förrättning återförvisats till förrättningsmannen. Att talan ej må föras mot länsstyrelsens beslut i jävsfråga, följer av vad i 30 och 78 §§ är stadgat.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1992.

⁸ Senaste lydelse 1977:688.

Lag om ändring i lagen (1978:234) om trafiknämnd

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1978:234) om trafiknämnd¹
dels att 2 § skall upphöra att gälla,
dels att rubriken till lagen skall ha följande lydelse,
dels att 1, 4 och 6 §§ skall ha följande lydelse.

Lag om nämnder för vissa trafikfrågor

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*1 §²

I den utsträckning som regeringen med stöd av 2 § lagen (1975:88) med bemyndigande att meddela föreskrifter om trafik, transporter och kommunikationer har överlåtit åt kommun att meddela föreskrifter som avses i 1 § första stycket 8 nämnda lag, skall denna uppgift inom kommunen *handhavas* av en *trafiknämnd*.

I den omfattning som regeringen har bemyndigat kommuner att pröva frågor om undantag från föreskrifter enligt första stycket eller om parkeringstillstånd på grund av sådana föreskrifter skall även denna uppgift *handhas* av *trafiknämnden*.

I den utsträckning som regeringen med stöd av 2 § lagen (1975:88) med bemyndigande att meddela föreskrifter om trafik, transporter och kommunikationer har överlåtit åt *en* kommun att meddela föreskrifter som avses i 1 § första stycket 8 nämnda lag, skall denna uppgift inom kommunen *fullgöras* av *en eller flera nämnder*. För *en sådan nämnd gäller vad som är föreskrivet om nämnder i kommunallagen (1991:900)*.

I den omfattning som regeringen har bemyndigat kommuner att pröva frågor om undantag från föreskrifter enligt första stycket eller om parkeringstillstånd på grund av sådana föreskrifter skall även denna uppgift *fullgöras* av *nämnden*.

4 §³

I sådana ärenden om undantag från föreskrifter om trafik på väg eller i terräng som avses i 1 § andra stycket får *trafiknämnden* ta ut avgifter av sökandena.

I sådana ärenden om undantag från föreskrifter om trafik på väg eller i terräng som avses i 1 § andra stycket får *nämnden* ta ut avgifter av sökandena.

6 §⁴

En *trafiknämnds* beslut enligt 1 § får överklagas hos länsstyrelsen.

En *nämnds* beslut enligt 1 § får överklagas hos länsstyrelsen.

Länsstyrelsens beslut får överklagas hos trafiksäkerhetsverket. Verkets beslut i ärendet får inte överklagas.

¹ Senaste lydelse av 2 § 1991:902.

² Senaste lydelse 1984:880.

³ Senaste lydelse 1991:355.

⁴ Senaste lydelse 1991:355.

Nuvarande lydelse

Vägverket och polismyndigheterna får överklaga *trafiknämndens* eller länsstyrelsens beslut enligt 1 §.

Regeringen får föreskriva om inskränkningar i rätten att överklaga beslut enligt 1 §.

En *trafiknämnds* beslut enligt 4 § får överklagas hos kammarrätten.

Föreslagen lydelse

Vägverket och polismyndigheterna får överklaga *en nämnds* eller länsstyrelsens beslut enligt 1 §.

En *nämnds* beslut enligt 4 § får överklagas hos kammarrätten.

Prop. 1991/92: 17
Propositionens
lagförslag

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1992.

Härigenom föreskrivs att 106 § lagen om enskilda vägar (1939:608) i paragrafens lydelse enligt lagen (1991:860) om ändring i nämnda lag skall ha följande lydelse.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*

106 §

Länsstyrelsen får vid vite förelägga den som uppfört byggnad eller vidtagit annan åtgärd i strid mot förbud enligt 100 § att undanröja eller ändra det utförda. Kronofogdemyndigheten får meddela särskild handräckning till rättelse i vad olagligen skett. Ansökan om handräckning får göras av allmän åklagare, *byggnadsnämnd samt* ägare eller innehavare av fastighet, som får begagna vägen. I fråga om sådan handräckning finns bestämmelser i lagen (1990:746) om betalningsföreläggande och handräckning.

Länsstyrelsen får vid vite förelägga den som uppfört byggnad eller vidtagit annan åtgärd i strid mot förbud enligt 100 § att undanröja eller ändra det utförda. Kronofogdemyndigheten får meddela särskild handräckning till rättelse i vad olagligen skett. Ansökan om handräckning får göras av *dels* allmän åklagare, *dels en nämnd som avses i 39 § första stycket, dels en* ägare eller innehavare av fastighet, som får begagna vägen. I fråga om sådan handräckning finns bestämmelser i lagen (1990:746) om betalningsföreläggande och handräckning.

Efterkoms ej föreläggande, som meddelats med stöd av 101 §, skall på anmodan av länsstyrelsen kronofogdemyndigheten föranstalta om att åtgärden vidtages.

Härigenom föreskrivs att 1 § kommunalskattelagen (1928:370) skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 §¹

Med allmän kommunalskatt avses i denna lag kommunalskatt, landstingsskatt och församlingskatt.

Allmän kommunalskatt skall *utgöras* av fysisk person och dödsbo i förhållande till det antal skattekronor och skatteören, som påförs en var skattskyldig enligt de i denna lag fastställda grunder. dock att skatten skall *utgå* i helt antal kronor enligt vad i uppbördslagen (1953:272) *stadgas*.

Allmän kommunalskatt skall *betalas* av fysisk person och dödsbo i förhållande till det antal skattekronor och skatteören, som påförs en var skattskyldig enligt de i denna lag fastställda grunder, dock att skatten skall *tas ut* i helt antal kronor enligt vad *som föreskrivs* i uppbördslagen (1953:272).

Den som är skattskyldig till en kommun inom ett landsting är också skyldig att betala landstingsskatt.

Angående taxeringsmyndigheter och förfarandet vid taxering till allmän kommunalskatt stadgas i taxeringslagen (1990:324).

I taxeringslagen (1990:324) finns föreskrifter om taxeringsmyndigheter och om förfarandet vid taxering till allmän kommunalskatt.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1992.

¹ Senaste lydelse 1990:335.

Lag om ändring i lagen (1965:269) med särskilda bestämmelser om kommuns och annan menighets utdebitering av skatt, m. m.

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1965:269) med särskilda bestämmelser om kommuns och annan menighets utdebitering av skatt, m. m.¹

dels att 1, 3 och 4 §§ skall ha följande lydelse,

dels att i lagen skall föras in en ny paragraf, 3 a §, av följande lydelse.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*1 §²

Skattesatsen för kommuns och annan menighets uttag av skatt skall bestämmas i förhållande till det antal skattekronor och skatteören, som enligt skattemyndighetens beräkning kommer att påföras de skattskyldiga vid taxeringen det år skattesatsen skall fastställas, ökat med det antal skattekronor, som staten uppskattas skola tillskjuta enligt lagen (1988:491) om skatteutjämningsbidrag.

Om enligt 4 kap. 4 § andra stycket kommunallagen (1977:179) eller 10 kap. 4 § tredje stycket församlingslagen (1988:180) annan skattesats slutligt fastställs än den som har bestämts tidigare, skall den nya skattesatsen om möjligt bestämmas med hänsyn till det antal skattekronor och skatteören som har påförts de skattskyldiga vid taxeringen det år skattesatsen skall fastställas.

Om enligt 8 kap. 9 § andra stycket kommunallagen (1991:900) eller 10 kap. 4 § tredje stycket församlingslagen (1988:180) någon annan skattesats slutligt fastställs än den som har bestämts tidigare, skall den nya skattesatsen om möjligt bestämmas med hänsyn till det antal skattekronor och skatteören som har påförts de skattskyldiga vid taxeringen det år som skattesatsen skall fastställas.

3 §³

Skattemyndigheten skall senast den 8 mars till kommuner och landsting redovisa den skatt för det föregående året som tillkommer kommunen eller landstinget. Regeringen meddelar närmare föreskrifter om sådan redovisning.

Skattemyndigheten skall senast den 10 september varje år lämna kommun, landstingskommun och församling uppgift om det beräknade antalet skattekronor och skatteören som avses i 1 § första stycket.

Skattemyndigheten skall senast den 10 september varje år lämna kommuner, landsting, församlingar och kyrkliga samfund uppgift om det beräknade antalet skattekronor och skatteören som avses i 1 § första stycket.

¹ Lagen omtryckt 1973:437.

Senaste lydelse av lagens rubrik 1977:191.

² Senaste lydelse 1990:353.

³ Senaste lydelse 1990:353.

3 a §

*När en kommun eller ett lands-
ting har fastställt budgeten, skall
kommunstyrelsen respektive lands-
tingsstyrelsen genast underrätta
skattemyndigheten om den skatte-
sats som har bestämts för det följande
året.*

*Om skattesatsen inte har fast-
ställts före oktober månads utgång,
skall styrelsen genast underrätta
skattemyndigheten om styrelsens
förslag till skattesats. Har någon an-
nan skattesats än den föreslagna
fastställts, skall styrelsen genast un-
derrätta skattemyndigheten och
riksskatteverket om den fastställda
skattesatsen. Om budgeten inte har
fastställts före november månads ut-
gång, skall, så snart skattesatsen för
den preliminära skatten har fast-
ställts, skattemyndigheten underrät-
tas om skattesatsen.*

*I andra kommuner än Stock-
holms kommun skall styrelsen ock-
så underrätta skattemyndigheten
om beslut av församlingar eller
kyrkliga sällskaper inom kom-
munen om skattesatsen för det föl-
jande året.*

4 §⁴

Kommun är berättigad att under visst år av staten uppbära kommunal-
skatt med belopp som motsvarar vad som skulle utgå på grundval av
antalet skattekröner och skatteören i kommunen enligt skattemyndighe-
tens beslut enligt 4 kap. 2 § taxeringslagen (1990:324) vid det föregående
årets (taxeringsåret) taxering, beräknat efter den skattesats som har be-
stämts för året före taxeringsåret.

Har enligt 4 kap. 4 § kommunal-
lagen (1977:179) annan skattesats
slutligt fastställts än den som har
bestämts tidigare, skall till grund
för utbetalningen läggas den utde-
bitering som har bestämts i sam-
band med att budgeten fastställdes.

Har enligt 8 kap. 9 § andra sty-
cket kommunallagen (1991:900) an-
nan skattesats slutligt fastställts än
den som har bestämts tidigare, skall
till grund för utbetalningen läggas
den utdebitering som har bestämts
i samband med att budgeten fast-
ställdes.

Kommunen är berättigad att under visst år av staten såsom förskott
uppbära ett belopp som motsvarar produkten av den skattesats som har
beslutats för året och det antal skattekröner och skatteören, som enligt
skattemyndighets beslut enligt 4 kap. 2 § taxeringslagen rörande det före-
gående årets taxering till kommunal inkomstskatt har påförts de skattskyl-

⁴ Senaste lydelse 1991:1152.

diga. Det nu nämnda beloppet ingår i kommunens fordran hos staten vid ingången av året näst efter det år, då beslutet fattades. Förskottet avräknas mot den kommunalskatt, som kommunen har rätt att uppbära av staten på grundval av taxeringen under året efter det år, då förskottet utanordnas enligt bestämmelserna i femte stycket. Vid avräkningen för taxeringsåren 1991 och 1992 skall skattesatsen justeras med de belopp som anges i 2 § lagen (1991:1149) om särskild skatteväxling med anledning av ändrat huvudmannaskap för service och vård för äldre och handikappade.

Är antalet hos skattemyndigheten registrerade *kyrkobokförda* invånare i kommunen vid mitten av augusti månad taxeringsåret större än det var vid mitten av augusti månad två år tidigare, skall förskott, beräknat enligt tredje stycket, ökas i förhållande till ökningen i kommunens invånarantal mellan de angivna tidpunkterna. Sådant ökat förskott ingår i kommunens fordran hos staten och avräknas enligt tredje stycket. Skattemyndigheten skall senast den 10 september lämna kommunen uppgift om det invånarantal och det däremot svarande beräknade antalet skatte kronor och skatteören, som skall ligga till grund för ökningen av förskottet.

Är antalet hos skattemyndigheten registrerade *folkbokförda* invånare i kommunen vid mitten av augusti månad taxeringsåret större än det var vid mitten av augusti månad två år tidigare, skall förskott, beräknat enligt tredje stycket, ökas i förhållande till ökningen i kommunens invånarantal mellan de angivna tidpunkterna. Sådant ökat förskott ingår i kommunens fordran hos staten och avräknas enligt tredje stycket. Skattemyndigheten skall senast den 10 september lämna kommunen uppgift om det invånarantal och det däremot svarande beräknade antalet skatte kronor och skatteören, som skall ligga till grund för ökningen av förskottet.

Belopp, som vid ingången av ett år utgör kommunens fordran hos staten enligt denna paragraf, fördelas med en tolfedel på varje kalendermånad. Vad som återstår, sedan avräkning har skett enligt 52 § uppbördslagen (1953:272), 16 § lagen (1962:392) om hustrutillägg och kommunalt bostadstillägg till folkpension, 9 § lagen (1984:668) om uppbörd av socialavgifter från arbetsgivare, 8 § lagen (1987:560) om skatteutjämningsavgift, 4 § lagen (1987:561) om särskild skatteutjämningsavgift och 6 § lagen (1991:1148) om mellankommunal kostnadsutjämning med anledning av ändrat huvudmannaskap för service och vård för äldre och handikappade, skall skattemyndigheten utanordna till kommunen den 20 i månaden. Är kommunens fordran inte uträknad vid utbetalningstillfällena i månaderna januari och februari, skall utbetalningarna dessa månader grundas på samma belopp som utbetalningen i december månad det föregående året. När särskilda skäl föranleder det får skattemyndigheten dock förordna att utbetalningen skall grundas på ett annat belopp. Om något av de belopp som utbetalningen i månaderna januari och februari grundats på inte motsvarar en tolfedel av kommunens fordran, skall den jämkning som föranleds av detta ske i fråga om utbetalningen i mars månad.

Vad som har sagts om kommunalskatt tillämpas på motsvarande sätt i fråga om landstingsskatt.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1992.

Lag om ändring i fastighetstaxeringslagen (1979: 1152)

Härigenom föreskrivs i fråga om fastighetstaxeringslagen (1979: 1152)¹ dels att i 17 kap. 7 § och 24 kap. 6 § orden "landsting" och "landstingskommun" i olika böjningsformer skall bytas ut mot "landstingsfullmäktige" respektive "landsting" i motsvarande form,

dels att i 17 kap. 7, 8, 10 och 12 §§, 19 kap. 2 §, 20 kap. 1, 2 och 4 §§ samt 25 kap. 5 § ordet "suppleant" i olika böjningsformer skall bytas ut mot "ersättare" i motsvarande form,

dels att 17 kap. 14 §, 18 kap. 11 § samt 25 kap. 7 § skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

17 kap.

14 §²

Besvär över kommunfullmäktiges eller landstings beslut enligt 7, 8 eller 12 § anføres hos kammarrätt. I fråga om överklagandet skall bestämmelserna i kommunallagen (1977: 179) om besvär över beslut av kommunfullmäktige tillämpas.

Kommunfullmäktiges eller landstingsfullmäktiges beslut enligt 7, 8 eller 12 § får överklagas hos kammarrätten. I fråga om överklagandet skall bestämmelserna i 10 kap. kommunallagen (1991: 900) tillämpas.

Mot en kammarrätts beslut enligt första stycket får talan ej föras. Talan får ej heller föras mot beslut enligt 5 § eller mot en skattemyndighets beslut enligt 6–8 och 11–13 §§.

Kammarrättens beslut enligt första stycket får inte överklagas. Beslut enligt 5 § eller en skattemyndighets beslut enligt 6–8 och 11–13 §§ får inte heller överklagas.

18 kap.

11 §³

Byggnadsnämnd skall i behövlig omfattning, enligt närmare föreskrifter av regeringen eller myndighet som regeringen bestämmer, lämna skattemyndigheten uppgift om arten och omfattningen av den byggnadsverksamhet som avses med lämnade bygglov, rivningslov, marklov eller tillstånd enligt förhandsbesked.

Den eller de kommunala nämnder som fullgör uppgifter inom plan- och byggnadsväsendet skall i behövlig omfattning, enligt närmare föreskrifter av regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer, lämna skattemyndigheten uppgift om arten och omfattningen av den byggnadsverksamhet som avses med lämnade bygglov, rivningslov, marklov eller tillstånd enligt förhandsbesked.

¹ Senaste lydelse av
17 kap. 7 § 1990: 379
17 kap. 8 § 1990: 379
17 kap. 10 § 1991: 523
17 kap. 12 § 1981: 1111
20 kap. 1 § 1990: 379
20 kap. 2 § 1981: 1111
20 kap. 4 § 1990: 379.

² Senaste lydelse 1990: 379.

³ Senaste lydelse 1990: 1488.

Uppgift skall lämnas för varje fastighet för sig senast två veckor efter utgången av varje kvartal och omfatta de lov och tillstånd som lämnas under kvartalet.

Länsstyrelsen skall, enligt föreskrifter av regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer, lämna skattemyndigheten uppgift om sådana beslut av länsstyrelsen som är av betydelse för fastighetstaxeringen.

25 kap.

7 §⁴

Besvär över kommunfullmäktiges eller landstings beslut enligt 5 § eller 6 §, såvitt den gäller tillämpningen av 17 kap. 8 och 12 §§, anförs hos kammarrätt. I fråga om överklagandet skall bestämmelserna i kommunallagen (1977:179) om besvär över beslut av kommunfullmäktige tillämpas.

Mot en kammarrätts beslut enligt första stycket får talan inte föras. Talan får inte heller föras mot beslut enligt 3 § eller mot en skattemyndighets beslut enligt 4 och 5 §§ samt 6 §, såvitt den gäller tillämpningen av 17 kap. 8 och 11 – 13 §§.

Kommunfullmäktiges eller landstingsfullmäktiges beslut enligt 5 § eller 6 §, såvitt den gäller tillämpningen av 17 kap. 8 och 12 §§, får överklagas hos kammarrätten. I fråga om överklagandet skall bestämmelserna i kommunallagen (1991:900) tillämpas.

Kammarrättens beslut enligt första stycket får inte överklagas. Beslut enligt 3 § eller en skattemyndighets beslut enligt 4 och 5 §§ samt 6 §, såvitt den gäller tillämpningen av 17 kap. 8 och 11 – 13 §§, får inte heller överklagas.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1992.

⁴ Senaste lydelse 1990:379.

Härigenom föreskrivs i fråga om sparbankslagen (1987:619)¹
dels att i 4 kap. 2 § andra stycket och 8 kap. 4 § ordet "landsting" i olika böjningsformer skall bytas ut mot "landstingsfullmäktige",
dels att i 2 kap. 5 § och 3 kap. 1, 2, 4, 12 och 17 §§ ordet "suppleant" i olika böjningsformer skall bytas ut mot "ersättare" i motsvarande form,
dels att 4 kap. 3 § skall ha följande lydelse.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*

4 kap.

3 §

Av antalet huvudmän skall hälften, i enlighet med närmare föreskrifter i reglementet, väljas av kommunfullmäktige eller *landsting* inom sparbankens verksamhetsområde. Återstoden utses av huvudmännen själva bland insättarna i sparbanken. Kravet på att dessa huvudmän skall vara insättare gäller dock inte vid huvudmannaval i samband med sparbankens bildande. En huvudman som står i tur att avgå får inte delta i valet för besättande av hans egen plats.

Av antalet huvudmän skall hälften, i enlighet med närmare föreskrifter i reglementet, väljas av kommunfullmäktige eller *landstingsfullmäktige* inom sparbankens verksamhetsområde. Återstoden utses av huvudmännen själva bland insättarna i sparbanken. Kravet på att dessa huvudmän skall vara insättare gäller dock inte vid huvudmannaval i samband med sparbankens bildande. En huvudman som står i tur att avgå får inte delta i valet för besättande av hans egen plats.

Skall flera korporationer förrätta val av huvudmän skall, om inte särskilda skäl föranleder till något annat, fördelningen av antalet mandat mellan dem ske efter det invånarantal som de företräder.

Bestämmelserna i 2 kap. 23 § första stycket *kommunallagen* (1977:179) om proportionellt val gäller även kommunfullmäktiges och *landstings* val av huvudmän.

Bestämmelserna i 5 kap. 47 § *kommunallagen* (1991:900) om proportionellt val skall tillämpas också på kommunfullmäktiges och *landstingsfullmäktiges* val av huvudmän.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1992.

¹ Senaste lydelse av
3 kap. 1 § 1987:1249
3 kap. 2 § 1987:1249
3 kap. 12 § 1987:1249
3 kap. 17 § 1987:1249
4 kap. 2 § 1988:1303
8 kap. 4 § 1991:371.

32 Förslag till

Lag om ändring i taxeringslagen (1990:324)

Prop. 1991/92:17
Propositionens
lagförslag

Härigenom föreskrivs i fråga om taxeringslagen (1990:324)
dels att i 7 kap. 5 § orden "landsting" och "landstingskommun" skall
bytas ut mot "landstingsfullmäktige" respektive "landsting",
dels att 7 kap. 8 § skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

7 kap.

8 §

Landstinget får besluta att av *landstingskommunens* medel skall till de landstingsvalda ledamöterna i skattenämnd betalas arvoden, reseersättningar, traktamenten och andra ekonomiska förmåner enligt de grunder som enligt *kommunallagen (1977:179)* gäller för ersättning till ledamöter i *landstingskommunala nämnder*. Kommunfullmäktige har motsvarande rätt i fråga om de kommunvalda ledamöterna.

Landstingsfullmäktige får besluta att av *landstingets* medel skall till de landstingsvalda ledamöterna i skattenämnd betalas arvoden, reseersättningar, traktamenten och andra ekonomiska förmåner enligt de grunder som gäller enligt 4 kap. 14 § *kommunallagen (1991:900)*. Kommunfullmäktige har motsvarande rätt i fråga om de kommunvalda ledamöterna.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1992.

Utbildningsdepartementets område

33 Förslag till

Lag om ändring i högskolelagen (1977:218)

Härigenom föreskrivs i fråga om högskolelagen (1977:218)¹
dels att i 15, 22 och 34 – 36 §§ ordet "landstingskommun" i olika böjnings-
former skall bytas ut mot "landsting" i motsvarande form,
dels att 19 och 20 §§ skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Skolstyrelsen skall vara lokal styrelse för kommuns grundläggande högskoleutbildning.

Skolstyrelsen skall ha inseende över alla angelägenheter som avser utbildningen och svara för att utbildningsuppgifterna fullgöres, i den mån detta ej tillkommer annan enligt denna lag, enligt föreskrift som meddelas av regeringen eller myndighet som regeringen utser eller enligt beslut som avses i 3 kap. 14 § kommunallagen (1977:179).

Kommun kan besluta att annan-kommunal nämnd i skolstyrelsens-ställe skall vara lokal styrelse.

Utbildningsnämnden skall vara lokal styrelse för landstingskommuns grundläggande högskoleutbildning.

Utbildningsnämnden skall ha inseende över alla angelägenheter som avser utbildningen och svara för att utbildningsuppgifterna fullgöres, i den mån detta ej tillkommer annan enligt denna lag, enligt föreskrift som meddelas av regeringen eller myndighet som regeringen utser eller enligt beslut som

Föreslagen lydelse

19 §

En kommun som bedriver grundläggande högskoleutbildning skall som styrelse för utbildningen ha en eller flera nämnder. För en sådan nämnd gäller vad som är föreskrivet om nämnder i kommunallagen (1991:900).

Styrelsen skall ha inseende över alla angelägenheter som avser utbildningen och svara för att utbildningsuppgifterna fullgöres, i den mån detta inte tillkommer någon annan enligt denna lag eller enligt föreskrifter som meddelas av regeringen eller den myndighet som regeringen utser.

20 §

Ett landsting som bedriver grundläggande högskoleutbildning skall som styrelse för utbildningen ha en eller flera nämnder. För en sådan nämnd gäller vad som är föreskrivet om nämnder i kommunallagen (1991:900).

Styrelsen skall ha inseende över alla angelägenheter som avser utbildningen och svara för att utbildningsuppgifterna fullgöres, i den mån detta inte tillkommer någon annan enligt denna lag eller enligt föreskrifter som meddelas av regeringen eller den myndighet som regeringen utser.

¹ Senaste lydelse av
34 § 1991:518
34 a § 1991:518
35 § 1982:592.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Prop. 1991/92: 17
Propositionens
lagförslag

avses i 3 kap. 14 § kommunallagen
(1977:179).

*Landstingskommun kan besluta
att annan landstingskommunal
nämnd i utbildningsnämndens stäl-
le skall vara lokal styrelse för lands-
tingskommuns grundläggande hög-
skoleutbildning eller del därav.*

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1992.

Härigenom föreskrivs i fråga om skollagen (1985:1100)¹

dels att i 1 kap. 4, 5, 10 och 15 §§, 2 kap. 3 och 7 §§, 5 kap. 5, 6, 10–12, 15–18, 23 och 31 §§, 6 kap. 5 och 6 §§, 11 kap. 6, 7, 17, 20 och 21 §§: 12 kap. 3–5, 7 och 9–11 §§, 15 kap. 1 § samt i punkterna 6, 8, 19 och 20 i övergångsbestämmelserna till lagen (1991:1107) om ändring i nämnda lag ordet ”landstingskommun” i olika böjningsformer skall bytas ut mot ”landsting” i motsvarande form,

dels att 2 kap. 1 § och 9 kap. 7 § skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 kap

1 §

Varje kommun och *landstingskommun* skall som styrelse för sitt offentliga skolväsende utse en eller flera nämnder.

Om det inrättas en eller flera särskilda nämnder som styrelse för skolväsendet skall för dessa i tillämpliga delar gälla 3 kap. 2 §, 3 § första stycket, 4 §, 5 § första och tredje styckena, 6–8 §§, 9 § första stycket samt 10–12 §§ kommunallagen (1977:179). För Stockholms kommun gäller dock inte 3 kap. 5 § första stycket eller 6 § nämnda lag.

Varje kommun och *landsting* skall som styrelse för sitt offentliga skolväsende utse en eller flera nämnder.

För en sådan nämnd gäller vad som är föreskrivet om nämnder i kommunallagen (1991:900).

9 kap.

7 §

Ett delegationsuppdrag enligt 3 kap. 12 § *andra stycket kommunallagen (1977:179)* får inte omfatta befogenhet att meddela eller återkalla godkännande för en fristående skola enligt denna lag.

Ett delegationsuppdrag enligt 6 kap. 33 § *kommunallagen (1991:900)* får inte omfatta befogenhet att meddela eller återkalla godkännande för en fristående skola enligt denna lag.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1992.

¹ Lagen omtryckt 1991:1111.

35 Förslag till

Lag om ändring i lagen (1985:1101) om införande av skollagen (1985:1100)

Prop. 1991/92:17
Propositionens
lagförslag

Härigenom föreskrivs att 5 § lagen (1985:1101) om införande av skollagen (1985:1100) skall upphöra att gälla vid utgången av år 1991.

Jordbruksdepartementets område

36 Förslag till

Lag om ändring i förordningen (1956:413) om klassificering av kött

Prop. 1991/92: 17
Propositionens
lagförslag

Härigenom föreskrivs i fråga om förordningen (1956:413) om klassificering av kött¹

dels att i 2 och 18 §§ orden "Kungl. Maj:t" i olika böjningsformer skall bytas ut mot "regeringen" i motsvarande form,

dels att i 2, 5–7, 10, 17 och 18 §§ ordet "jordbruksnämnden" skall bytas ut mot "jordbruksverket",

dels att i 17 § ordet "nämnden" skall bytas ut mot "verket",

dels att 1, 8 och 9 §§ skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 §²

Kött av nötkreatur, häst, får, svin eller ren, som godkänts vid köttbesiktning enligt föreskrifter som meddelats med stöd av livsmedelslagen (1971:511), skall innan det lämnas ut kvalitetsbedömas av köttbesiktningensbyrå eller kontrollslakteri. Köttet skall också förses med stämplars som anger den kvalitetsklass till vilken köttet hänförs vid klassificeringen. I fråga om kött som godkänts vid köttbesiktningensbyrå, skall dock detta gälla endast om klassificerare finns anställd vid byrån.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden i införselorten skall se till att kött av nötkreatur, häst, får, svin eller ren, som godkänts vid undersökning enligt kungörelsen (1974:270) om kontroll vid införsel av livsmedel, klassificeras och stämplas innan varan frigörs från tullverkets befattning.

Den eller de kommunala nämnder som fullgör uppgifter inom miljö- och hälsoskyddsområdet i införselorten skall se till att kött av nötkreatur, häst, får, svin eller ren, som godkänts vid undersökning enligt kungörelsen (1974:270) om kontroll vid införsel av livsmedel, klassificeras och stämplas innan varan frigörs från tullverkets befattning.

Köttbesiktningensbyrå, som har klassificerare anställd, skall på begäran ombesörja klassificering och stämpling av kött som godkänts vid köttbesiktningensbyrå där klassificerare inte finns anställd. Kontrollslakteri får också ombesörja klassificering och stämpling av kött.

Klassificering skall verkställas av personer som godkänts av *jordbruksnämnden (klassificerare)*. Sådant godkännande får återkallas.

Klassificering skall verkställas av personer som godkänts av *statens jordbruksverk (klassificerare)*. Sådant godkännande får återkallas.

¹ Senaste lydelse av

6 § 1974:72

7 § 1974:72.

² Senaste lydelse 1990:309.

8 §

För ombesörjande av klassificering och stämpling äger vederbörande *samhälle eller kommun* eller innehavare av kontrollslakteri uppbära avgift enligt taxa, som *jordbruksnämnden* fastställer. Förslag till dylik taxa avgives i fråga om klassificering och stämpling av kött som införes till riket av *hälsovårdsnämnden* i införselorten och i övrigt för köttbesiktningsbyrå av *hälsovårdsnämnden* eller särskild myndighet, under vars inseende köttbesiktningen är ställd, *för offentligt slakthus av slakthusets styrelse* och för kontrollslakteri av slakteriets innehavare. Avgiften må *ej* sättas högre än som kan anses erforderligt till täckande av kostnaderna för klassificeringen och stämplingen.

För ombesörjande av klassificering och stämpling äger vederbörande kommun eller innehavare av kontrollslakteri uppbära avgift enligt taxa, som *jordbruksverket* fastställer. Förslag till dylik taxa avgives i fråga om klassificering och stämpling av kött som införes till riket av *en sådan nämnd som avses i 1 §* i införselorten och i övrigt för köttbesiktningsbyrå av *nämnden* eller särskild myndighet, under vars inseende köttbesiktningen är ställd och för kontrollslakteri av slakteriets innehavare. Avgiften må *inte* sättas högre än som kan anses erforderligt till täckande av kostnaderna för klassificeringen och stämplingen.

9 §

I den mån *jordbruksnämnden* så föreskriver och i enlighet med de närmare föreskrifter *jordbruksnämnden* meddelar, åligger det *dels* klassificerare att föra journal över verkställd klassificering *ävensom* på anfordran tillhandahålla *nämnden* eller dess ombud *sagda journal* jämte därtill hörande handlingar, *dels offentligt slakthus, hälsovårdsnämnd, köttbesiktningsbyrå* och kontrollslakteri att till *jordbruksnämnden* lämna regelbundna redogörelser för verkställd klassificering.

I den mån *jordbruksverket* så föreskriver och i enlighet med de närmare föreskrifter *som jordbruksverket* meddelar, åligger det *dels* klassificerare att föra journal över verkställd klassificering *och att* på anfordran tillhandahålla *verket* eller dess ombud *journalen* jämte därtill hörande handlingar, *dels en sådan nämnd som avses i 1 §, köttbesiktningsbyrå* och kontrollslakteri att till *jordbruksverket* lämna regelbundna redogörelser för verkställd klassificering.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1992.

37 Förslag till

Lag om ändring i livsmedelslagen (1971:511)

Prop. 1991/92:17
Propositionens
lagförslag

Härigenom föreskrivs att 24 och 33 §§ livsmedelslagen (1971:511)¹ skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

24 §

Statens livsmedelsverk utövar den centrala tillsynen över efterlevnaden av denna lag och de föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen. Länsstyrelsen utövar den närmare tillsynen inom länet. *Miljö- och hälsoskydds nämnden* utövar tillsynen inom kommunen om regeringen inte har föreskrivit att tillsynen skall utövas av livsmedelsverket.

Statens livsmedelsverk utövar den centrala tillsynen över efterlevnaden av denna lag och de föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen. Länsstyrelsen utövar den närmare tillsynen inom länet. *Den eller de kommunala nämnder som fullgör uppgifter inom miljö- och hälsoskyddsområdet* utövar tillsynen inom kommunen om regeringen inte har föreskrivit att tillsynen skall utövas av livsmedelsverket.

33 §

Bestut av en miljö- och hälsoskydds nämnd enligt denna lag eller av en besiktningsveterinär enligt föreskrifter som meddelats med stöd av 11 § eller 28 § andra stycket får överklagas hos länsstyrelsen.

Bestut av en kommunal nämnd enligt denna lag eller av en besiktningsveterinär enligt föreskrifter som meddelats med stöd av 11 § eller 28 § andra stycket får överklagas hos länsstyrelsen.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1992.

¹ Lagen omtryckt 1989:461.

Härigenom föreskrivs att 16, 24 och 38 §§ djurskyddslagen (1988:534) skall ha följande lydelse.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*

16 §

Tillstånd till verksamheten skall den ha som yrkesmässigt eller i större omfattning

1. föder upp eller säljer hundar eller tar emot hundar för förvaring och utfodring,
2. upplåter hästar eller använder hästar i ridskoleverksamhet, eller
3. föder upp pälsdjur.

Frågor om tillstånd prövas av miljö- och hälsoskydds nämnden, som också får återkalla ett beviljat tillstånd.

Frågor om tillstånd prövas av den eller de kommunala nämnder som fullgör uppgifter inom miljö- och hälsoskyddsområdet. En sådan nämnd får också återkalla ett beviljat tillstånd.

Vid tillståndsprövningen skall särskild hänsyn tas till att den sökande kan anses lämplig att bedriva verksamheten och att de anläggningar i vilka verksamheten skall bedrivas är lämpliga från djurskyddssynpunkt.

24 §¹

Jordbruksverket utövar den centrala tillsynen över efterlevnaden av denna lag och, om inte annat är angivet, av de föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen. Jordbruksverket samordnar övriga tillsynsmyndigheters verksamhet och lämnar vid behov råd och hjälp i denna verksamhet.

Miljö- och hälsoskydds nämnden utövar tillsynen inom kommunen om regeringen inte har föreskrivit att tillsynen skall utövas på något annat sätt. Miljö- och hälsoskydds nämnden skall ha tillgång till djurskyddsutbildad personal i den omfattning som behövs för att nämnden skall kunna fullgöra sina uppgifter på ett tillfredsställande sätt.

En sådan nämnd som avses i 16 § utövar tillsynen inom kommunen om regeringen inte har föreskrivit att tillsynen skall utövas på något annat sätt. Nämnden skall ha tillgång till djurskyddsutbildad personal i den omfattning som behövs för att nämnden skall kunna fullgöra sina uppgifter på ett tillfredsställande sätt.

Tillsynen i övrigt skall utövas av den eller de myndigheter som regeringen bestämmer.

Polismyndigheten skall på begäran lämna den hjälp som behövs vid tillsynen.

38 §²

Miljö- och hälsoskydds nämndens beslut enligt denna lag eller enligt

Bestut av en kommunal nämnd enligt denna lag eller enligt bestäm-

¹ Senaste lydelse 1991:404.

² Senaste lydelse 1991:404.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Prop. 1991/92: 17
Propositionens
lagförslag

bestämmelse som meddelats med stöd av lagen får överklagas hos länsstyrelsen.

melser som meddelats med stöd av lagen får överklagas hos länsstyrelsen.

Beslut, som annan statlig myndighet än regeringen i särskilt fall meddelat enligt lagen eller med stöd av regeringens förordnande enligt lagen, får överklagas hos kammarrätten.

Annat beslut som jordbruksverket eller annan statlig myndighet meddelat enligt lagen eller med stöd av regeringens förordnande enligt lagen får överklagas hos regeringen.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1992.

Häriigenom föreskrivs att 5 § lagen (1944:475) om arbetslöshetsnämnd¹ skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

5 §²

I fråga om särskild arbetslöshetsnämnd tillämpas bestämmelserna i 3 kap. 2 §, 3 § första stycket, 4 §, 5 § tredje stycket, 7 och 8 §§, 9 § första stycket och 10–12 §§ kommunallagen (1977:179) på motsvarande sätt. I annan kommun än Stockholms kommun tillämpas även bestämmelserna i 3 kap. 5 § första stycket och 6 § nämnda lag på motsvarande sätt.

För en särskild arbetslöshetsnämnd gäller vad som är föreskrivet om nämnder i kommunallagen (1991:900).

¹ Lagen omtryckt 1977:208.

² Senaste lydelse 1986:1146.

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1979:47) om regionala stiftelser för skyddat arbete¹

dels att i 1, 4 och 6 §§ orden "landsting" och "landstingskommuner" i olika böjningsformer skall bytas ut mot "landstingsfullmäktige" respektive "landsting" i motsvarande form,

dels att i 4 och 6 §§ ordet "suppleant" i olika böjningsformer skall bytas ut mot "ersättare" i motsvarande form,

dels att 3 § skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

3 §²

Den regionala stiftelsen förvaltas av en styrelse som består av elva ledamöter jämte lika många *suppleanter*. Ordföranden och ytterligare fyra ledamöter jämte *suppleanter* väljs av *landstinget*. Den centrala stiftelsen utser vice ordföranden och återstående fem ledamöter jämte *suppleanter*. Av de sistnämnda sex ledamöterna utses en efter förslag av arbetsmarknadsstyrelsen, en efter förslag av LO-distriktet, en efter förslag av TCO-distriktet och två som företrädare för näringslivet, varav en som representant för länets näringsliv, samt en som representant för den centrala stiftelsen. På samma sätt utses *suppleanter* för dessa ledamöter. I fråga om *suppleant* som väljs av *landstinget tillämpas 3 kap. 2 § andra stycket kommunallagen (1977:179)*.

Vid styrelsens sida skall finnas två av de anställdas fackliga organisationer utsedda representanter, vilka har rätt att närvara och yttra sig samt ställa förslag vid styrelsens sammanträden. För representanterna skall på samma sätt utses personliga *suppleanter*. Av representanterna skall en företräda dem som har anvisats arbete som be-

Den regionala stiftelsen förvaltas av en styrelse som består av elva ledamöter jämte lika många *ersättare*. Ordföranden och ytterligare fyra ledamöter jämte *ersättare* väljs av *landstingsfullmäktige*. Den centrala stiftelsen utser vice ordföranden och återstående fem ledamöter jämte *ersättare*. Av de sistnämnda sex ledamöterna utses en efter förslag av arbetsmarknadsstyrelsen, en efter förslag av LO-distriktet, en efter förslag av TCO-distriktet och två som företrädare för näringslivet, varav en som representant för länets näringsliv, samt en som representant för den centrala stiftelsen. På samma sätt utses *ersättare* för dessa ledamöter. I fråga om *ersättare* som väljs av *landstingsfullmäktige tillämpas 6 kap. 9 § andra stycket kommunallagen (1991:900)*.

Vid styrelsens sida skall finnas två av de anställdas fackliga organisationer utsedda representanter, vilka har rätt att närvara och yttra sig samt ställa förslag vid styrelsens sammanträden. För representanterna skall på samma sätt utses personliga *ersättare*. Av representanterna skall en företräda dem som har anvisats arbete som bedrivs av

¹ Senaste lydelse av

1 § 1983:390

4 § 1983:390

6 § 1983:390.

² Senaste lydelse 1983:390.

Nuvarande lydelse

drivs av stiftelsen och en de anställda i övrigt.

Detsamma gäller i fråga om *suppleanter* för dem. Finns flera sådana organisationer utses representanter och *suppleanter* av den organisation som företräder det största antalet arbetstagare inom varje kategori.

Föreslagen lydelse

stiftelsen och en de anställda i övrigt.

Detsamma gäller i fråga om *ersättare* för dem. Finns flera sådana organisationer utses representanter och *ersättare* av den organisation som företräder det största antalet arbetstagare inom varje kategori.

Prop. 1991/92: 17
Propositionens
lagförslag

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1992.

41 Förslag till

Lag om ändring i lagen (1970:244) om allmänna vatten- och avloppsanläggningar

Härigenom föreskrivs att 32 § lagen (1970:244) om allmänna vatten- och avloppsanläggningar¹ skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

32 §²

Har va-anläggning förklarats för allmän enligt 31 §, får kommun, inom vars område anläggningen har sitt verksamhetsområde, utse tillsynsman för anläggningen.

Tillsynsman har tillträde till alla delar av anläggningen. Han får granska räkenskaper och övriga handlingar rörande denna. Han avger årligen berättelse över sin tillsyn till kommunen.

Förhållande som påkallar ingripande av länsstyrelse, *miljö- och hälsoskyddsnämnd* eller annan myndighet skall av tillsynsmannen anmälas till kommunen.

Förhållande som påkallar ingripande av *en* länsstyrelse, *den eller de kommunala nämnder som fullgör uppgifter inom miljö- och hälsoskyddsområdet* eller *någon* annan myndighet skall av tillsynsmannen anmälas till kommunen.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1992.

¹ Lagen omtryckt 1976:842.

² Senaste lydelse 1983:302.

Härigenom föreskrivs att 10 § bostadssaneringslagen (1973: 531) skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

10 §¹

Beslut om upprustningsåläggande eller användningsförbud skall genast sändas till inskrivningsmyndigheten för anteckning i fastighetsboken eller tomträttsboken. Har ett sådant åläggande eller förbud förenats med löpande vite enligt 4 § lagen (1985:206) om viten, skall även detta antecknas. Inskrivningsmyndigheten skall genast i rekommenderat brev underrätta den som senast har sökt lagfart eller inskrivning av förvärv av tomträtt om anteckningen, om denne ej är föreläggandets adressat.

Ansökan samt beslut om upprustningsåläggande skall sändas även till *byggnadsnämnden*.

Ansökan samt beslut om upprustningsåläggande skall sändas även till *den eller de kommunala nämnder som fullgör uppgifter inom plan- och byggnadsväsendet*.

Har staten eller kommun förvärvat fastighet på vilken finns lägenhet som avses med upprustningsåläggande eller användningsförbud, skall på anmälan av staten eller kommunen göras anteckning i fastighetsboken eller tomträttsboken att åläggandet eller förbudet förfallit.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1992.

¹ Senaste lydelse 1987:136.

Härigenom föreskrivs att 16 och 21 §§ ledningsrättslagen (1973:1144) skall ha följande lydelse.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*16 §¹

I fråga om förrättning enligt denna lag tillämpas 4 kap. 1–24, 27–35 och 37–40 §§ fastighetsbildningslagen (1970:988).

Avser förrättning endast att inskrivet servitut eller inskriven nyttjanderätt avseende rätt att framdraga och bibehålla ledning skall förändras till ledningsrätt, skall dock sammanträde med sakägarna hållas bara om särskilda skäl talar för det. Vid sådan förrättning behöver ärendet *ej* hänskjutas till byggnadsnämnden enligt 21 §.

Avser förrättning endast att inskrivet servitut eller inskriven nyttjanderätt avseende rätt att framdraga och bibehålla ledning skall förändras till ledningsrätt, skall dock sammanträde med sakägarna hållas bara om särskilda skäl talar för det. Vid sådan förrättning behöver ärendet *inte* hänskjutas enligt 21 § till den eller de kommunala nämnder som fullgör uppgifter inom plan- och byggnadsväsendet.

Vid förrättning som avses i andra stycket får inskrivet servitut avseende rätt att framdraga och bibehålla ledning, som utgör tillbehör till annan fastighet eller annan inskriven tomträtt än den där ledningen finns, förändras till ledningsrätt endast om därvid förordnas att ledningsrätten skall höra till den fastighet eller tomträtt till vilken ledningen hör.

Svarar fastighet för fordran, får inskrivet servitut eller inskriven nyttjanderätt förändras till ledningsrätt endast om sådana medgivanden som avses i 14 § andra stycket föreligger. Medgivande av rättsägare behövs dock *ej*, om förändringen är väsentligen utan betydelse för honom.

21 §²

Om byggnadsnämnden vid samråd enligt 19 § anser att upplåtelsens tillåtlighet enligt 9 § kan sättas i fråga och om det från andra synpunkter än som avses i 9 och 10 §§ finns förutsättningar för att medge upplåtelsen, skall fastighetsbildningsmyndigheten hänskjuta ärendet till byggnadsnämnden för prövning. Har ledningens sträckning fastställts av koncessionsmyndighet, skall sådant hänskjutande dock *ej* ske.

Om en sådan nämnd som avses i 16 § vid samråd enligt 19 § anser att upplåtelsens tillåtlighet enligt 9 § kan sättas i fråga och om det från andra synpunkter än som avses i 9 och 10 §§ finns förutsättningar för att medge upplåtelsen, skall fastighetsbildningsmyndigheten hänskjuta ärendet till nämnden för prövning. Har ledningens sträckning fastställts av koncessionsmyndighet, skall sådant hänskjutande dock *inte* ske.

Finner nämnden att 9 och 10 §§ inte utgör hinder mot upplåtelsen, skall nämnden lämna medgivande till denna.

¹ Senaste lydelse 1989:728.

² Senaste lydelse 1987:127.

Nuvarande lydelse

Beslut varigenom *byggnadsnämnden* vägrat medgivande till upplåtelsen eller gjort sådant medgivande beroende av villkor får överklagas *genom besvär* hos länsstyrelsen. Länsstyrelsens beslut får överklagas *genom besvär* hos regeringen.

Beslut av *byggnadsnämnden* eller högre instans varigenom medgivande till upplåtelsen vägrats eller gjorts beroende av villkor är bindande för fastighetsbildningsmyndigheten.

Föreslagen lydelse

Beslut varigenom *nämnden* vägrat medgivande till upplåtelsen eller gjort sådant medgivande beroende av villkor får överklagas hos länsstyrelsen. Länsstyrelsens beslut får överklagas hos regeringen.

Beslut av *nämnden* eller högre instans varigenom medgivande till upplåtelsen vägrats eller gjorts beroende av villkor är bindande för fastighetsbildningsmyndigheten.

Prop. 1991/92:17
Propositionens
lagförslag

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1992.

Härigenom föreskrivs att 23, 30 och 35 §§ anläggningslagen (1973:1149) skall ha följande lydelse.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*23 §¹

Om byggnadsnämnden vid samråd enligt 21 § anser att anläggningens tillåtlighet enligt 10 § kan sättas i fråga och om det från andra synpunkter än som avses i 10 och 11 §§ finns förutsättningar för att inrätta anläggningen, skall fastighetsbildningsmyndigheten hänskjuta ärendet till byggnadsnämnden för prövning. Finner nämnden att sistnämnda paragrafer inte utgör hinder mot anläggningen, skall nämnden lämna medgivande till denna.

Beslut varigenom byggnadsnämnden vägrat medgivande till anläggningen eller gjort sådant medgivande beroende av villkor får överklagas genom besvär hos länsstyrelsen. Länsstyrelsens beslut får överklagas genom besvär hos regeringen.

Beslut av byggnadsnämnden eller högre instans varigenom medgivande till anläggningen vägrats eller gjorts beroende av villkor är bindande för fastighetsbildningsmyndigheten.

Om den eller de kommunala nämnder som fullgör uppgifter inom plan- och byggnadsväsendet vid samråd enligt 21 § anser att anläggningens tillåtlighet enligt 10 § kan sättas i fråga och om det från andra synpunkter än som avses i 10 och 11 §§ finns förutsättningar för att inrätta anläggningen, skall fastighetsbildningsmyndigheten hänskjuta ärendet till nämnden för prövning. Finner nämnden att sistnämnda paragrafer inte utgör hinder mot anläggningen, skall nämnden lämna medgivande till denna.

Beslut varigenom nämnden vägrat medgivande till anläggningen eller gjort sådant medgivande beroende av villkor får överklagas hos länsstyrelsen. Länsstyrelsens beslut får överklagas hos regeringen.

Beslut av nämnden eller högre instans varigenom medgivande till anläggningen vägrats eller gjorts beroende av villkor är bindande för fastighetsbildningsmyndigheten.

30 §²

I fråga om fullföljd av talan mot beslut eller åtgärd av fastighetsbildningsmyndigheten enligt denna lag äger 15 kap. fastighetsbildningslagen (1970:988) motsvarande tillämpning. Bestämmelserna om fastighetsbildningsbeslut skall därvid tillämpas på anläggningsbeslut.

Mot anläggningsbeslut eller beslut om inställande av förrättning som begärts av hyresgästorganisation får organisationen föra talan i likhet med vad som gäller för sakägare.

Mot fastighetsbildningsmyndighetens beslut enligt 4 § andra stycket denna lag föres talan särskilt på sätt och inom tid som anges i 15 kap. 2 § fastighetsbildningslagen.

¹ Senaste lydelse 1987:126.

² Senaste lydelse 1974:822.

Vid tillämpning av 15 kap. 6 § fastighetsbildningslagen i ärende om godkännande enligt 43 § denna lag räknas besvärstiden från dagen för fastighetsbildningsmyndighetens beslut. Mot beslut om sådant godkännande får *byggnadsnämnden* och länsstyrelsen föra talan såsom mot anläggningsbeslut.

Vid tillämpning av 15 kap. 6 § fastighetsbildningslagen i ärende om godkännande enligt 43 § denna lag räknas besvärstiden från dagen för fastighetsbildningsmyndighetens beslut. Mot beslut om sådant godkännande får *en sådan nämnd som avses i 23 §* och länsstyrelsen föra talan såsom mot anläggningsbeslut.

35 §³

Inträder, sedan fråga som behandlats vid förrättning enligt denna lag slutligt avgjorts, ändrade förhållanden som väsentligt inverkar på frågan, kan denna prövas vid ny förrättning. Även utan att sådana förhållanden inträtt, får ny förrättning äga rum, om i det tidigare avgörandet föreskrivits att frågan får omprövas efter viss tid och denna tid utgått eller om i annat fall ett klart behov av omprövning framkommit.

Vid den nya förrättningen får ej beslutas sådan ändring i fråga om kretsen av fastigheter som deltagar i gemensamhetsanläggning eller fastighets andelstal att avsevärd olägenhet uppkommer från allmän eller enskild synpunkt.

Är vid den nya förrättningen fråga endast om ändring som icke påverkar bebyggelsens utformning eller markanvändningen i övrigt, behövs *byggnadsnämndens* medgivande enligt 23 § *ej* inhämtas.

Är vid den nya förrättningen fråga endast om ändring som icke påverkar bebyggelsens utformning eller markanvändningen i övrigt, behövs medgivande enligt 23 § *inte* inhämtas *från en sådan nämnd som avses i den paragrafen*.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1992.

³ Senaste lydelse 1989:726.

45 Förslag till
Lag om ändring i plan- och bygglagen (1987: 10)

Prop. 1991/92: 17
Propositionens
lagförslag

Härigenom föreskrivs att 11 kap. 3 § och 13 kap. 1 § plan- och bygglagen (1987: 10)¹ skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

11 kap.

3 §

Följande bestämmelser i 3 kap. kommunallagen (1977: 179) skall tillämpas i fråga om byggnadsnämnden

2 § om antalet ledamöter m. m.,

3 § första stycket om valbarhet m. m.,

4 § om rätt till ledighet från anställning,

5 § första stycket om mandattid,

5 § tredje stycket om verkan av ledamots avgång,

6 § om ordförande och vice ordförande,

7 § om tid och plats för sammanträde samt om närvarorätt vid sammanträde,

8 § om suppleants tjänstgöring m. m.,

9 § första stycket om beslutsföret,

10 § om beslutsförfarande och protokoll m. m.,

11 § om delgivning m. m.,

12 § om reglemente och delegation.

För Stockholms kommun gäller dock inte 3 kap. 5 § första stycket och 6 § kommunallagen.

Delegationsuppdrag enligt 3 kap. 12 § andra stycket kommunallagen får inte omfatta befogenhet att

För en byggnadsnämnd gäller vad som är föreskrivet om nämnder i kommunallagen (1991: 900).

Delegationsuppdrag enligt 6 kap. 33 § kommunallagen får inte omfatta befogenhet att

1. avgöra ärenden som är av principiell natur eller i övrigt av större vikt,
2. meddela förelägganden eller förbud vid vite utom i sådana fall som avses i 10 kap. 3 § och 16 § andra stycket eller meddela förelägganden med föreskrift att en åtgärd kan komma att utföras genom byggnadsnämndens försorg på den försumliges bekostnad eller
3. avgöra frågor om avgift enligt 10 kap.

¹ Lagen omtryckt 1987: 246.

13 kap.

1 §

Följande beslut enligt denna lag får överklagas i den ordning som föreskrivs för *kommunalbesvär*, nämligen

Följande beslut enligt denna lag får överklagas i den ordning som föreskrivs för *laglighetsprövning enligt 10 kap. kommunallagen (1991:900)*, nämligen

1. kommunfullmäktiges beslut om översiktsplan,
2. kommunfullmäktiges beslut om uppdrag åt en kommunal nämnd att anta, ändra eller upphäva detaljplaner och områdesbestämmelser eller att fatta beslut om skyldighet för fastighetsägare att betala kostnader för gator och andra allmänna platser eller att fatta beslut om villkoren för sådan betalning,
3. kommunfullmäktiges och kommunala nämnders beslut att inte anta, ändra eller upphäva en detaljplan, områdesbestämmelser eller en fastighetsplan,
4. kommunfullmäktiges och kommunala nämnders beslut om grunderna för skyldighet att betala kostnader för gator och andra allmänna platser och om generella villkor för sådan betalning,
5. kommunfullmäktiges beslut om taxa i ärenden hos byggnadsnämnden samt
6. kommunalförbunds eller regionplaneförbunds fullmäktiges beslut om regionplan.

Andra beslut rörande gatukostnader än de som anges i första stycket 4 får ej överklagas. Att tvister rörande gatukostnader prövas av fastighetsdomstol framgår av 15 kap. 8 §.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1992.

Härigenom föreskrivs att 10 och 33 §§ lagen (1987:11) om exploateringssamverkan skall ha följande lydelse.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*

10 §

Fastighetsbildningsmyndigheten skall i samråd med sakägarna utreda förutsättningarna för och de ekonomiska konsekvenserna av exploateringssamverkan. Myndigheten skall också ombesörja de tekniska utredningar och värderingar som behövs. Samråd skall ske med byggnadsnämnden och vid behov också med andra myndigheter som berörs av exploateringen.

Fastighetsbildningsmyndigheten skall i samråd med sakägarna utreda förutsättningarna för och de ekonomiska konsekvenserna av exploateringssamverkan. Myndigheten skall också ombesörja de tekniska utredningar och värderingar som behövs. Samråd skall ske med den eller de kommunala nämnder som fullgör uppgifter inom plan- och byggnadsväsendet och när det behövs också med andra myndigheter som berörs av exploateringen.

33 §

I fråga om överklagande av beslut eller åtgärder av fastighetsbildningsmyndigheten enligt denna lag tillämpas 15 kap. fastighetsbildningslagen (1970:988). Bestämmelserna om fastighetsbildningsbeslut skall därvid tillämpas även på beslut enligt 13 §.

Vid tillämpning av 15 kap. 6 § fastighetsbildningslagen i ärenden om godkännande enligt 32 § denna lag räknas besvärstiden från dagen för fastighetsbildningsmyndighetens beslut. Beslut om sådant godkännande får överklagas av byggnadsnämnden på det sätt och inom den tid som gäller för sakägares överklagande av exploateringsbeslut.

Vid tillämpning av 15 kap. 6 § fastighetsbildningslagen i ärenden om godkännande enligt 32 § denna lag räknas besvärstiden från dagen för fastighetsbildningsmyndighetens beslut. Beslut om sådant godkännande får överklagas av en sådan nämnd som avses i 10 § på det sätt och inom den tid som gäller för sakägares överklagande av exploateringsbeslut.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1992.

47 Förslag till

Lag om ändring i lagen (1991:908) om ändring i plan- och bygglagen (1987:10)

Prop. 1991/92:17
Propositionens
lagförslag

Härigenom föreskrivs att 1 kap. 7 § plan- och bygglagen (1987:10) i paragrafens lydelse enligt lagen (1991:908) om ändring i nämnda lag skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.

7 §

I varje kommun skall det finnas en eller flera nämnder som skall fullgöra kommunens uppgifter inom plan- och byggnadsväsendet och ha det närmaste inseendet över byggnadsverksamheten.

Vad som i denna lag sägs om byggnadsnämnd skall tillämpas på den eller de nämnder som utses enligt första stycket.

Härigenom föreskrivs att 4, 6 och 10 §§ fastbränslelagen (1981:599)¹ skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

4 §

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får medge undantag i särskilt fall från 2 §.

Undantag från 3 § första stycket får regeringen föreskriva för särskilt fall eller för ett visst slag eller en viss grupp av eldningsanläggningar. Regeringen får också överlåta åt byggnadsnämnden eller annan myndighet att i särskilt fall medge undantag från 3 § första stycket.

Undantag från 3 § första stycket får regeringen föreskriva för särskilt fall eller för ett visst slag eller en viss grupp av eldningsanläggningar. Regeringen får också överlåta åt *den eller de kommunala nämnder som fullgör uppgifter inom plan- och byggnadsväsendet* eller åt någon annan myndighet att i särskilda fall medge undantag från 3 § första stycket.

6 §

Tillsyn över efterlevnaden av denna lag utövas enligt regeringens bestämmande av byggnadsnämnden eller annan myndighet.

Tillsyn över efterlevnaden av denna lag utövas enligt regeringens bestämmande av *en sådan nämnd som avses i 4 §* eller annan myndighet.

10 §

Beslut av tillsynsmyndigheten om anfordran enligt 7 § eller om föreläggande enligt 8 § första stycket överklagas hos kammarrätten genom besvär. Om byggnadsnämnden har utsetts till tillsynsmyndighet, överklagas dock dess beslut hos länsstyrelsen genom besvär. Länsstyrelsens beslut överklagas hos kammarrätten.

Beslut av tillsynsmyndigheten om anfordran enligt 7 § eller om föreläggande enligt 8 § första stycket överklagas hos kammarrätten. Om *en sådan nämnd som avses i 4 §* har utsetts till tillsynsmyndighet, överklagas dock dess beslut hos länsstyrelsen. Länsstyrelsens beslut *får* överklagas hos kammarrätten.

Tillsynsmyndigheten får föreskriva att ett beslut omedelbart skall lända till efterrättelse.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1992.

¹ Lagen omtryckt 1984:641.
Senaste lydelse av lagens rubrik 1984:641.

Härigenom föreskrivs att 13, 16, 27 och 28 §§ lagen (1988:868) om brandfarliga och explosiva varor skall ha följande lydelse.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*

13 §

Byggnadsnämnden prövar frågor om tillstånd beträffande brandfarliga varor. Polismyndigheten eller sprängämnesinspektionen prövar enligt vad regeringen närmare föreskriver frågor om tillstånd beträffande explosiva varor.

Den eller de kommunala nämnder som fullgör uppgifter inom plan- och byggnadsväsendet prövar frågor om tillstånd beträffande brandfarliga varor. Polismyndigheten eller sprängämnesinspektionen prövar enligt vad regeringen närmare föreskriver frågor om tillstånd beträffande explosiva varor.

16 §

Sprängämnesinspektionen utövar den centrala tillsynen över efterlevnaden av denna lag samt de föreskrifter och villkor som meddelats med stöd av lagen.

På det lokala planet utövas tillsynen, om inte regeringen föreskriver annat, av *kommunens räddningsnämnd i fråga om brandfarliga varor och av polismyndigheten i fråga om explosiva varor.*

På det lokala planet utövas tillsynen, om inte regeringen föreskriver något annat, i *fråga om brandfarliga varor av den eller de kommunala nämnder som svarar för räddningstjänsten och i fråga om explosiva varor av polismyndigheten.*

27 §

Byggnadsnämndens beslut i tillståndsärenden får överklagas hos länsstyrelsen. Länsstyrelsens beslut får överklagas hos kammarrätten. Sprängämnesinspektionen får överklaga *byggnadsnämndens* beslut om tillstånd.

Ett beslut av en sådan nämnd som avses i 13 § i tillståndsärenden får överklagas hos länsstyrelsen. Länsstyrelsens beslut får överklagas hos kammarrätten. Sprängämnesinspektionen får överklaga *nämndens* beslut om tillstånd.

Polismyndighetens beslut i tillståndsärenden får överklagas hos sprängämnesinspektionen. Inspektionens beslut får inte överklagas.

Sprängämnesinspektionens beslut i tillståndsärenden, som inspektionen har prövat som första instans, får överklagas hos kammarrätten.

28 §

Polismyndighetens och räddningsnämndens beslut i tillsynsärenden får överklagas hos sprängämnesinspektionen. Inspektionens beslut får inte överklagas.

Bestut av en polismyndighet och av en sådan nämnd som avses i 16 § i tillsynsärenden får överklagas hos sprängämnesinspektionen. Inspektionens beslut får inte överklagas.

Sprängämnesinspektionens beslut i tillsynsärenden och i övriga ärenden som inspektionen prövar som första instans får överklagas hos kammarrätten.

Beslut om föreskrifter som avses i 8 kap. regeringsformen och som har meddelats med stöd av bemyndigande enligt denna lag får inte överklagas.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1992.

Härigenom föreskrivs att 2 § lagen (1987:439) om inskränkning i rätten att överklaga skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 §

Vad som sägs i 1 § begränsar dock inte arbetstagarens rätt att överklaga

1. *beslut i frågor som enligt avtal skall avgöras av arbetsgivaren,*

2. *beslut hos en kommunal besvärsnämnd enligt 7 kap. 3 § kommunallagen (1977:179).*

Vad som sägs i 1 § begränsar dock inte arbetstagarens rätt att överklaga *beslut i frågor som enligt avtal skall avgöras av arbetsgivaren.*

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1992.

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1979:411) om ändringar i Sveriges indelning i kommuner och landstingskommuner¹

dels att i 2 kap. 6–8 och 10 §§ orden ”landsting” och ”landstingskommuner” i olika böjningsformer skall bytas ut mot ”landstingsfullmäktige” respektive ”landsting” i motsvarande form,

dels att rubriken till lagen skall ha följande lydelse.

dels att 1 kap. 19 §, rubriken till 2 kap. samt 2 kap. 1 och 9 §§ skall ha följande lydelse.

Lag om ändringar i Sveriges indelning i kommuner och landsting

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.

19 §

Beslut, som under tiden mellan beslutet om indelningsändring eller, om indelningsdelegerade skall utses, valet av delegerade och ändringens ikraftträdande fattas av kommunfullmäktige, kommunstyrelsen eller en annan kommunal nämnd, överklagas *genom besvär enligt 7 kap. 1 § kommunallagen (1977:179). Besvär får anföras, förutom av medlemmar av kommunen, även av andra kommuner som berörs av indelningsändringen och av medlemmar av en sådan kommun. Beträffande besvären tillämpas i övrigt bestämmelserna i 7 kap. kommunallagen. Besvär över beslut, varigenom kammarrätten har bifallit besvär eller förbjudit att det överklagade beslutet verkställs, får anföras även av andra kommuner som berörs av indelningsändringen och medlemmar av en sådan kommun.*

Beslut, som under tiden mellan beslutet om indelningsändring eller, om indelningsdelegerade skall utses, valet av delegerade och ändringens ikraftträdande fattas av kommunfullmäktige, kommunstyrelsen eller en annan kommunal nämnd, överklagas *enligt bestämmelserna i 10 kap. kommunallagen (1991:900).*

Ett beslut får överklagas, förutom av medlemmar av kommunen, också av andra kommuner som berörs av indelningsändringen och av medlemmar av en sådan kommun.

Om kammarrätten har upphävt ett beslut eller förbjudit att det verkställs, får kammarrättens beslut överklagas också av andra kommuner som berörs av indelningsändringen och medlemmar av en sådan kommun.

¹ Lagen omtryckt 1988:198.
Senaste lydelse av lagens rubrik 1988:198.

2 kap.

*Ändring i indelningen i landstingskommuner**Ändring i indelningen i landsting*

1 §

Regeringen får besluta om ändring i rikets indelning i *landstingskommuner*, om hinder inte möter mot en ändring i länsindelningen. Om sambandet mellan *den landstingskommunala indelningen* och länsindelningen gäller vad som är föreskrivet i 1 kap. 1 § kommunallagen (1977:179). En ändring i *den landstingskommunala indelningen* får dock ske endast om ändringen kan antas medföra bestående fördel för en *landstingskommun* eller en del av en *landstingskommun* eller andra fördelar från allmän synpunkt. Regeringen får meddela de föreskrifter som behövs för ändringens genomförande.

Regeringen får besluta om ändring i rikets indelning i *landsting*, om hinder inte möter mot en ändring i länsindelningen. Om sambandet mellan *landstingsindelningen* och länsindelningen gäller vad som är föreskrivet i 1 kap. 2 § kommunallagen (1991:900). En ändring i *landstingsindelningen* får dock ske endast om ändringen kan antas medföra bestående fördel för ett *landsting* eller en del av ett *landsting* eller andra fördelar från allmän synpunkt. Regeringen får meddela de föreskrifter som behövs för ändringens genomförande.

Kammarkollegiet får dock besluta om en indelningsändring som bör ske med anledning av en sådan ändring i den kommunala indelningen som avses i 1 kap. 3 §.

9 §

Beslut, som under tiden mellan beslutet om indelningsändring och ändringens ikraftträdande fattas av *landstinget*, *förvalningsutskottet* eller en annan *landstingskommunal nämnd*, överklagas genom besvär enligt 7 kap. 1 § kommunallagen (1977:179). Besvär får anföras, förutom av medlemmar av *landstingskommunen*, även av andra *landstingskommuner* som berörs av indelningsändringen och av medlemmar av en sådan *landstingskommun*. Beträffande besvaren tillämpas i övrigt bestämmelserna i 7 kap. kommunallagen. Besvär över ett beslut, varigenom kammarrätten har bifallit besvär eller förbjudit att det överklagade beslutet verkställs, får anföras även av andra *landstings-*

Beslut, som under tiden mellan beslutet om indelningsändring och ändringens ikraftträdande fattas av *landstingsfullmäktige*, *landstingsstyrelsen* eller en annan *nämnd hos landstinget*, överklagas enligt bestämmelserna i 10 kap. kommunallagen (1991:900).

Ett beslut får överklagas, förutom av medlemmar av *landstinget*, också av andra *landsting* som berörs av indelningsändringen och av medlemmar av ett sådant *landsting*.

Om kammarrätten har upphävt ett beslut eller förbjudit att det verkställs, får kammarrättens beslut överklagas också av andra *landsting* som berörs av indelningsändringen och av medlemmar av ett sådant *landsting*.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Prop. 1991/92: 17
Propositionens
lagförslag

*kommuner som berörs av indel-
ningsändringen och medlemmar av
en sådan landstingskommun.*

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1992.

Lag om ändring i lagen (1979:412) om kommunala
indelningsdelegerade

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1979:412) om kommunala indelningsdelegerade

dels att i 3 § ordet "suppleant" skall bytas ut mot "ersättare",

dels att 1, 2, 4, 7–9, 11, 15, 17–19, 22 och 23 §§ skall ha följande lydelse.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*1 §¹

Om regeringen enligt 1 kap. 17 § lagen (1979:411) om ändringar i Sveriges indelning i kommuner och landstingskommuner bestämmer att en kommun skall företräddas av indelningsdelegerade, skall delegerade och *suppleanter* utses från varje kommun vars område helt eller delvis skall ingå i kommunen enligt den nya indelningen.

Om delegerade skall utses från mer än en kommun, fastställer regeringen antalet delegerade och *suppleanter* från varje kommun. Är kommunerna ense om antalet, skall detta fastställas i enlighet *härmed*.

Om delegerade skall utses från endast en kommun, beslutar kommunfullmäktige i denna kommun om antalet delegerade och *suppleanter*.

Om regeringen enligt 1 kap. 17 § lagen (1979:411) om ändringar i Sveriges indelning i kommuner och landsting bestämmer att en kommun skall företräddas av indelningsdelegerade, skall delegerade och *ersättare* utses från varje kommun vars område helt eller delvis skall ingå i kommunen enligt den nya indelningen.

Om delegerade skall utses från mer än en kommun, fastställer regeringen antalet delegerade och *ersättare* från varje kommun. Är kommunerna ense om antalet, skall detta fastställas i enlighet *med det*.

Om delegerade skall utses från endast en kommun, beslutar kommunfullmäktige i denna kommun om antalet delegerade och *ersättare*.

2 §

Delegerade och *suppleanter* skall väljas av kommunfullmäktige inom trettio dagar efter det att kommunen fick del av beslutet om indelningsändringen eller vid den senare tidpunkt som regeringen bestämmer. Valbar är den som är ledamot eller *suppleant* i fullmäktige i kommunen. Bestämmelserna i 2 kap. 23 § första stycket kommunallagen (1977:179) om proportionellt val tillämpas på motsvarande sätt. Om *suppleanterna* inte väljs proportionellt, skall vid valet även bestäm-

Delegerade och *ersättare* skall väljas av kommunfullmäktige inom trettio dagar efter det att kommunen fick del av beslutet om indelningsändringen eller vid den senare tidpunkt som regeringen bestämmer. Valbar är den som är ledamot eller *ersättare* i fullmäktige i kommunen. Bestämmelserna i 5 kap. 46 och 47 §§ kommunallagen (1991:900) om proportionellt val skall därvid tillämpas. Om *ersättarna* inte väljs proportionellt, skall det vid valet också bestämmas i vilken

¹ Senaste lydelse 1988:199.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

mas *den ordning i vilken* de skall inkallas till tjänstgöring.

ordning som de skall kallas in till tjänstgöring.

Sedan valet har ägt rum, skall länsstyrelsen genast underrättas om vilka som har valts.

Om en delegerad avgår under tjänstgöringstiden, tillämpas 3 kap. 5 § tredje stycket kommunallagen på motsvarande sätt.

Om en delegerad avgår under tjänstgöringstiden, skall 6 kap. 14 § kommunallagen tillämpas.

4 §

Länsstyrelsen skall snarast möjligt förordna en av de delegerade att utfärda kungörelse om första sammanträdet och föra ordet där, till dess ordförande har valts.

Kungörelsen skall minst en vecka före sammanträdesdagen anslås på anslagstavlan i kommun som har valt delegerade och inom samma tid sändas med posten till varje delegerad och *suppleant*. Kungörelsen införs samtidigt i de tidningar i vilka kommunen inför sådana tillkännagivanden som avses i 2 kap. 10 § tredje stycket kommunallagen (1977:179).

Kungörelsen skall minst en vecka före sammanträdesdagen anslås på anslagstavlan i varje kommun som har valt delegerade och inom samma tid sändas med posten till varje delegerad och *ersättare*. Kungörelsen införs samtidigt i de tidningar där kommunen inför sådana tillkännagivanden som avses i 5 kap. 10 § kommunallagen (1991:900).

7 §

Bestämmelsen i 2 kap. 10 § kommunallagen (1977:179) om kungörelse om sammanträde med kommunfullmäktige tillämpas på motsvarande sätt i fråga om sammanträde med delegerade. Kungörelsen skall anslås på anslagstavlan i varje kommun som har valt delegerade och införs i de tidningar i vilka kommunen inför tillkännagivanden som avses i 2 kap. 10 § tredje stycket nämnda lag.

Bestämmelsen i 5 kap. 8 § kommunallagen (1991:900) om kungörelse om sammanträde med kommunfullmäktige tillämpas på motsvarande sätt i fråga om sammanträde med delegerade. Kungörelsen skall anslås på anslagstavlan i varje kommun som har valt delegerade och införs i de tidningar där kommunen inför tillkännagivanden som avses i 5 kap. 10 § nämnda lag.

8 §

En delegerad som är hindrad att inställa sig till ett sammanträde skall genast anmäla detta till ordföranden, som inkallar en *suppleant*.

Beträffande suppleanternas tjänstgöring gäller i tillämpliga delar bestämmelserna i 2 kap. 11 § kommunallagen (1977:179) om *suppleants tjänstgöring i kommunfullmäktige*.

Vad som sägs i första och andra styckena i fråga om inkallande av

En delegerad som är hindrad att inställa sig till ett sammanträde skall genast anmäla detta till ordföranden, som kallar in en *ersättare*.

I fråga om ersättarnas tjänstgöring skall 5 kap. 12–16 §§ kommunallagen (1991:900) tillämpas.

Vad som sägs i första och andra styckena i fråga om inkallande av

suppleanter och *suppleanternas* tjänstgöring gäller även när en delegerad som inte har utsetts genom proportionellt val har avgått och fyllnadsval ännu ej har ägt rum.

ersättare och *ersättarnas* tjänstgöring gäller också när en delegerad som inte har utsetts genom proportionellt val har avgått och fyllnadsval ännu *inte* har ägt rum.

9 §

Varje delegerad har en röst.

Rätt att delta i delegerades överläggningar men ej i besluten har även

1. ordföranden eller vice ordförande i arbetsutskott eller kommitté som avses i 14 § eller i kommunstyrelsen i en kommun som har valt delegerade,

2. ordföranden eller vice ordförande i annan nämnd eller i beredning i en kommun som har valt delegerade vid handläggningen av ett ärende som har beretts av nämnden eller beredningen och vid besvarandet av en interpellation som har framställts till ordföranden i nämnden eller beredningen,

3. *ledamot* i det arbetsutskott som avses i 14 § eller i kommunstyrelsen i en kommun som har valt delegerade och *sådan ledamot* i styrelsen för *aktiebolag, ekonomisk förening eller stiftelse i kommunen som avses i 2 kap. 23 § andra stycket kommunallagen (1977:179)* vid besvarandet av en interpellation som har överlämnats för att besvaras av *honom*.

4. i den mån delegerade har beslutat det, *ledamot* eller *suppleant* i arbetsutskott eller kommitté som avses i 14 § eller i kommunfullmäktige, kommunstyrelsen, annan nämnd eller beredning i en kommun som har valt delegerade.

3. *ledamöter* i det arbetsutskott som avses i 14 § eller i kommunstyrelsen i en kommun som har valt delegerade och *sådana ledamöter* i styrelsen för *ett sådant kommunalt företag som avses i 3 kap. 17 och 18 §§ kommunallagen (1991:900)* vid besvarandet av en interpellation som har överlämnats för att besvaras av *dem*.

4. i den mån delegerade har beslutat det, *ledamöter* eller *ersättare* i *ett* arbetsutskott eller *en* kommitté som avses i 14 § eller i kommunfullmäktige, kommunstyrelsen, *någon* annan nämnd eller beredning i en kommun som har valt delegerade.

Delegerade får kalla en tjänsteman i en kommun som har valt delegerade eller en särskild sakkunnig för att meddela upplysningar vid ett sammanträde.

11 §

Bestämmelserna i 2 kap. 5, 12, 13, 19–26 och 28 §§ *kommunallagen (1977:179)* om *kommunfullmäktige och deras ordförande* tillämpas också på delegerade och deras ordförande.

Interpellationer och frågor som avses i 2 kap. 24 § *nämnda lag* får framställas, förutom till ordföranden i arbetsutskottet och kommitté, även till ordföranden i kommunstyrelsen eller i någon annan nämnd

Bestämmelserna i 4 kap. 11 § och i 5 kap. 18–20 och 36–62 §§ *kommunallagen (1991:900)* skall tillämpas också på delegerade och deras ordförande.

Interpellationer och frågor som avses i 5 kap. 49–56 §§ *kommunallagen* får framställas, förutom till ordföranden i arbetsutskottet och *i en* kommitté, även till ordföranden i kommunstyrelsen eller i någon an-

eller beredning i en kommun som har valt delegerade.

Tillkännagivanden som avses i 2 kap. 25 § tredje stycket nämnda lag skall ske på anslagstavlan i varje kommun som har valt delegerade.

Ledamöter och *suppleanter* i arbetsutskottet eller i en kommitté väljs för tiden till dess indelningsändringen träder i kraft till det antal som delegerade bestämmer. Antalet ledamöter i arbetsutskottet får dock *ej* vara mindre än fem.

I fråga om valbarhet till ledamot eller *suppleant* i arbetsutskottet eller i kommitté tillämpas 3 kap. 3 § kommunallagen (1977:179) på motsvarande sätt. Därvid skall iaktas, att utöver delegerad och *suppleant* för delegerad endast den som är folkbokförd inom området för kommunen enligt den nya indelningen är valbar. Om en ledamot eller *suppleant* upphör att vara valbar, *förfaller* hans uppdrag genast.

Delegerade skall befria en ledamot eller *suppleant* från hans uppdrag, om han vill avgå och särskilda skäl inte talar mot det.

Om *suppleanter* inte väljs proportionellt, skall vid valet även bestämmas den ordning i vilken de skall *inkallas* till tjänstgöring.

Bestämmelserna i 3 kap. 4 §, 5 § tredje stycket, 7 § första stycket, 8 och 9 §§, 10 § andra stycket och 11 § samt i 3 a kap. kommunallagen (1977:179) tillämpas på *motsvarande* sätt i fråga om arbetsutskottet och kommittéer. Sådana tillkännagivanden som avses i 3 kap. 10 § andra stycket nämnda lag skall ske på anslagstavlan i varje kommun som har valt delegerade.

Arbetsutskottet och kommitté får

nan nämnd eller beredning i en kommun som har valt delegerade.

Tillkännagivanden som avses i 5 kap. 62 § kommunallagen skall ske på anslagstavlan i varje kommun som har valt delegerade.

Ledamöter och *ersättare* i arbetsutskottet eller i en kommitté väljs för tiden till dess indelningsändringen träder i kraft till det antal som delegerade bestämmer. Antalet ledamöter i arbetsutskottet får dock *inte* vara mindre än fem.

I fråga om valbarhet till ledamot eller *ersättare* i arbetsutskottet eller i en kommitté tillämpas 4 kap. 5 och 6 §§ kommunallagen (1991:900). Därvid skall iaktas, att utöver delegerad och *ersättare* för delegerad endast den som är folkbokförd inom området för kommunen enligt den nya indelningen är valbar. Om en ledamot eller *ersättare* upphör att vara valbar, *upphör* hans uppdrag genast.

Delegerade skall befria en ledamot eller *ersättare* från hans uppdrag, om han vill avgå och särskilda skäl inte talar mot det.

Om *ersättare* inte väljs proportionellt, skall vid valet även bestämmas den ordning i vilken de skall *kallas in* till tjänstgöring.

Bestämmelserna i 4 kap. 7, 8 och 11 §§, 6 kap. 10, 11, 14, 18 och 23–31 §§ samt i 7 kap. kommunallagen (1991:900) tillämpas i fråga om arbetsutskottet och kommittéer. Sådana tillkännagivanden som avses i 6 kap. 30 § andra stycket *kommunallagen* skall ske på anslagstavlan i varje kommun som har valt delegerade.

Arbetsutskottet och *en* kommitté

15 §²17 §³

² Senaste lydelse 1991:520.

³ Senaste lydelse 1985:897.

får kalla en delegerad eller *suppleant* för en delegerad, en ledamot av en kommitté eller en tjänsteman hos en kommun som har valt delegerade eller en särskild sakkunnig att närvara vid ett sammanträde. Den som har kallats får, om utskottet eller kommittén beslutar det, delta i överläggningarna men *ej* i besluten.

Arbetsutskottets och kommittés protokoll och övriga handlingar skall vårdas och förtecknas.

18 §

Förslag till budget för kommunen enligt den nya indelningen skall göras upp av arbetsutskottet. Därvid tillämpas 4 kap. 4 § första stycket kommunallagen (1977:179) på motsvarande sätt.

Om fastställande av budgeten finns bestämmelser i 4 kap. 4 § andra och tredje styckena kommunallagen.

kalla en delegerad eller *ersättare* för en delegerad, en ledamot av en kommitté eller en tjänsteman hos en kommun som har valt delegerade eller en särskild sakkunnig att närvara vid ett sammanträde. Den som har kallats får, om utskottet eller kommittén beslutar det, delta i överläggningarna men *inte* i besluten.

Förslag till budget för kommunen enligt den nya indelningen skall göras upp av arbetsutskottet. Därvid tillämpas 8 kap. 6 och 7 §§ kommunallagen (1991:900).

Om fastställande av budgeten finns bestämmelser i 8 kap. 8–10 §§ kommunallagen.

19 §

Ett ärende får endast i de fall som anges i 2 kap. 16 § tredje stycket och 21 § andra stycket kommunallagen (1977:179) avgöras av delegerade innan det har blivit berett på något av de sätt som anges i 14 §. Arbetsutskottet skall alltid få tillfälle att yttra sig i ett ärende som har beretts av någon annan än utskottet.

Ett ärende får endast i de fall som anges i 5 kap. 29–32 §§ kommunallagen (1991:900) avgöras av delegerade innan det har blivit berett på något av de sätt som anges i 14 §. Arbetsutskottet skall alltid få tillfälle att yttra sig i ett ärende som har beretts av någon annan än utskottet.

22 §

Delegerade väljer tre eller flera revisorer och minst lika många *revisorssuppleanter* som skall granska arbetsutskottets och kommittéernas verksamhet. I fråga om valbarhet till revisor eller *revisorssuppleant*, verkan av att valbarheten upphör och rätt till avsägelse tillämpas bestämmelserna i 15 § om ledamöter och *suppleanter* i arbetsutskottet.

Delegerade väljer tre eller flera revisorer och minst lika många *revisorsersättare* som skall granska arbetsutskottets och kommittéernas verksamhet. I fråga om valbarhet till revisor eller *revisorsersättare*, verkan av att valbarheten upphör och rätt till avsägelse tillämpas bestämmelserna i 15 § om ledamöter och *ersättare* i arbetsutskottet.

Revisorerna skall det år då indelningsändringen träder i kraft avge en berättelse om resultatet av revisionen till kommunfullmäktige i kommunen enligt den nya indelningen. Fullmäktige skall vid sammanträde före

utgången av detta år besluta om ansvarsfrihet skall beviljas eller om någon åtgärd för att bevara kommunens rätt skall vidtas.

Beträffande revisionen tillämpas i övrigt bestämmelserna i 5 kap. kommunallagen (1977:179) om revision på motsvarande sätt.

I fråga om revisionen tillämpas i övrigt bestämmelserna om revision i 9 kap. kommunallagen (1991:900).

23 §⁴

Beträffande besvär över beslut av delegerade, arbetsutskottet, kommittéer eller partssammansatta organ gäller i tillämpliga delar 7 kap. 1 §, 2 § första stycket och 4 § kommunallagen (1977:179). Besvär får anföras av varje kommun som har valt delegerade och av den som är medlem av en sådan kommun.

Beträffande besvär över kammarrättens beslut tillämpas 7 kap. 5 § kommunallagen. Besvär över ett beslut, varigenom kammarrätten har bifallit besvär eller förbjudit att det överklagade beslutet verkställs, får anföras även av en kommun som har valt delegerade och den som är medlem av en sådan kommun.

Bestämmelserna i 7 kap. 6 § kommunallagen om rättelse av verkställighet tillämpas beträffande beslut av delegerade, arbetsutskottet, kommittéer eller partssammansatta organ.

Beslut av delegerade, arbetsutskottet, kommittéer eller partssammansatta organ får överklagas enligt bestämmelserna i 10 kap. kommunallagen (1991:900). Besluten får överklagas av varje kommun som har valt delegerade och av den som är medlem av en sådan kommun.

När 10 kap. 14 § kommunallagen tillämpas gäller, om kammarrätten har upphävt ett beslut eller förbjudit att det verkställs, att kammarrättens beslut får överklagas även av en kommun som har valt delegerade och den som är medlem av en sådan kommun.

Bestämmelserna i 10 kap. 15 § kommunallagen om rättelse av verkställighet tillämpas på beslut av delegerade, arbetsutskottet, kommittéer eller partssammansatta organ.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1992.

⁴ Senaste lydelse 1985:897.

Lag om ändring i kommunalförbundslagen (1985: 894)

Härigenom föreskrivs i fråga om kommunalförbundslagen (1985: 894)

dels att 2 kap. 11 § skall upphöra att gälla,

dels att i 1 kap. 1, 2 och 9 §§ orden "landsting" och "landstingskommuner" i olika böjningsformer skall bytas ut mot "landstingsfullmäktige" respektive "landsting" i motsvarande form,

dels att i 1 kap. 10 och 11 §§, 2 kap. 4–9 och 15 §§ samt 3 kap. 2–4 §§ ordet "suppleant" i olika böjningsformer skall bytas ut mot "ersättare" i motsvarande form,

dels att 1 kap. 3 §, 2 kap. 3, 14, 18 och 21 §§, 3 kap. 5, 7 och 11 §§ samt 4 kap. 10 § skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.

3 §

I denna lag avses med förbundsmedlem de kommuner och *landstingskommuner* som ingår i ett kommunalförbund.

Med förbundsmedlems fullmäktige avses kommunfullmäktige och *landstinget* samt med förbundsmedlems styrelse kommunstyrelsen och *förvaltningsutskottet*.

I denna lag avses med förbundsmedlem de kommuner och *landsting* som ingår i ett kommunalförbund.

Med förbundsmedlems fullmäktige avses kommunfullmäktige och *landstingsfullmäktige* samt med förbundsmedlems styrelse kommunstyrelsen och *landstingsstyrelsen*.

2 kap.

3 §

Bestämmelserna i 1 kap. 5 § *fjärde stycket*, 2 kap. 4 § *tredje stycket*, 5 §, 8 § *andra stycket* och 10–29 §§ *kommunallagen (1977: 179)* skall tillämpas i fråga om kommunalförbunds fullmäktige. Bestämmelserna i 2 kap. 11 § nämnda lag tillämpas dock endast om *suppleanter* har utsetts.

Bestämmelserna i 3 kap. 10 § *första stycket* och 16–18 §§, 4 kap. 8, 9, 11–16 §§, 18 § *första stycket*, 19, 20 och 22 §§ samt 5 kap. 7–23 §§, 25–34 §§ och 36–62 §§ *kommunallagen (1991: 900)* skall tillämpas i fråga om kommunalförbunds fullmäktige. Bestämmelserna i 5 kap. 12–17 §§ nämnda lag tillämpas dock endast om *ersättare* har utsetts.

14 §

Om inte annat är särskilt föreskrivet, gäller bestämmelserna i 3 kap. 1–16 §§ och i 3 a kap. *kommunallagen (1977: 179)* i tillämpliga delar i fråga om kommunalförbunds styrelse och övriga nämnder, partssammansatta organ m. m.

Om inte *något* annat är särskilt föreskrivet, gäller bestämmelserna i 4 kap. 5, 6, 8, 9, 11–15, 17–23 §§, 6 kap. 1–7, 9–38 §§ och i 7 kap. *kommunallagen (1991: 900)* i tillämpliga delar i fråga om kommunalförbunds styrelse och övriga nämnder, partssammansatta organ m. m.

18 §

Bestämmelserna i 4 kap. 1 och 3 §§, 4 § tredje stycket, 5–7 och 9 §§ kommunallagen (1977:179) gäller i tillämpliga delar i fråga om kommunalförbunds ekonomiska förvaltning.

Bestämmelserna i 8 kap. 1–4 §§, 5 § första och andra styckena, 10 §, 12–16 §§, 17 § första stycket och 18 § kommunallagen (1991:900) gäller i tillämpliga delar i fråga om kommunalförbunds ekonomiska förvaltning.

I övrigt gäller de begränsningar i rätten att ta upp lån, ingå borgen och andra förbindelser eller avsätta medel till fonder som förbundsmedlemmarna har tagit in i förbundsordningen.

21 §

Bestämmelserna i 5 kap. kommunallagen (1977:179) gäller i tillämpliga delar i fråga om revision hos kommunalförbund.

I ett nybildat förbund skall val av revisorer och *revisorssuppleanter* äga rum vid förbundsfullmäktiges första sammanträde. Valet skall avse granskning av verksamheten under tiden från valet till dess nästa tjänstgöringstid för revisorer och *revisorssuppleanter* börjar.

Bestämmelserna i 9 kap. kommunallagen (1991:900) gäller i tillämpliga delar i fråga om revision hos kommunalförbund.

I ett nybildat förbund skall val av revisorer och *revisorsersättare* äga rum vid förbundsfullmäktiges första sammanträde. Valet skall avse granskning av verksamheten under tiden från valet till dess nästa tjänstgöringstid för revisorer och *revisorsersättare* börjar.

3 kap.

5 §

Bestämmelserna i 2 kap. 27 §, 3 kap. 3 och 4 §§, 7–11 §§ och 16 § samt 3 a kap. 1–3 §§ kommunallagen (1977:179) skall i tillämpliga delar gälla i fråga om förbundsdirektionen. Härifrån skall dock följande avvikelser gälla.

I fråga om tillkännagivande om justering av förbundsledningens protokoll gäller föreskrifterna i 2 kap. 13 § denna lag.

Sammanträde för fastställande av budget skall vara offentligt. Därvid skall bestämmelserna i 2 kap. 10 § första – tredje styckena och 28 § andra stycket kommunallagen gälla i tillämpliga delar.

Bestämmelserna i 4 kap. 5, 6, 8, 9, 11–15 och 17–23 §§, 6 kap. 10, 11 och 18–31 §§ samt i 7 kap. 1–7 §§ kommunallagen (1991:900) skall i tillämpliga delar gälla i fråga om förbundsledningens. Härifrån skall dock följande avvikelser gälla.

Sammanträde för fastställande av budget skall vara offentligt. Därvid skall bestämmelserna i 5 kap. 8–10 §§ och 39 § kommunallagen gälla i tillämpliga delar.

7 §

Bestämmelserna i 4 kap. 1 och 3 §§, 4 § tredje stycket och 5–7 §§ kommunallagen (1977:179) gäller i tillämpliga delar i fråga om ekono-

Bestämmelserna i 8 kap. 1–4 §§, 5 § första och andra styckena samt 10, 12 och 13 §§ kommunallagen (1991:900) gäller i tillämpliga delar

misk förvaltning i kommunalförbund med förbundsdirektion.

i fråga om ekonomisk förvaltning i kommunalförbund med förbundsdirektion.

I övrigt gäller de begränsningar i rätten att ta upp lån, ingå borgen och andra förbindelser eller avsätta medel till fonder som förbundsmedlemmarna har tagit in i förbundsordningen.

11 §

Varje förbundsmedlems fullmäktige väljer en eller flera revisorer och minst lika många *revisorssuppleanter* för revision av förbundets verksamhet.

För granskning av ett nybildat förbund skall val av revisor och *revisorsuppleant* ske senast när förbundet bildas. Valet skall avse tiden från valets förrättande till dess nästa tjänstgöringstid för revisorer och *revisorsuppleanter* börjar.

Bestämmelserna i 5 kap. *kommunallagen* (1977:179) gäller i övrigt i tillämpliga delar i fråga om revision. Förbundsmedlemmarna skall var för sig pröva frågan om ansvarsfrihet för förbundsdirektionen.

Varje förbundsmedlems fullmäktige väljer en eller flera revisorer och minst lika många *revisorsersättare* för revision av förbundets verksamhet.

För granskning av ett nybildat förbund skall val av revisor och *revisorsersättare* ske senast när förbundet bildas. Valet skall avse tiden från valets förrättande till dess nästa tjänstgöringstid för revisorer och *revisorsersättare* börjar.

Bestämmelserna i 9 kap. *kommunallagen* (1991:900) gäller i övrigt i tillämpliga delar i fråga om revision. Förbundsmedlemmarna skall var för sig pröva frågan om ansvarsfrihet för förbundsdirektionen.

4 kap.

10 §

Bestämmelserna i 7 kap. *kommunallagen* (1977:179) gäller i tillämpliga delar i fråga om kommunalförbund. *Besvär får anföras* av såväl medlemmar av förbundet som medlemmar av varje kommun eller *landstingskommun* som ingår i förbundet.

Beträffande besvär över kammarrättens beslut tillämpas 7 kap. 5 § kommunallagen. Besvär över ett beslut, varigenom kammarrätten har bifallit besvär eller förbjudit att det överklagade beslutet verkställs, får anföras även av förbundsmedlem.

I kommunalförbund med förbundsdirektion får besvärsnämnd inte inrättas.

Bestämmelserna i 10 kap. *kommunallagen* (1991:900) gäller i tillämpliga delar i fråga om kommunalförbund. *Beslut får överklagas* av såväl medlemmar av förbundet som medlemmar av varje kommun eller *landsting* som ingår i förbundet.

I fråga om överklagande av kammarrättens beslut tillämpas 10 kap. 14 § kommunallagen. Om kammarrätten har upphävt ett beslut eller förbjudit att det verkställs, får kammarrättens beslut överklagas också av en förbundsmedlem.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1992.

Härigenom föreskrivs att 17 och 24 §§ naturvårdslagen (1964:822)¹ skall ha följande lydelse.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*

17 §

Finnes på område, som är av betydelse för friluftslivet, eller i områdets närhet stängsel som hindrar eller försvårar tillträdet till mark inom området där allmänheten eljest skulle ägt att fritt färdas, får länsstyrelsen förelägga den som håller stängslet att anordna grind eller annan genomgång. Är det uppenbart att stängslet endast avser att utestänga allmänheten från området, får föreläggande meddelas om borttagande av stängslet. Vad nu sagts om stängsel skall äga motsvarande tillämpning beträffande dike.

Skylt varigenom allmänheten avvisas från visst område får *ej* finnas uppsatt utan *byggnadsnämndens* tillstånd. Tillstånd fordras dock *ej*, om det är uppenbart att allmänheten *ej* äger färdas fritt inom området eller att skylten *eljest* är behörig.

Har skylt uppsatts i strid mot andra stycket, får *byggnadsnämnden* förelägga den som är ansvarig för åtgärden att *borttaga* skylten.

Skyltar varigenom allmänheten avvisas från *ett* visst område får *inte* finnas uppsatta utan tillstånd av den eller de kommunala nämnder som fullgör uppgifter inom plan- och byggnadsväsendet. Tillstånd behövs dock *inte*, om det är uppenbart att allmänheten *inte* får färdas fritt inom området eller att skylten *likväl* är behörig.

Har *en* skylt uppsatts i strid mot andra stycket, får *nämnden* förelägga den som är ansvarig för åtgärden att *ta bort* skylten.

24 §

Har på viss plats i naturen *skräpats ned* eller *eljest* osnyggats, äger miljö- och hälsoskydds-nämnden förelägga den som vållat eller *eljest* är ansvarig för nedskräpningen eller osnyggandet att *iordningställa platsen* samt *vidtaga erforderliga* förebyggande åtgärder för framtiden.

Är *en* viss plats i naturen nedskräpad eller osnygg, får den eller de nämnder som fullgör uppgifter inom miljö- och hälsoskyddsområdet förelägga den som har vållat eller som av något annat skäl är ansvarig för nedskräpningen eller osnyggandet att *ställa platsen i ordning* samt *genomföra de* förebyggande åtgärder som behövs för framtiden.

Vad som nu sagts skall dock *ej* gälla, där enligt särskilda föreskrifter frågan om platsens iordningställande skall prövas i annan ordning.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1992.

¹ Lagen omtryckt 1991:641.

Härigenom föreskrivs att 39 § naturvårdslagen (1964:822) i paragrafens lydelse enligt lagen (1991:862) om ändring i nämnda lag skall ha följande lydelse.

39 §

Har någon överträtt beslut eller föreskrift som avses i 37 § första stycket 1, 2, 4, 6 eller 8 får länsstyrelsen förelägga honom att åstadkomma rättelse. Har i fråga om en viss fastighet eller byggnad, anordning eller anläggning på annans mark ägaren till egendomen begått överträdelsen och övergår egendomen till ny ägare, får denne föreläggas att vidta rättelse, om det inte är oskäligt. Är fråga om överträdelse av beslut eller föreskrift över vars efterlevnad kommunal nämnd med stöd av överlåtelse enligt 18 b § utövar tillsyn, tillkommer det i stället nämnden att meddela sådant föreläggande. I beslut om föreläggande får vite sättas ut. Vidare får kronofogdemyndigheten meddela särskild handräckning för att åstadkomma rättelse. Ansökan om handräckning får göras av allmän åklagare, statens naturvårdsverk, länsstyrelsen, den kommunala nämnd som handhar naturvårdsfrågor eller, i fall där kommunal nämnd har att meddela föreläggande, av den nämnden. I fråga om sådan handräckning finns bestämmelser i lagen (1990:746) om betalningsföreläggande och handräckning.

Vid meddelande av föreläggande eller förbud enligt 17 § första stycket, 20 § eller 22 § andra stycket får länsstyrelsen utsätta vite. Efterkoms ej sådant föreläggande eller förbud, skall på anmodan av länsstyrelsen kronofogdemyndigheten föranstalta om att föreläggande eller förbud följs. Har någon påbörjat utförandet av ett arbetsföretag som omfattas av samrådsplikt enligt 20 § innan samråd skett, får länsstyrelsen meddela vitesförbud mot verksamheten till dess att samrådsärendet har avgjorts.

Byggnadsnämnden får utsätta vite vid meddelande av föreläggande enligt 17 § tredje stycket. Miljö- och hälsoskyddsnämnden får utsätta vite vid meddelande av föreläggande enligt 24 §. Efterkommes ej föreläggandet, äger vederbörande nämnd låta vidtagna åtgärden på den försumliges bekostnad.

En sådan nämnd som avses i 17 § får utsätta vite vid meddelande av föreläggande enligt 17 § tredje stycket. Detsamma gäller den nämnd som svarar för frågor enligt 24 §. Efterkoms inte föreläggandet, får nämnden låta genomföra åtgärden på den försumliges bekostnad.

I beslut om föreläggande som avses i första, andra eller tredje stycket får förordnas att beslutet skall gälla utan hinder av att det inte har vunnit laga kraft.

Härigenom föreskrivs att 38, 38 b, 44 a, 48 och 50 §§ miljöskyddslagen (1969:387)¹ skall ha följande lydelse.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*

38 §

Statens naturvårdsverk, länsstyrelserna samt *miljö- och hälsoskyddsnämnderna* utövar tillsynen över miljöfarlig verksamhet.

Statens naturvårdsverk, länsstyrelserna samt *den eller de kommunala nämnder som fullgör uppgifter inom miljö- och hälsoskyddsområdet* utövar tillsynen över miljöfarlig verksamhet.

Naturvårdsverket har den centrala tillsynen, samordnar tillsynsverksamheten och lämnar vid behov bistånd i denna verksamhet.

Länsstyrelsen utövar tillsyn över sådan miljöfarlig verksamhet som kräver tillstånd enligt 10 § eller som utövas av försvarsmakten. *Miljö- och hälsoskyddsnämnden* utövar den lokala tillsynen över övrig miljöfarlig verksamhet.

Länsstyrelsen utövar tillsyn över sådan miljöfarlig verksamhet som kräver tillstånd enligt 10 § eller som utövas av försvarsmakten. Den lokala tillsynen över övrig miljöfarlig verksamhet *utövas av den eller de kommunala nämnder som avses i första stycket*

Tillsynsmyndigheterna skall samarbeta med varandra samt med sådana statliga och kommunala organ som har att utöva tillsyn i särskilda hänseenden eller som på annat sätt fullgör uppgifter av betydelse för tillsynsverksamheten. Det åligger tillsynsmyndigheterna att verka för att överträdelser av denna lag beivras.

38 b §

Den som utövar miljöfarlig verksamhet som omfattas av tillstånd enligt denna lag skall varje år avge en särskild miljörapport till länsstyrelsen eller till *miljö- och hälsoskyddsnämnden, om nämnden är tillsynsmyndighet*.

Den som utövar miljöfarlig verksamhet som omfattas av tillstånd enligt denna lag skall varje år avge en särskild miljörapport till länsstyrelsen eller till *en kommunal nämnd som avses i 38 §*.

I miljörapporten skall de åtgärder redovisas som vidtagits för att uppfylla villkoren i tillståndsbeslutet och resultaten av dessa åtgärder. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela ytterligare föreskrifter om denna redovisning.

Tillsynsmyndigheten får förelägga en tillståndshavare som underlåtit att avge en miljörapport att fullgöra sin skyldighet. I beslut om föreläggande får tillsynsmyndigheten sätta ut vite.

¹ Lagen omtryckt 1989:363.

44 a §

Efter åtagande av en kommun får länsstyrelsen överlåta åt *miljö- och hälsoskyddsnämnden* att utöva sådan tillsyn som annars ankommer på länsstyrelsen. *Tillsyn av sådan miljöfarlig verksamhet som utövas av försvarsmakten får dock inte överlåtas åt miljö- och hälsoskyddsnämnden.*

Efter åtagande av en kommun får länsstyrelsen överlåta åt *en sådan nämnd som avses i 38 §* att utöva sådan tillsyn som annars ankommer på länsstyrelsen. *Detta gäller inte verksamhet som utövas av försvarsmakten.*

Har en kommun gjort framställning om överlåtelse av tillsynen enligt första stycket och finner länsstyrelsen att överlåtelse inte bör ske i enlighet med framställningen, skall länsstyrelsen, om kommunen begär det, med eget yttrande överlämna ärendet till regeringens avgörande.

48 §

Om inte något annat framgår av andra-femte styckena, får beslut enligt denna lag överklagas

1. hos länsstyrelsen, om beslutet har meddelats av *miljö- och hälsoskyddsnämnden*,

1. hos länsstyrelsen, om beslutet har meddelats av *en sådan nämnd som avses i 38 §*,

2. hos koncessionsnämnden, om beslutet har meddelats av statens naturvårdsverk eller länsstyrelsen,

3. hos regeringen, om beslutet har meddelats av koncessionsnämnden. Koncessionsnämndens beslut i ett dit överklagat ärende får inte överklagas.

Länsstyrelsens beslut i frågor som avses i 8 a § andra och tredje styckena får överklagas hos regeringen.

Beslut i fråga om ersättning för kostnader enligt 14 § femte stycket andra meningen eller 43 § tredje stycket eller beslut i fråga om förbud vid vite enligt 51 § får överklagas hos kammarrätten.

Särskilda bestämmelser om överklagande av beslut i frågor om miljöskyddsavgift finns i 59–62 §§.

50 §

Har en tillsynsmyndighet med stöd av 40 § första stycket förbjudit miljöfarlig verksamhet eller ålagt den som utövar eller ämnar utöva sådan verksamhet att vidta försiktighetsmått och begär han tillstånd till verksamheten enligt denna lag, kan koncessionsnämnden, om sökanden ställer säkerhet för kostnad och skada, bestämma att tillsynsmyndighetens beslut inte får verkställas förrän tillståndsfrågan har avgjorts eller koncessionsnämnden föreskriver något annat.

Vad som sägs i första stycket skall gälla också sådana beslut om ingripanden mot miljöfarlig verksamhet som *miljö- och hälsoskyddsnämnden* meddelar med stöd av hälsoskyddslagen (1982:1080).

Vad som sägs i första stycket skall gälla också sådana beslut om ingripanden mot miljöfarlig verksamhet som *en sådan nämnd som avses i 38 §* meddelar med stöd av hälsoskyddslagen (1982:1080).

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1992.

Härigenom föreskrivs att 9 och 21 §§ renhållningslagen (1979: 596) skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

9 §¹

För varje kommun skall finnas en renhållningsordning som skall innehålla kommunens föreskrifter om avfallshantering och en avfallsplan.

Avfallsplanen skall innehålla uppgifter om avfall inom kommunen och om kommunens åtgärder för att minska avfallets mängd och farlighet. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela närmare föreskrifter om avfallsplanens innehåll.

I renhållningsordningen skall föreskrivas under vilka förutsättningar undantag kan medges från renhållningsordningens föreskrifter. Frågor om undantag prövas av *miljö- och hälsoskydds nämnden*.

I renhållningsordningen skall föreskrivas under vilka förutsättningar undantag kan medges från renhållningsordningens föreskrifter. Frågor om undantag prövas av *den eller de kommunala nämnder som fullgör uppgifter inom miljö- och hälsoskyddsområdet*.

21 §²

Tillsynen över efterlevnaden av denna lag och med stöd av lagen meddelade föreskrifter utövas inom kommunen av *miljö- och hälsoskydds nämnden*, om inte regeringen bestämmer annat. Länsstyrelsen utövar tillsynen inom länet. Statens naturvårdsverk har den centrala tillsynen.

Tillsynen över efterlevnaden av denna lag och med stöd av lagen meddelade föreskrifter utövas inom kommunen av *en sådan nämnd som avses i 9 §*, om inte regeringen bestämmer annat. Länsstyrelsen utövar tillsynen inom länet. Statens naturvårdsverk har den centrala tillsynen.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1992.

¹ Senaste lydelse 1990: 235.

² Senaste lydelse 1990: 235.

58 Förslag till
Lag om ändring i strålskyddslagen (1988:220)

Prop. 1991/92: 17
Propositionens
lagförslag

Härigenom föreskrivs att 30 § strålskyddslagen (1988:220) skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

30 §

Efter åtagande av en kommun får regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer överlåta åt *miljö- och hälsoskyddsnämnden* att i ett visst avseende utöva tillsynen. Om en sådan överlåtelse sker, skall vad som sägs i lagen om tillsynsmyndighet gälla även *miljö- och hälsoskyddsnämnden*.

Efter åtagande av en kommun får regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer överlåta åt *den eller de kommunala nämnder som fullgör uppgifter inom miljö- och hälsoskyddsområdet* att i ett visst avseende utöva tillsynen. Om en sådan överlåtelse sker, skall vad som sägs i lagen om tillsynsmyndighet gälla även *en sådan nämnd*.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1992.

Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 5 september 1991

Närvarande: statsrådet Hjelm-Wallén, ordförande, och statsråden S. Andersson, Gradin, Hellström, Johansson, Lindqvist, G. Andersson, Lönnqvist, Thalén, Freivalds, Wallström, Lööw, Persson, Molin, Sahlin, Larsson, Åsbrink

---

Statsrådet Johansson anmäler fråga om *följdlagstiftning till den nya kommunallagen.*

Regeringen beslutar att genom proposition lämna förslag till riksdagen om följdlagstiftning till den nya kommunallagen i enlighet med bilagan till detta protokoll.

Ur protokollet:
Maud Melin

